

Uitgave der Naamloze Vennootschap
DAGBLAD DE LOCOMOTIEF

Directeur-Hoofredacteur:
W. G. N. DE KEIZER.

HET ABONNEMENT KOST:
VOOR NEDERLANDSCH-INDIË

per kalender kwartaal f 10.—
per maand „ 3.50

VOOR HET BUITENLAND (incl. port) per kwartaal „ 13.50
Men abonneert zich voor een vol kwartaal.
Abonnement moet bij aanvang van den termijn betaald worden.

DE LOCOMOTIEF

EERSTE BLAD

ADVERTENTIE-TARIEF

Advertenties f 0.50 per regel, met een minimum van 10 regels. Bij plaatsing over de breedte van 2 kolommen wordt het dubbele gevorderd en zoo verder. Bij abonnement ruim rabat.
Familie-berichten f 5.— per plaatsing van 15 regels; elke regel meer 50 cent. Volgende plaatsing 50% reductie.
Voor plaatsingen in de Zaterdag-editie 25% verhoging.
Het bedrag der advertenties dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Aanbidding van advertenties geschiedt vóór 10 uur.

Dit nummer bestaat uit VIER bladen.

De Eerste Groote Autotocht van Prinses Beatrix.

Goed Toegestopt Reisde het Prinsesje met Haar Moeder van Soestdijk naar Den Haag.

Het publiek wachtte maar kreeg niets te zien...

Een Blijde Incomste.

(Door onzen Haagschen medewerker).

's-Gravenhage, 4 April.

H. K. H. Prinses Juliana is hedenmiddag om 5 u. 10 met H. K. H. Prinses Beatrix uit Soestdijk per auto naar het Koninklijk paleis Noordeinde gekomen, waar H. M. de Koningin aan de achterzijde van het Koninklijk paleis ter begroeting aanwezig was.

Toen hedenmiddag bekend werd, dat H. K. H. Prinses Juliana om halfdrie uit Haar paleis te Soestdijk met Prinses Beatrix naar Den Haag vertrokken was, begaven vele belangstellende Hagenaars zich naar het Koninklijk paleis Noordeinde, in de hoop het historische oogenblik te kunnen beleven, dat Prinses Beatrix voor het eerst met Haar Dochter het paleis binnenging. Het was ook de eerste maal, dat de kleine Prinses Beatrix een groeten tocht per auto maakte, en het spreekt vanzelf, dat velen reeds tegen vier uur bij het paleis Noordeinde een mooi plaatsje hadden uitgezocht om aanwezig te zijn bij de aankomst van de Vorstin.

Rondom den kastanjeboom.

HET Koninklijk paleis mag zich doorlopend in de belangstelling der vreemdelingen verheugen, vooral als de Koninklijke standaard wappert, ten teken dat H. M. de Koningin aanwezig is. Dan ziet men den geheelen dag belangstellenden voor het Koninklijk paleis staan.

De plek rond den historischen kastanjeboom bij de Paleisstraat is een geliefde verzamelpaats voor de nieuwsgierigen, evenals de zijanten van het imposante ruiterschild van Willem den Zwijger. Van hier wordt onafgebroken naar het Koninklijk paleis gestaard in de hoop achter de ramen een der leden van de Koninklijke Familie te ontdekken. Meestal moet men zich vergenoegen met het gadeslaan van lakeien, die zich achter deze vensters bewegen, maar op de zee schoonen lentemiddag was de verwachting van het publiek hooger gespannen, want voor het eerst zou men H. K. H. Prinses Juliana en Haar Dochter een bezoek zien brengen aan de Ouderlijke woning aan het Noordeinde.

Tegen vier uur begonnen fotografen en journalisten zich bij het ruiterschild te verzamelen. Er was dus iets op til, zo redeneerde men, en velen bleven staan, vooral toen steeds meer politiemannen zich bij het paleis opstelden. Voorloopig zag men echter niets anders dan dat tegen halfvijf de militaire wacht voor het paleis werd afgeleid door de militaire politie.

Naarmate het later werd, zag men steeds meer agenten in burger en uniform aankomen, ook enkele hooge functionarissen. Men rekende uit, dat de vorstelijke auto, die om halfdrie uit Soestdijk was vertrokken, niet voor halfvijf in Den Haag zou kunnen zijn. De eerste groote autotocht van Prinses Beatrix zou natuurlijk in een kalm tempo gaan.

De politie was inmiddels onder leiding van inspecteur Van Eck tot afzetting van de omgeving van het paleis Noordeinde overgegaan en de honderden belangstellenden poesterden zich in rustige afwachting op de trottoirs rond het paleis.

Het werd 5 uur.

MEN spitte zich op het groote moment de Prinses met haar eerstgeborene voor het eerst het Koninklijk paleis te zien binnentreden. Het werd 5 uur, nog steeds was er niets te zien, ook niet in het paleis, waar alleen de lakeien steeds talrijker schenen te worden.

Immediats werden de geruchten sterker dat de beide Prinsessen niet den hoofdingang van het paleis, maar den ingang van de Koninklijke stallen aan den Hoogen Wal zouden binnenkomen om ongezien te blijven. Bij de Koninklijke stallen werden lakeien met warme dekens gezien, blijkbaar om de kleine Prinses direct goed te kunnen toestoppen als zij moest stilstaan bij den ingang, doch desondanks bleef men aan het Noordeinde hopen, de beide Prinsessen toch nog te zien.

Het publiek werd echter een geduchte teleurstelling bereid, toen te kwart over vijf bekend werd, dat Prinses Juliana en Haar Dochter aan de achterzijde van het paleis waren aangekomen en daarbij den paleistuin waren binnengereeden. Slechts enkele ingewijden hadden begrepen, dat Prinses Juliana wel den achteruitgang van het paleis aan den

Prinses Beatrix in de meisjeskamers Harer Moeder.

PRINSES BEATRIX vertoefde thans voor het eerst in het oude en statige Paleis, waaraan voor ons Vorstenhuis zoovele herinneringen zijn verbonden. Zij verblijft hier in dezelfde vertrekken, welke vroeger door Prinses Juliana werden bewoond. Deze zijn gelegen aan de achterzijde van het Paleis aan het Noordeinde in Den Haag en kunnen rechtstreeks worden bereikt langs den achtergang van het Paleis bij de koninklijke stallen en verder door den tuin, waar een beschutte toegang aanwezig is, welke vooral in dit gure jaargetijde groote voordeelen heeft voor de jonge Prinses.

Hoogen Wal zou verkiezen om de groote belangstelling te ontloopen.

Twee auto's uit Soestdijk, beladen met koffers en enkele bloemstukken waren voorafgegaan, en toen, om tien minuten over 5, werden eensklaps de Koninklijke stallen door lakeien opengedaan om den blauwen Maybach, het huwelijksgevoert van H. M. de Koningin aan Prins Bernhard, waarin gezeten waren H. K. H. Prinses Juliana, Prinses Beatrix en de kinderverpleegster jkvr. Feith binnen te laten rijden.

Goed ingestopt.

NATUURLIJK had Prinses Juliana gezegd, 'at Haar Dochter op deze eerste groote autotocht goed ingestopt was. In een rieten wieg, die in den auto was nagezet, lag het Prinsesje warm toegestopt onder de dekens. Zij was goed ingestopt en daardoor nauwelijks te zien. Op het achterbord van het Koninklijk paleis stond H. M. de Koningin haar Kleinkind en Dochter op te wachten. Er volgde een buitengewoon hartelijke ontmoeting, waarna de Koninklijke Familie de warme vertrekken van het paleis opzocht.

De verwachting is, dat nu Prins Bernhard op reis is, Prinses Juliana met Haar Dochter eenigen tijd bij H. M. de Koningin zal blijven.

Naar wij nog uit Soestdijk vernemen, is daar de algemeene verwachting, dat het Prinselijk Paar eerst na de doopplechtigheid ten paleize zal terugkeren. Prinses Juliana zal dus Haar verjaardag op 30 April a.s. in Den Haag vieren.

Kolonisatie op Bali.

Tjandi Koesoema gereserveerd voor Christen-Baliërs.

Nog dit jaar verhuizing van 63 gezinnen.

Naar wij vernemen, overweegt het Binnenlandsch Bestuur van Bali en Lombok, om op het voormalige particuliere land Tjandi Koesoema een kolonisatie te stichten voor Christen-Baliërs.

De bedoeling is, dat nog in den loop van dit jaar ongeveer zestig gezinnen daarheen verhuizen. Er is een terrein aangewezen, waar deze Baliërs den landbouw kunnen beoefenen.

H. M. de Koningin heeft dezer dagen een gedeelte van de uitvoering door de Vereniging voor den Volkszang in de zaal van den Haagschen Dierentuin gegeven, bijgewoond. De oud-gouverneur-generaal van Ned-Indië, mr. D. Fock, zat bij H. M.

Prinses Juliana in de zitting van den Raad van State: aan Haar linkerhand, naast den voor H. M. de Koningin bestemde zetel, de vice-president jhr. mr. F. Beelaerts van Blokland. Zittend links de staatsraden J. J. Rambout en C. J. Hasselman, staande v.l.n.r. de secretaris van den Raad jhr. mr. dr. J. D. H. de Beaufort, de commissies van Staat mr. J. R. Stellingma, staatsraad mr. dr. D. A. P. N. Koolen, de referendarissen mr. P. C. Boele van Honsbroek en mr. J. H. Scholten, en de staatsraden mr. J. B. Kan, mr. J. Limburg, dr. A. A. L. Rutgers, jhr. mr. L. van Bronckhorst Sandberg, T. F. J. Muller Massis, mr. J. Scholking en mr. P. J. M. Aalberse.

In den Raad van State.

Prinses schrok terug van batterij fotografen.

's-Gravenhage, 5 April.

Voor de eerste maal sedert de geboorte van Prinses Beatrix heeft Prinses Juliana hedenmiddag de zitting van den Raad van State bijgewoond.

Was de aankomst van de Prinses aan het gebouw van den Raad van State vrijwel onopgemerkt gebleven, de donkerblauwe auto met het L-nummer en den chauffeur in hofvrije, die stond te wachten op het Binnenhof, trok al spoedig de aandacht. Er verzamelden zich groepjes belangstellenden, die in verband met den staag neerdruppelende regen op wacht gingen onder de galerij bij de boekenstalletjes. Tegen drie uur werd het allengs drukker, zoodat het ook aan de overzijde van het gebouw vol raakte en de duiven midden op het Binnenhof haar gunstige plaats moesten afstaan.

De wachtenden moesten nog geruimen tijd geduld oefenen, het werd kwart over drieën en halfvier. Eenmaal ging de deur van den Raad plotseling open, de aanwezige fotografen stelden zich al in slagorde op, maar het was slechts een mijnheer in een lichte regenjas, die te voorschijn kwam, en verlegen lachend om de onverwachte belangstelling, zich spoedig uit de voeten maakte.

Even over halfvier kwam er een seintje, de auto werd voorgereiden en de chauffeur nam de hoes van den standaard op den auto af. Niet lang daarna verscheen een lakli en toen werd het geduld van het publiek ten slotte beloond. In de gang van het gebouw verscheen de Prinses, maar op het gezicht van de batterij van fotografen, die zich bij den ingang hadden opgesteld, trok H. K. H. zich haastig terug. Even later kwam er een order, dat de fotografen zich moesten verwijderen. Nadat dit geschied was, verscheen Prinses Juliana opnieuw in den ingang, gekleed in een blauwen mantel en hoed. Met een enkel vriendelijk gebaar beantwoordde zij de hartelijke begroeting van de wachtenden om daarna snel in den gereedstaanden auto te stappen, die onmiddellijk wegreed en in de richting van het Noordeinde verdween.

Bericht.

De eerste druk van het boek „Atjeh“ van H. C. Zentgraaff, is vrijwel uitverkocht. De weinige nog resterende exemplaren van deze opdraag van 10.000 stuks blijven gereserveerd voor de militairen in Atjeh, zoodat aan aanvragen om toezending niet meer kan worden voldaan.

Spotternij.

Door BARBAROSSA.

Lief Oss.

Nu onze minister van Justitie de maréchaussee uit Oss heeft weggehaald, was ons eerste werk ons in verbinding te stellen met den heer „Balletje Gehakt“, dit sieraad der Osser burgerij, ten einde zijn mening daaromtrent te vernemen.

— Zou jullie in Amsterdam het prettig hebben gevonden als niet meneer Versteeg maar de „Liefdezuisters“ er de baas waren? Zeg nou es zelf? En wat een slechten naam krijg je er door als je er zulke toezienende voogden op na houdt. En is het niet net of die ingepolite er voor statie bij loopt? En kun je je dan niet voorstellen dat een burgemeester die wat voor de eer en den naam van zijn gemeente voelt, daar niets van moet hebben? Ik weet niet hoe het jou gaat, maar als ik een maréchaussee op een paard zie, begint het me van binnen altijd te kriebelen en dan grijp ik onwillkeurig naar mijn nek, net of ik er een klap met het plat van een sabel in voel en kan dat geschikt zijn om netjes te blijven voor een rustig burger? En kan dat een goede verhouding zijn tusschen de burgerij en het gezag? Ik heb in mijn jonge jaren voor onderwijzer geleerd en het heette toen altijd: „Met zachtheid des gemoeds kom je verder dan met strengheid“, en was onze politie niet zach van gemoed? Vóór dat de maréchaussee's hier kwamen was het in Oss een gezellige boel en ik heb me wel eens laten vertellen dat jullie nachtleven in Amsterdam niet haalde bij het zelf opruimen onder de „minder gewenschte elementen“, zoodat dat heet. Een verrajer ging der aan — wij hebben zoo ons eergevoel, net als jij en een ander, en daar hadden wij al dien rompslomp van de justitie en de rechtbank en de bajes niet voor noodig. Een donkere avond, een eenzaam weggeteld. Wij stonden met de politie op den besten voet en ik zeg je op mijn woord van waarachtig, dat onze burgemeester bij ons minstens zoo populair was als meneer Van Lanschot in Den Bosch.

„Balletje Gehakt“, zei de burgemeester nog verleden week tegen me toen ik hem, namens de jongens, feliciteerde met zijn herbenoeming tot burgemeester, „jullie liggen me na aan het hart en ik wil je wel in vertrouwen vertellen dat ik tegen minister Boeyen in Den Haag gezegd heb: „Excellentie, je kan me herbenoemen op één voorwaarde... „En dat is?“ vroeg Zijne Excellentie. „Dat de maréchaussee's weggaan en wij weer baas zijn in eigen huis“. „Ik zal er met Excellentie Goseling over spreken“, zei de minister, en zoo is het gebeurd. En nou moet ik weg want ik zit in het feest-comité dat is opgericht om de maréchaussee's bij hun vertrek te huldigen... Op verzoek van den burgemeester houd ik de feestrede.

„Balletje Gehakt“, zei de burgemeester nog verleden week tegen me toen ik hem, namens de jongens, feliciteerde met zijn herbenoeming tot burgemeester, „jullie liggen me na aan het hart en ik wil je wel in vertrouwen vertellen dat ik tegen minister Boeyen in Den Haag gezegd heb: „Excellentie, je kan me herbenoemen op één voorwaarde... „En dat is?“ vroeg Zijne Excellentie. „Dat de maréchaussee's weggaan en wij weer baas zijn in eigen huis“. „Ik zal er met Excellentie Goseling over spreken“, zei de minister, en zoo is het gebeurd. En nou moet ik weg want ik zit in het feest-comité dat is opgericht om de maréchaussee's bij hun vertrek te huldigen... Op verzoek van den burgemeester houd ik de feestrede.

„Balletje Gehakt“, zei de burgemeester nog verleden week tegen me toen ik hem, namens de jongens, feliciteerde met zijn herbenoeming tot burgemeester, „jullie liggen me na aan het hart en ik wil je wel in vertrouwen vertellen dat ik tegen minister Boeyen in Den Haag gezegd heb: „Excellentie, je kan me herbenoemen op één voorwaarde... „En dat is?“ vroeg Zijne Excellentie. „Dat de maréchaussee's weggaan en wij weer baas zijn in eigen huis“. „Ik zal er met Excellentie Goseling over spreken“, zei de minister, en zoo is het gebeurd. En nou moet ik weg want ik zit in het feest-comité dat is opgericht om de maréchaussee's bij hun vertrek te huldigen... Op verzoek van den burgemeester houd ik de feestrede.

(Nadruk verboden.)

Nu en Morgen.

Slotaccord.

Dit is werkelijk voor het laatst. Nog één keer en dan nooit meer. Reeds te lang zitten wij, in dit hak-op-den-tak-rubriekje, op één tak.

Maar het zal, met het Holland-Indië-vlieg, net als met het radiotelefooneeren met Holland gaan — men ontdekt pas goed wat het beteekent, als men het al jaren lang vanzelfsprekend heeft gevonden.

Wat steller dezes betreft, die het alles slechts bij prachtig weer en zonnigen hemel meemaakte, maar die nachts beleefde, wat er in een cockpit gebeurt als er gevlogen en gedaald moet worden bij storm, bij onweer, mist en regen en zonder enig zicht — hij ontvangt, piloten, mechanici en rediomanen zoodra de organisatoren gelukkig saluerend, zijn luchtmailbrieven met een nieuw respect...

Meer ontmoetingen

Onze 2e piloot is Count von Rosen. De Zweed, die leider was van de Zweedsche Ambulance in Abyssinië... Hij moet een charmed life hebben, want men heeft daar alle drie zijn Fokkers vernield, en als de Italianen ze niet stukgevoerd hadden, zou het wel bij het landen, zoo maar ergens waar in het bergland een vlak plekje scheen, gebeurd zijn... Op het vliegveld van Alexandrië loopt een waardige gestalte met lange grijze lokken... „Daar heb je Goethe“, zegt iemand, maar het is i. d. Dammie, die terugkomt van dat P.T.T.-congres in Caïro... In de bar van het „Maude Hotel“ in Bagdad zitten drie Japanners; en in de „Moulin Rouge“, er vlakbij — een soort slechte stationswachtkamer, met slechte muziek, slechte whisky en nog veel slechter juffrouwen — zitten weer drie Japanners... In Lydda, het prachtige vliegveld van Tel Aviv, komt de nieuwe Inspecteur-Generaal der Britsche politie van Palestina de „Nacht“ bezichtigen... „Hoe is het in Palestina?“ — „Oh, all nice and good“, zegt hij, en klimaat, en een paar minuten tevoren vloegen wij over den op haar kant liggenden trein dien de Arabieren tien dagen geleden gezellig lieten ontsoren, en den dag tevoren lagen er drie vermoorde Joden netjes op een rijtje, en het vliegveld grinnelt van de soldaten...

Wensen.

Op den Zondag wandelden wij, niet zonder gene want blootvoets, in de tempelstad van Rangoon's Shwe Dagon tusschen zingende processies van monnikken in gele gewaden; en Donderdagsmiddags waren wij in den Sint Pieter te Rome, waar men de prachtige purperen wanddoeken hing voor den Paaschtijd. In drie dagen over zoovele tijden, en volken, en beschavingen. Over den Bramapetra, den Indus en den Ganges; over Euphrat en Tigris, over Nijl en Tibber...

Misschien heeft, wie voor deze dingen eveneens niet ongevoelig is, hier iets aan: daar in een der tempels van den Shwe Dagon kunt gij een wensch doen...

Ge kunt er binnengaan in het duister van wierook en bloemgeur; gij kunt er rozen leggen voor een gouden beeld; en een priester zal, ook voor U, iets zeggen; en in het stille schemerdonker moogt gij denken aan wat gij het liefste verlangt; en in het diepste van den tempel zult gij den wijzen, midden glimlach van den porcelainen Boeddha zien...

Maar ge moogt, net als bij dat beeld welks hand gij door den niskoepel heen even kunt aanraken op den Boroboeider, de wensch die U het hart vervult niet aan een ander zeggen...

Versje.

Overigens, vóór wij het vergeten, gauw nog dat versje, dat wij ergens in Britsch-Indië speciaal noteerden voor die eene lezers, die zoo van poëzie houdt:

„An old war horse from Bombay
Who felt exceedingly gay,
Fell in love with a mare —
And was rude for to stare.
She murmured: „No Horse Play to-day“.

Nuttige Wenken.

*** Nieuw twee goede, warme Europese costumes mee. U is in Europa vóór U het weet.

*** Stop vóór lectuur in Uw tasch. Het eind boven Br-Indië is lang; en wat in Uw aktentasch zit wordt nu meegenomen.

*** Koop „Chloretone“ van Parker, Davis. Het is werkelijk onfeilbaar tegen luchtziekte.

*** In het toilet kan men, minstens tot Bagdad, shorts dragen. Voor 3 of 4 avonden — Singapore, Rangoon, Jodhpur — heeft men een gekleed Indisch costume noodig.

*** Neem, over Uw arm, en een regenjas, en een zomer- of winterjas mee. Zij mogen in de cabine, en komen te pas. Bedenk, dat men den vierden dag al in Europa staat; en Athene is, buiten den zomer, stevig koud...

Vliegvelden.

Het nieuwe vliegveld in Singapore is perfect. Prachtige nachtverlichting, massale hangars, uitmuntende service; en een monumentaal stationsgebouw: een symphonie in staal, glas en zwart marmer... Het vliegveld Don Muang van Bangkok is uitstekend... Zóór uitgestrekt; en allervlotst bediend door kwieke, knappe en kundige Siameezen...

Rangoon's vliegveld is behoorlijk; dat van Calcutta — Duni Dum! — in den regeentijd nogal slecht, van Allahabad uitmuntend; en dat van Jodhpur onvolpreemd... De Maharajah heeft, door een prachtvliegveld, met goede radio, nachtverlichting, bakens, express-vul-tanks etc. te maken, en het voortreffelijkste hotel van de geheele route te bouwen — luxeservice vervult buiten de hvena's huilen! — het luchtverkeer eenvoudig naar Jodhpur getrokken...

Karachi's vliegveld is modern en enorm; men bouwde er een groot nieuw hotel... Djask, Bushire etc. hebben goede terreinen; Basra is dan weer een prachtige modern vliegveld... Het nieuwe hotel is een wonder; het heeft draibare bars, een restaurant, lounges, het geheel een weelde van luxe en comfort; het vliegveld is zelfs beter dan dat van Bagdad, hoewel ook dat, zóór druk luchtvaartcentrum. U kan dan zelfs reeds van verre met lichtbakens, roode en witte verlichting en radio beacons toewent.

Lydda is, met een hypermodern stationsgebouw en hotel, eveneens een vliegveld dat, evenals Basra's terrein, zelfs door de grootste Europeesche aerodromen niet overtroffen wordt; men ontmoet er de Egyptische Mistr-Joestellen, de Italiaansche Cosulich-linje, en de Imperial Airways, en de Air France... Zeer goed is ook Alexandrië en dan volgen alras de Europeesche vliegvelden...

En waar liggen, lieve lezers, de slechtste terreinen van de gansche Indië-route? Welk land, eindpunt van de prachtige luchtlijn op het Verre Oosten, is met zijn gronddienst en terreinen het verst ten achter? Moeten wij het nog zeggen? Of schamen wij ons een wenig?

Ten besluite.

Het is niet goed te veel over nationale glorie te spreken; men vervalt dan in een soort „wij-gaan-naar-Rome“-jubel.

Het is evenmin verstandig, te véél te zien op die zaken, welke minder goed in orde zijn — men komt dan licht tot een houding, die alles wat in den vreemde is beter vindt dan het eigene.

Men zal ook hierin de juiste maat moeten betrachten; zich eerlijk en hartelijk verheugen in het vele, dat in Nederland en Indië aan goed werk te bewonderen valt — en tegelijk open oog houden voor het vele, dat beter verriicht kan en moet worden.

Wie zich eens langs den luchtweg kan begeven zal, in een gelukkige en interessante ervaring, tevens een sterken steun vinden, om in zijne beschouwing van Holland-sche en Indische zaken dit evenwicht te betrachten.

F. P. A.

Wetenschap.

De Invloed van „Doodende”

Stralen.

Prof. dr. D. W. Wester schrijft:

Alleen de naam is al luguber en wekt griezelige effecten op. „Bestaan er nu werkelijk stralen waarmee men menschen dood kan, en denkt u, dat men ze in een toekomstigen oorlog toepassen zal”, zoo heeft men mij meermalen gevraagd. En er was altijd een element van angstmotie in de stem der vraagsters. Want het waren opmerkelijk vaak dames, vrouwen, moeders, die zich met fantasie-beelden beangstigen — begrijpelijk!

Ik wil trachten hier een bevredigend antwoord te geven. Echter wil ik het probleem iets ruimer stellen, door na te gaan, wat men met „stralen” in het algemeen bereiken kan. „Stralen” zijn trillingen, golfbewegingen, zooals wij die allen kennen van bewegend water. Zulke golfbewegingen zijn gekenmerkt door haar „golflengte”, den afstand tusschen twee punten, welke in denzelfden toestand verkeeren. Dus b.v. van den eenen golf tot den anderen. We kennen zeer kleine en zeer groote golflengten en vrijwel alle tusschenliggende waarden. Sommige drukken we dan ook uit in (tien)millioenen van een millimeter (b.v. lichtstralen), andere daarentegen in kilometers (electrische golven).

Het effect.

Kunnen nu zulke golfbewegingen, stralen, effect uitoefenen op het dierlijk organisme? Zonder twiifel! U weet dat immers allemaal. Stralen, trillingen met een bepaalde golflengte, brengen op het netvlies van ons oog een bepaalde reactie te weeg. Wij noemen dat rood, of geel, of groen, enz.: licht. Trillingen van andere golflengten dan dit zeer beperkte gebied, zien we niet. Maar sommige er van reageeren op een ander deel van ons lichaam: we hooren ze. Het zijn de geluidstrillingen van verschillende toonhoogte (=golflengte). Weer andere stralen reageren op onze huid, doen de lichaamscellen meeltrillen, resoneren, verhogen de lichaamstemperatuur: warmte.

Met dat al nemen we met onze zintuigen nog maar een klein gedeelte van het uitgebreide domein der golfbewegingen waar. Talrijke andere, als de electrische trillingen, de Röntgen- en radiogolven, hebben we eerst moeten omvormen tot licht of geluid of warmte, om ze binnen ons waarnemingsvermogen te brengen. De moderne wetenschap heeft ons steeds meer deze golfbewegingen doen kennen en we weten thans, dat we den heelen dag in een veld met duizenden trillingen, stralen, leven en bewegen, sommige met een haast mystiek vermogen, en we merken het niet.

Sommige dringen ook in ons lichaam door of zelfs heelemaal doorheen. Voor Röntgenstralen b.v. is ons spierweefsel als glas voor de gewone lichtstralen, maar door ons beenderenstelsel worden ze niet doorgelaten; de gammastralen der radioactieve stoffen dringen ook door de beenderen, maar b.v. niet door een loodplaatje; de kosmische stralen ten slotte laten zich zelfs door een loodplaat van een meter dikte niet tegenhouden.

Ultra-korte stralen.

Hiermee genoeg van „stralen” in het algemeen en aangaande de mogelijkheid van hun effect op het menselijk organisme. We willen, toegerust met deze kennis, thans opnieuw de vraag onder de oogen zien: is het mogelijk aanc met stralen, op een afstand, menschen te doodden? Of zijn alle berichten aangaande niets anders dan angstvoorstellingen van fantasieerlijke breinen? We hebben gezien, dat er stralen zijn, welke vrij sterk op het menselijk lichaam kunnen reageren. Die van welke men 't meeste effect mag verwachten liggen echter in een golflengtegebied, dat tot nu toe voor het experiment nog allerlei bezwaren opleverde.

Dit gebied tusschen de kortste radiogolven en de langste warmtegolven (ca. 1/2 m.m.) is pas de laatste jaren meer en meer ontsloten. Prof. Herz produceerde reeds golven van slechts 66 c.m. Men probeerde haar effect op het levend organisme. Dit bleek niet groot, althans allerminst doodlijk te zijn. Prof. d'Arsonval stelde reeds jaren geleden verhoging der bloeddruk vast, bij soortgelijke bestralingen. Barkhausen en Kurz verkregen golven van 43—10 c.m. Steeds meer werden de hulpparaparaat verbeterd.

In 1929 nam prof. Esau in Jena de eerste succesvolle proeven. Hij produceerde met zijn stralen een condensatorveld tusschen twee messingplaten. Vliegen vielen dood ter aarde, ratten en muizen stierven na enkele seconden. De „doodende straal” had zijn intrede gemaakt. Profenemingen in alle landen volgden. In Amerika o.m. met een hond, een os, en een aap. De os bleek den meesten weerstand te bieden; na 92 seconden was hij dood.

Werking op het hart.

Welk effect oefenen nu deze ultra-korte golven uit? Het was te voorspellen, dat dit van physisch-electrischen aard moest zijn. Inderdaad wordt door deze inwerking de temp. van weefsel, bloed, beenderenstelsel enz. verhoogd. Het hart begint steeds sneller te pompen. De bloedsnelheid kan dit tempo niet bijhouden. Er ontstaat in de extremiteten (pooten der proefdieren b.v.) stuwungen, zodat zeer gemakkelijk bloedingen optreden. Ten slotte kan het hart het niet bolwerken; er treedt verlamming der hartspier op... dood! Weer volgden allerlei nauwgezette proefnemingen. De zaak bleek in dezen zin

Mademoiselle Catherine-Paul (links) heeft te Parijs haar debuut gemaakt als danseres en zoowel publiek als critiek waren vol lof over de prestaties van het gracieuse meisje. Pas later werd bekend, dat het danseresje heel bescheiden haar waren naam had verborgen en de dochter is van oud-minister Paul-Boncour.

Nieuwe Boeken.

Kinderen die over zijn. Anke Servaes Hollandia-drukkerij N. V. Baarn.

Verwaarloosde kinderen en kinderziekenhuizen schijnen nog steeds Anke Servaes' groote belangstelling en liefde te hebben. Het verhaal is eigenlijk een vervolg op een vroeger geschreven boek, en gaat over een jonge ex-verpleegster, getrouwd met een dokter. Samen nemen deze menschen een aantal kinderen, waar niemand zich om bekommert tot zich en trachten deze kinderen een thuis te geven. Het is een vrolijk en gelukkig thuis, maar de jonge vrouw gaat zich hechten aan een baby die opgenomen wordt, hetgeen haar verlangen naar een eigen baby bevredigt. Hierdoor kan ze niet meer haar volle liefde aan de andere kinderen geven. Ze komt tot inkeer door een droom, en door het feit dat ze een eigen baby verwacht, en bang is, dat ze daar al de anderen voor zal vergeten. Ze gaat nu met een zuster van het leger des Heils alle armoedige gezinnen af, om de liefde, die haar vroeger de verwaarloosde kinderen tot zich liet nemen, tenzij te vinden. En — vindt die ook inderdaad terug. Het verhaal is vlot geschreven. De kleine karaktertrekken van de verschillende kindertjes zijn zeer natuurgetrouw gegeven. Blijft echter de vraag, of het vol te houden is, wanneer een vrouw eigen kinderen krijgt, haar liefde over zoo veel vreemde te moeten verdeelen. In ieder geval is het een zeer edel streven.

Een hofdame uit de 18e Eeuw. Marie van Zeggelen. Uitg.: Meulenhof A'dam.

Een boek dat ons terugvoert naar het Hollandische leven in de 18e eeuw. Speciaal in de hofkringen en al het hof speelt het verhaal. Heel goed is de karaktertekening van Anne-Marie. Fogel, aan den eenen kant de volmaakte hofdame, en eenigszins, (in 't onschuldige) de intrigante, aan den anderen kant Anna-Marie Fogel als ideale moeder en vrouw. Haar uiteindelijke berusting in haar ongeluk, en haar aanvaarding van de smart, zijn bijzonder goed geteekend. Het boek is verder zoo levendig en boeiend geschreven, dat we ons verbeelden weer in den tijd van de Karotten, hoffelijkheid en romance te zijn. Ook de figuren van Willem V en zijn vrouw prinses Wilhelmine, met al de moeilijkheden, en intriges, waar deze op fond zoo goede eenvoudige menschen onderhevig zijn, staan ons duidelijk voor de oogen. Heel aardig, vooral met het oog op den doop van prinses Beatrix, is de beschrijving van de doopstaats van prins Willem VI, de latere koning Willem I. Historisch is alles vrij juist. Voor wie belangstelling in dit soort historische lectuur is het een zeer onderhoudend, en belangwekkend boek.

Geestelijk Leven.

Varia.

Roomsche-Katholieke kerk.

Herdensking Florence. Van 27 April tot 1 Mei a.s. worden te Florence in Italië groote herdenkingsplechtigheden gehouden, waarbij de actie voor de hereniging met het Oosten in het midden zal staan, ter eere van het concilie van Florence dat dan 5 eeuwen geleden plaats vond.

Prof. M. J. Lagrange.

De beroemde bijbelvorschuer en oprichter van de „Revue Biblique”, tevens stichter van het bijbelinstituut te Jeruzalem prof. pater M. J. Lagrange O. P. is op 83-jarige leeftijd in het Dominicaan-klooster te St. Maximin aan de Riviera in Frankrijk overleden. Tal van bijbelstudies verschenen van zijn hand. Zeer bekend werd hij door zijn groote werk tot bestrijding van La Vie de Jésus van Ernest Renan.

Sarcophagen.

In de buurt van Zagazig in Egypte zijn 12 groote granieten sarcophagen gevonden, die voortijds voor de mummies der heilige stieren dienden. Inschriften duiden aan, dat de Egyptenaren in het voortleven dezer dieren geloofden. Ook werden kleine sarcophagen terzelfder plaatse gevonden.

Palestina's Oerbewoners.

Sir Arthur Keith heeft in de „Royal College of Surgeons” te Londen een lezing gehouden over de opgravingen op den berg Karmel. Sir Arthur Keith was van oordeel, dat deze vondsten van zeer omvangrijken aard aantoonde dat daar reeds menschen woonden lang vóór dat in Europa de ijstijd aanbrak. Volgens voorlopige „voorzichtige schatting” omvatten de vondsten een tijdruimte van ongeveer 100.000 jaar. Deze oerbewoners van Palestina behooren volgens Sir Arthur Keith tot een menschenras, dat met het blanke Kaukasische ras verwant is.

Dr. Fuglsang-Damgaard.

En de Oxford-groepbeweging. Op critiek uit kerkelijken kring welke aan den primaat der Deensche kerk bisschop Fuglsang-Damgaard de vraag stelde of zijn hoog kerkelijk ambt verenigbaar was met zijn groote negenheid voor de Oxford-groepbeweging, antwoorde de Deensche primaat publiek als volgt:

„Ik ben van meening dat de plaats van een bisschop daar is, waar de geestelijke golven breken om wegwijzer en raadgever te kunnen zijn. Toen de Oxford-groepbeweging naar Denemarken

's Menschen heen- en terugweg, Albert Helman Nijgh en van Dittmar Rotterdam.

Dit nieuwe boek van Melman bestaat uit 2 verhalen de heen- en de terugweg. Het eerste verhaal is in den ik-vorm geschreven, en beschrijft ons het lot van een jongeman die de opdracht krijgt in oorlogstijd een brief over te brengen naar het vijandelijke gebied. De inhoud van de brief mag hij echter niet weten. Er worden ons zijn vele avonturen om de brief te behouden beschreven en zijn zelfbeheersching en vasthouden aan z'n plicht, als hij de drang krijgt de brief zelf open te maken. In het vijandelijke gebied komt echter niemand de brief opeischen.

Het tweede verhaal gaat over den kleermaker Cesar, een eenzaam weduwnaar, die hertrouwt met een achterlicht, en die ten onder gaat door zijn volslagen gebrek aan geestelijken weerstand.

In het eerste geval gaat iemand ten onder door het weerstand bieden aan moeilijkheden en vasthouden aan de plicht tot het uiterste.

In het tweede geval is de oorzaak juist het afzien van éénigen weerstand.

Deze verhalen van Helman munten uit door hun psychologisch inzicht, en hun verzorgd stijl.

De Amsterdammer Zwart op Wit, Johan Luger en Jo Spier, Andries Blitz A'dam.

Iedereen die dit werkje in handen krijgt, zal het met plezier lezen. Een zeer rake en goede beschrijving geeft Johan Luger ons van den Amsterdammer zijn karakter, zijn humor, zijn liefde enz. Men voelt zich in Amsterdam, hoort de menschen tegen elkaar schelden, lachen en grapjes maken. Over de teekeningen van Jo Spier hoeven wij weinig meer te schrijven, iedereen kent ze, en geniet ervan. Dit boekje ook is weer zeer geestig en talentvol geïllustreerd.

We kunnen iedereen aanbevelen het eens te lezen, het is of je even weer in Holland bent.

Werkelijk een goede aanwinst voor onze bibliotheek.

STAATSGREEPJES.

De Oplossing

Dat het bij het instellen van den Volksraad de opzet van de regering was van het lichaam een adviserende en controleerende instantie te maken, komt tamelijk scherp tot uiting in de memorie van antwoord op het verslag van de Eerste Kamer in 1916:

„Aan de tot dusverre slechts aan het Openbaar verantwoordelijke Indiëse regering wordt de plicht opgelegd in Nederlandsch-Indië in het openbaar aan dat orgaan der bevolking rekenschap te geven over haar geldelijk beheer en daarmee overleg te plegen omtrent tal van zaken.”

Door deze zinsneden treedt vooral de controleerende functie die de regering het nieuwe college wilde geven op den voorgrond, en, zooals wij vroeger gezien hebben: het praten over de eenten kan tot groote gevolgen leiden. Reeds hier werd dus in feite het precedent geschapen voor de latere veel uitgebreidere competentie van den raad.

Wat het representatieve karakter van dezen Volksraad betreft, kan men met mr. W. H. van Helden zeggen: het was meer een vertegenwoordiging vóór, dan achter het volk.

Waarmede wij meteen bij de verkiezingen aanlanden, die zonder enig twiifel de grootste kopzorg voor minister Pleijte uitgemaakt hebben. De voorzitter en de eene helft leden waren — men zag het reeds — ondergebracht bij de benoemingsmacht resp. van Kroon en G.-G. Een vierde deel van deze aangewezen functionarissen moest inheemsche zijn, de rest behooren tot de beide andere bevolkingsgroepen (Europeaan en Vreemde Oosterlingen).

Van de te kiezen leden moest minstens de helft uit Inheemsche bestaan. Na het veel pikaresk vond men voor de methode van verkiezing deze oplossing, dat zij zou geschieden door de locale raden (bij de decentralisatie van 1903 gereed), onspronkelijk bestaande uit leden door den G.-G. benoemd, maar later, na 1918, door de bevolking verkozen). Al was dit soort van verkiezing nog wel een beetje ongelukkig en nog niet erg maatgevend voor een reële belangverteenwoordiging, al zouden wij haar een soort van rudimentaire getrapte verkiezing kunnen noemen, in verband met de heerscheende omstandigheden was het een zeer vooruitstrevend begin, dat bij de langzame voortschrijding van de decentralisatie, een goed verloop en een prima einde voorspelde.

„Hoe het Groeide” zoo ook de roman van den Volksraad kunnen heeten, en „hoe het bleide”, maar wel eens „knoede”, „loede”, en „stoede”, zouden er belangwekkende hoofdstukken in vormen!

Pivit.

Stemmen

van Overal.

Nederlandsche Industrie.

Wist U, vraagt het maandblad „Nederlandsch Fabriekant”....

.... dat het totaal aantal arbeiders der gezamenlijke steenkolenmijnen in Limburg op 1 Januari 1938 bedroeg ondergrond 29.899 en bovengronds 11.174?

.... dat de nieuwe verkeersbrug over de Maas bij Hedel 430 M. lang is en dat de rijweg ervan een breedte heeft van 11 M?

.... dat in 1936 door het Maas-Waalkanaal 40.162 vaartuigen zijn gevaren met een bruto inhoud van 15.810.999 ton tegen in 1930: 17.255 vaartuigen met een bruto inhoud van 5.174.452 ton?

.... dat door 22 Regeeringen Fokker-vliegtuigen voor hare landsverdediging werden gekozen; dat de Fokker-fabrieken sinds 1919 1236 complete vliegtuigen hebben afgeleverd?

.... dat de uitvoer van Nederlandsche kaas over het jaar 1937 ongeveer 10.000.000 kg. bruto groter is geweest dan het daaraanvoorafgaande jaar, hetgeen een vermeerdering beteekent van ongeveer 20%?

.... dat Sovjet-Rusland in 1937 voor f 19.671.000.— aan bestellingen in Nederland heeft geplaatst, terwijl dit cijfer voor 1936 heeft bedragen f 22.263.000.—?

.... dat het gewicht van elk der sluisdeuren, bestemd voor de groote sluis in het Amsterdam-Rijnkanaal te Wijk bij

Publieke Opinie.

Volksraad-Bataviaraad

Schrijvende over de traagheid der regeringsbureaux, waardoor dit voorjaar twee buitengewone zittingen van den Volksraad noodig waren, herinnert R. (Itman) er in het Bat. Nld. aan, dat het Volksraads-lidmaatschap practisch gereserveerd is voor ambtenaren en eenige te Batavia wonende particulieren. Thans stelt dit college op zijn zestig leden 31 ambtenaren en 11 gepensioneerde ambtenaren en hoe langer hoe sterker gaat de Volksraad-Raad.

De gevolgen der bovenbedoelde traagheid blijven volgens den schrijver niet beperkt tot de vraag of het onaangenaam en hinderlijk is wanneer de leden van den Volksraad lang langer of korter worden onttrokken aan hun gewone werkzaamheden, maar zij strekken zich steeds verder uit. Zij maken het voor den particulier uit „overig Indië”, wiens aanwezigheid in den Volksraad zoo dringend gewenscht is, steeds moeilijker zich eventueel een candidatuur te laten welgevalen.

Wat de ambtenaren betreft: hun verkiezing of benoeming in den Volksraad heeft vrijwel automatisch hun overplaatsing naar Batavia tengevolge. Tenslotte heeft de instelling van het College van Gedelegeerden den „drang naar Batavia” nog versterkt.

Voor particulieren in dienstbetrekking en zeker voor hen, die een vrij beroep beoefenen, is de mogelijkheid zich een verkiezing of een benoeming te laten welgevalen gering, maar zeker is dat het geval ten aanzien van deze categorieën van burgers als zij buiten Batavia zijn gevestigd. Hoe meer nu het lidmaatschap van den Volksraad gaat eischen, des te kleiner wordt die kans, deze hoogst eenzijdige samenstelling te doorbreken. Wij gevoelen er niets voor toe te geven aan de psychosen van hen, die lijden aan een „kustcomplex”, maar achten het een reële grief voor geheel Indië, dat de Volksraad practisch geheel bestaat uit te Batavia gevestigde personen, waarvan een groot deel dan bovendien nog bureau-ambtenaren. Wie de zaken frisch wil zien, moet zich op eenigen afstand tegenover de dingen weten te plaatsen, en dit is het best te bereiken een stevig stuk buiten Batavia en in de practiek van het Indiësche leven, die men in Batavia niet of nauwelijks kent.

Batavia is de hoofdstad des lands, daar is de regeering en de centrale bureaucratie gevestigd, daar „beuven de dinen”, maar meteen is men daar wel het verst van het reële Indië verwijderd, dat nu eenmaal een ietwat geïsoleerd en belangrijker is dan de hoofdstad alleen. Men smooit er in het nader en de antecedenten zijn er om te denken als de doofmans aan de hoornen. Het contact met het leven „buiten” is er gering en wordt niet aangevoeld; dit is een onvermijdelijk nadeel, maar daarom heeft men er het nog niet voor te eliten. Wij zien de voordelen van de concentratie

„Deze plant groeit 's nachts op en draagt bladeren, ontwikkelt in den vroege een knop, waaruit 's middags een karmozijn roode bloem komt; 's nachts ontwikkelt zich een bes en 's nachts is de vrucht rijp. Deze plant wordt thans in Palestina gevonden. „Wij weten”, aldus besloot de hoogleraar „dat de Messias spoedig zal komen.”

Frankrijk en Palestina.

De Fransche cultuurarbeid in Palestina beschikt op dit oogenblik over een bibliotheek van 1500 deelen; een school, waar onderwijs gegeven wordt in Fransche taal en cultuur; en een conferentiezaal, waar over allerlei onderwerpen lezingen worden gehouden in het Fransch en in het Arabisch.

Militaire belijdenis.

De bejaarde Duitse generaal-veldmaarschalk Von Mackensen schonk aan de Evangelische kerk te Spandau een nieuwe kanselbiblel waarin hij in de eigenhandige opdracht den tekst schreef: „Vreest niet, geloof alleenlijk.”

Dr. J. H. Gunning JHzn.

Dr. J. H. Gunning J. H. zn. schrijft over zijn toestand het volgende: „Langzaam aan hervat ik weer mijn Philtaak. Mijn gezondheid is weer vrij goed; ik maak weer kleine wandelingen, maar alles gaat nu „adante”, neen „adagio”, „molto lento”.

Duurstede 180 ton bedraagt; dat de lengte 20 M. en de breedte 14 M. bedraagt?

.... dat van de 1064 Nederlandsche gemeenten op 1 Januari 1936 een 720-tal over leidingwater beschikken, zijnde 85% van de totale landsbevolking?

.... dat de uitvoer van Nederlandsche caseïne over 1937 heeft bedragen ongeveer 1.700.000 kg. tegen 726.000 kg. in 1936 en 446.000 kg. in 1935?

.... dat het roer van de „Nieuw-Amsterdam”, de nieuwe aanwinst van de Holland-Amerika 30.000 kg. weegt?

.... dat in 1936 op de veiling te Roelofarendsveen bij Leiden voor 1.030.903 kg. augurken, bonnen, enz. zijn verhandeld; en dat in datzelfde jaar de omzet van de Veilingvereniging „Flora” te Rijnsburg f 81.000.— hooger was dan in 1935 en in totaal f 909.235.— bedroeg?

.... dat Nederland onder de scheepsbouwendende landen in het laatste kwartaal van het afgelopen jaar op de vierde plaats is gebleven, doch dat het aandeel van ons land in het wereldtotaal is toegenomen tot 9,96% (vorig jaar 6,65%); dat van de over de geheele wereld onderhanden tank-schip-ruimte zelfs 11,81% (vorig jaar 6,92%) in ons land wordt gebouwd?

.... dat voor bonus van boerderijen, aankoop van drainerhuizen, aanleg van wegen en dergelijke doeleinden in het afgelopen jaar in de *Wieringermeerpolder meer dan f 1.350.000.— werden uitgegeven; dat wederom 57 boerderijen in pacht werden uitgegeven, waarmede het verpachte oppervlak tot ongeveer 9.500 ha. is gestegen?

.... dat de K. L. M. in den zomer van 1937 rond 76.000 passagiers vervoerde tegen 63.000 in den zomer van het daaraanvoorafgaande jaar, waarvan 15.500 passagiers binnen Nederland (10.000)?

van het landsbestuur sedert vele eeuwen te Batavia ook niet over het hoofd: Batavia is inderdaad een stad met een historie en een eigen statuur; wi men met een eigen culturele sfeer, althans met een aantal invloeden van wetenschap die een zekere nalingen van onbevooroordeelde gedachte-wisseling scheppen, welke elders in Indië niet bestaat. Maar mede daardoor is het iets anders dan het groote, vrije land, dat Indië heet. En de Volksraad, die volgens de wet met een representatieve college voor geheel Indië.

Just daaraan is het zoo gevaarlijk, wanneer hij hoe langer hoe sterker het karakter aanneemt van een Bataviaraad; hij moet aan representatief vermogen sterk in.

Representanten van het Westen.

Prof. dr. Boeke heeft onlangs in het Indisch Genootschap, in Den Haag, een voordracht gehouden over: „Keuze en opleiding van den candidaat-Indisch ambtenaar”. De inleider verontschuldigde zich over het houden dezer voordracht, omdat hijzelf nooit tot het B. B. had behoord.

Dit is op zichzelf niet erg, schrijft Z. (entgraaf) in de Java Bode, maar wanneer het er omgaat, voor de toekomstige opleiding der bestuursambtenaren nieuwe lijnen uit te stippen, dient men althans van de Indische samenleving en de werking van het bestuursambt, goed op de hoogte te zijn, hetgeen met den hooggeleerden spreker niet het geval was.

De inleider, die in den bestuursambtenaar naar den vertegenwoordiger wil zien van de gansche Westersche beschaving, zeide letterlijk: „Steeds meer licht valt op het internationale karakter van de taak, om de Westersche beschaving te brengen (man-Oosterse koloniale samenlevingen (daatgedachte). De B. B.-ambtenaren, bij uitstiek de dragers van die taak zijn, moeten internationaal gevormd worden.”

Er is, door bestuursmannen met lange praktische ervaring en door anderen lang gedachteerd, een beetje criu, zoo kunnen worden gemeld: dat de professor werd afgeslacht en ingemaakt.

Z. doet er nu nog een scheepje bovenop en schrijft:

Men heeft den bestuursambtenaar bijna uitsluitend te zien als orgaan van het Gedeelste, raadgevend, overlegend, bevelend; doet hij het werk dat een rustige ontwikkeling van land en volk mogelijk maakt. Als zodanig is hij niet „de” representant der Westersche beschaving, tenzij in zeer afgelegen en geïsoleerde streken; hij is, als ieder Europeaan van goed oordeel één der vertegenwoordigers der beschaving.

De perfectieering dezer samenleving voorde tot groote uitbreiding van het rechtswezen, de hygiëne, de technische dienst, de cultuur, enz.

Ieder rechter, officier, arts, ingenieur, is niet minder een vertegenwoordiger der Westersche beschaving dan de bestuursambtman. Zelfs moet men constateren dat zij tenminste de ruggen van het volk een veel meer directe taak hebben dan de B. B.-ambtenaar. Die vooral werkt in het raam der bestuurs- en representatieve dienst en de daaraan verbonden administratie.

Niet zoo fraai.

Het Soer. Hld. wijdt een artikel aan de Landsmieden die blijkens de pas gepubliceerde cijfers over Februari weer zijn teruggevoerd. Het blad noemt een aantal cijfers, reeds eerder gepubliceerd en knoopt daaraan de volgende beschouwing vast:

Dit ziet er dus ondanks het feit dat de omvang der accijnzen niet achteruit is gegaan, niet zoo fraai uit en opent sombere perspectieven voor 1939.

Want tegenover de dalende inkomsten staan gestegen uitgaven: personeel in verband met de salarisverhoging en materiële in verband met de sterke stijging van de materialenprijzen over bijna de geheele linie als gevolg van de depreciatie.

De belastingen zijn nu juist wat verlaagd en het zal, gezien de gestegen levensstandaard welke door die belastingverlaging bij lange na niet wordt opgevangen moeilijk zijn, daarop terug te komen. Bovendien is 't wel in te zien hoe aan extra belastingen behoeve van de defensie zal zijn te komen, hetgeen een nieuw belasting zal zijn voor verhoging van de „gewone” belastingen.

Alles bij alles maakt de berichten over de moeilijkheden bij de samenstelling van de beëindiging 1939 volkomen duidelijk en begrijpelijk.

Het is gelukkig dat de regering verteld jaar zeer voorzichtig is geweest en zich ontdanks allen andrang en alle optimisme — ook van het bedrijfsleven — niet van een conservatief beleid heeft laten afdringen. Er komen weer moeilijke tijden.

CONDENS-FABRIEK „FRIESLAND”-LEEUWARDEN

821—2146 (Ing. Med.)

yt; dat de lengte bedraagt?
ederlandsche ge-
1936, een 720-tal
zen, zijnde 85%
ing?
Nederlandsche
dragen ongeveer
9 kg, in 1936 en
le „Nieuw-Am-
inst van de Hol-
y weegt?
eiling te Roelof-
r 1.030.903 kg.
ijn verhandeld;
e omzet van de
te Rijnsburg
n in 1935 en in
gt?
der de scheeps-
statistiek kwartaal
de vierde plaats
aandeel van ons
is toegenomen
%; dat van de
erhanden tank-
(vorig jaar
geboort?
en boerderijen,
n, aanleg van
iden in het af-
ingeneerpolder
verderden uitge-
derijen in pacht
het verpach-
9.500 ha. is ge-
den zomer van
's vervoerde te-
het daaraan-
15.500 passan-
.000)?
t vele eeuwen te
oord: Batavia is
n historie en
et een eigen cul-
en aantal instel-
en zekere mo-
deels gedachte-
ke elders in In-
daardoor is het
oote, wijde land,
eraad is, dit ver-
entatief col-
gevaarlijk, wan-
ker het karakter
araad; hij boet
en sterk in.
ten van het

Beleefdheid in den Omgang Is Een Wonderlijk Ding!

Fascistische Partij in Italië Schaft „U” Af: Het Leger Zal Binnenkort dit Voorbeeld Volgen.

Hoofsch, Deftig Spanje Vond „Gij” Uit.

Italianen Begroeten Nieuwe Order met Vreugde.

Ten Gunste der Taal.

(Van een bijzonder medewerker.)
Beleefdheid, puur woordelijke beleefdheid in den omgang met medemenschen is een wonderlijk ding. Ze is alles en ze is niets: ze is een aanwensel en ze raakt toch alles tegelijk in den kern — beschaving des hartes, maatschappelijke rangorde en zelfs de politiek. Ze vormt soms ook een vreugde voor taalgeleerden en letterlieverden! Een korte verordening, die bv. omgangs in het fascistisch partijblad „Foglio d'ordini” verscheen, deed de harten van de meeste Italiaansche en van veel vreemde taalvrienden kloppen; het vervulde den wensch van menigen om er op schier onwaarschijnlijke wijze.
Wat is het geval? Kort te voren was in een Milaneesch blad n artikel verschenen van den schrijver Bruno Ciognani, waarin de afschaffing werd geëischt van de in Italië gebruikelijke beleefdheidsformule „Lei” (U) zoowel in de spreek- als in de schrift-taal. Daarop heeft de fascistische partij, dat denkbeeld eigen gemaakt en bevestigd dat die beleefdheidsformule, welke niet slechts buitenlanders, maar ook Italië's eigen schooljeugd heel wat hoofdbrekens oplevert, voortaan in den omgang tusschen de partijleden en de aangesloten jeugd-onden is verboden. Een gelijke regeling moet het Italiaansche leger is in de maak.
Gehelijken in rang zullen mekaar in de toe-komst eenvoudig en zonder omhaal met „tu” (d.i. jij) aanspreken — in den omgang met superieuren komt in plaats van „Lei” het woordje „Voì”.

DE GESCHIEDENIS.

Wanneer de menschen begonnen zijn aan de beleefdheid jegens hooger en in rang of stand een bijzondere grammaticale vorm te geven, is lastig meer na te gaan. In de middeleeuwen heeft men in elk geval in de meeste landen van Europa den „tweeden persoon meervoud” tot dat doel gebruikt. Het thans nog in een enkele Zwitsersche streek gangbare „Ihr” — voor het enkel-voud, wel te verstaan — was eens in het oude Duitse taalgebied de eenige beleef-dheidsvorm. Evenzo kenden de Italianen van de Middeleeuwen en ook uit de Renais-sance geen andere aanspreekwijze dan „Voì”.
Eerst de Spanjaarden schijnen dit als een volkomende uitdrukking te hebben gevoeld klein hun, door een hoofsch-star ceremonieel bevoeren, gevoel. Hun taal heeft dan ook t eerst het gebruik van den „jij”-vorm inge-bracht, die uit het Engelsch pas later is ver-voeren — en een droevig verlies van nuan-ceringsmogelijkheden was het natuurlijk gevolg van die verarming der grammaticale. Maar ook het „gij” voldeed in Spanje niet meer: men bedacht daarvoor een verkorten vorm van „Uwe Genade”, die als „Usted” nog heden ten dage in alle Spaansche spre-kende landen voortleeft, waar het trouw-renis zonder onderscheid jegens groot en klein koning of bedelaar geboged wordt...
Het Italiaansche „Lei” nu, opgekomen in de dagen der Aragoneesche overheersching in Italië, is wel niet zóó devoot, maar het veronderstelt toch altijd een „signorina” of ander eerbiedig predicat en — het regereet den derden persoon, wat natuurlijk in de spreektaal tot allerhand gewrongen taal-schillen en eigenaardigheden leidt. In ieder geval is het een „spagnolisme”, een on-derling element in de taal van het land dat zo werd het ook altijd door dichters en dichters aangevoeld. Al de groote eiegische dichters, Leopardi heeft voor een eeuw een handstand onthraakt het nocht aan knappe of gebreukel het wel is waar in zijn vernaarden roman „I Promessi Sposi” (de Verloofden), maar niet finjen tact en handigheid alleen, een kenmerkend element voor den tijd waar-den zijn boek speelt — d.i. precies de tijd der Italiaansche heerschappij in Noord-Italië, ter-wijl in de burger- en landelijke kringen bij onderling het „Voì” overweegt. D'An-senro heeft het aanspreken met „Lei” zoowel in zijn romans als in zijn toneelstukken vermeden.

„TU” EN „VOI” LEVEN NOG.

Maar gewichtiger voor het welslagen van het nieuwe decreet, d.w.z. voor de familia-riëring van den omgang van een volk met elkaar, is het elken kenner van Italië be-kant feit, dat en „tu” en ook de beleefde „Voì” onder het Italiaansche volk een volkomen levend zijn! Men tutoyeert

Katherine Hepburn in „Stage Door”.

denswaardig geworden, daar de Noordwes-terstorm met den opkomenden vloed het geheele strand had doen onderloopen, zo-dat de golven ongeveer tot den duinrand toe stonden. Hierdoor was een landing een vrij hachelijke onderneming geworden. Waar na een paar uur zweven de heer Van der Meer blijkbaar tot de overtuiging was gekomen, dat met dezen storm een verbe-tering van het duurrecord een problema-tische geschiedenis zou worden, en het vallen van den avond hem alle kans zou benemen met dezen storm ergens veilig naar te komen, besloot hij te trachten te landen.
Dit was echter gemakkelijker gedacht dan gedaan. De nog immer donderende zee sloeg het water met woest geweld over het strand en overal waar de heer Van der Meer met zijn zweefvliegtuig heen-scheerde, moest hij constateeren, dat er bijna geen droog plekje te vinden was. Naar Ypenburg terugkeeren was evenmin doenlijk en in de duinen terecht te komen beloofde weinig goeds.
Het was tegen halftes ongeveer, dat Van der Meer zijn besluit genomen schen te hebben. Hij stuurde zijn zweefvliegtuig steeds lager, in de richting van het beken-de Groene Huisje, halverwege tusschen het Oranje-Hotel en den Wassenaarschen Slag.
Op een gegeven moment zagen de hon-derden toeschouwers eensklaps het zweef-vliegtuig dalen en in de zee terechtkomen. Het was echter een ondergelopen gedeel-te van het strand, zoodat de helpers, die hier in de buurt waren, direct op het toestel konden afspringen, gedeeltelijk wa-dend door de zee, om met vereende krach-ten het vliegtuig op het strand te trekken op een plekje, dat nog droog was.
De heer Van der Meer, die in Leiden studeert, bleek niet in het minst geschrok-ken en was vlug uit het toestel gestapt. Hij hielp zelf direct mee en zoo spoedig als mogelijk was werd het toestel gedemon-teerd, om weer naar Ypenburg terug te worden gebracht.

Stratosfeervliegtuig Had Slechten Start.

Ooggetuigen over de Ramp.

Brussel, 2 April.
Het vliegongeluk, dat gisteren nabij het vliegveld van Evreux plaats greep, beteekent een zwaren slag voor de Belgische luchtvaart.
De verongelukte machine was, zooals gemeld bestemd voor het doen van onder-zoeeken in de sub-stratosfeer. Op het ogenblik was België het enige land, dat over zulk een toestel beschikte en men koesterde er groote verwachtingen van.
Aanvankelijk zou de machine op 5000 meter hoogte vliegen en zij was daartoe uitgerust met Gnome-motoren van in to-taal 1.950 P.K., welke haar een snelheid van 280 kilometer per uur zouden geven. Na de proefvluchten zou men krachtiger motoren inbouwen van 950 P.K. elk, waar-mede dan 435 kilometer per uur zou kun-nen worden gevolgen bij een kruissnelheid van 350 kilometer. De grootst bereikbare hoogte zou dan negenduizend meter bedra-gen. De landingssnelheid bedroeg 115 kilo-meter per uur bij een vleugelbelasting van 115 K. G. per vierkante meter.
Naar verluidt zou de machine na de proefperiode voorloopig aan de Sabena worden afgestaan voor gebruik op de ver-keerslijnen en men verwachtte daardoor een belangrijken vooruitgang.
Enkele dagen geleden had de piloot Vandamme reeds proefvluchten gemaakt, welke een vlot verloop hadden.
Ook gisteren werd de machine weer voor een dergelijke vlucht naar buiten ge-bracht. Alleen de piloot nam plaats in de machine.
Piloten, die den start bijwoonden, heb-ben thans verklaard, dat de machine al niet erg vlot opsteeg. Zij reed ettelijke honderden meters over het veld alvorens los te komen. Vervolgens scheerde het toestel over de militaire loodsen en begon iets hooger in rechte vlieglijn zacht te wie-gelen, alsof de piloot het stuur niet meer meester was. Een anderhalve kilometer verder zwenkte de machine naar links; de linkervleugel hing iets lager dan de rechter en het toestel daalde snel. Het verdween ten slotte achter de militaire loodsen. Op ongeveer achthonderd meter ten Zuiden van den rand van het vliegveld vond men de overblijfselen van het zwaar beschadigde toestel, waaruit men met moeite moeide den piloot Vandamme le-venloos te voorschijn bracht. Het landings-gestel, dat nog niet ingetrokken was ge-weest, lag naast de overblijfselen der ma-chine. De firma Renard, die deze R. 35 bouwde, heeft sinds jaren allerlei soorten vliegtuigen geleverd, ook voor het leger.

Zweefvliegtuig in den Storm.

Noodlanding in zee; belangstelling te Schevingen.

(Van een bijzonder medewerker.)
's-Gravenhage, 4 April.
De Noordwesterstorm, welke Zondag de Noordzeekust heeft geteisterd en op Sche-vingen een tweotal strandpaviljoens heeft vernield, is ook oorzaak geweest, dat de bekende Haagsche zweefvlieger Van der Meer met zijn zweefvliegtuig in zee is terechtgekomen.
Gelukkig waren er vele helpers op het strand bij het z.g. Groene Huisje, waar Van der Meer in zee terechtkwam, zoodat men het zweefvliegtuig direct op het dro-gue wist te trekken en den zweefvlieger zelf, die een nieuw duurrecord wilde vestigen, uit zijn zitplaats wist te halen. Zon-der eenig letsel bekomen te hebben stapte hij op het strand.
Omstreeks halfvier was Van der Meer op het vliegveld Ypenburg met zijn zweef-vliegtuig opgestegen, getrokken door een sportvliegtuig, om te trachten een nieuw duurrecord te behalen, dat, zooals bekend, verleden jaar door J. H. Hoekstra op zijn naam is gebracht.
De winst leek Van der Meer zeer gunstig voor dit doel en de storm schrikte hem blijkbaar niet af.
Boven het Noordzeestrand gekomen, ter hoogte van den Wassenaarschen Slag, be-gan de zweefvlucht en zweefde Van der Meer boven de kokende golven van de Noordzee en het strand onophoudelijk tusschen Schevingen, ter hoogte van het Oranje-Hotel, den Wassenaarschen Slag en in de richting van Katwijk.
Ieder wilde het zweefvliegtuig zien en ter hoogte van de Noordelijke punt van den strandboulevard was het dan ook een geweldig gedrang. De vreemde capriolen, welke het zweefvliegtuig maakte deden weldra het gerucht de ronde gaan, dat Van der Meer in nood verkeerde en nder-daad was zijn positie allesbehalve benij-

(Nadruk verboden).

Zweefvliegtuig in den Storm.

Noodlanding in zee; belangstelling te Schevingen.

(Van een bijzonder medewerker.)

's-Gravenhage, 4 April.

De Noordwesterstorm, welke Zondag de Noordzeekust heeft geteisterd en op Sche-vingen een tweotal strandpaviljoens heeft vernield, is ook oorzaak geweest, dat de bekende Haagsche zweefvlieger Van der Meer met zijn zweefvliegtuig in zee is terechtgekomen.
Gelukkig waren er vele helpers op het strand bij het z.g. Groene Huisje, waar Van der Meer in zee terechtkwam, zoodat men het zweefvliegtuig direct op het dro-gue wist te trekken en den zweefvlieger zelf, die een nieuw duurrecord wilde vestigen, uit zijn zitplaats wist te halen. Zon-der eenig letsel bekomen te hebben stapte hij op het strand.
Omstreeks halfvier was Van der Meer op het vliegveld Ypenburg met zijn zweef-vliegtuig opgestegen, getrokken door een sportvliegtuig, om te trachten een nieuw duurrecord te behalen, dat, zooals bekend, verleden jaar door J. H. Hoekstra op zijn naam is gebracht.
De winst leek Van der Meer zeer gunstig voor dit doel en de storm schrikte hem blijkbaar niet af.
Boven het Noordzeestrand gekomen, ter hoogte van den Wassenaarschen Slag, be-gan de zweefvlucht en zweefde Van der Meer boven de kokende golven van de Noordzee en het strand onophoudelijk tusschen Schevingen, ter hoogte van het Oranje-Hotel, den Wassenaarschen Slag en in de richting van Katwijk.
Ieder wilde het zweefvliegtuig zien en ter hoogte van de Noordelijke punt van den strandboulevard was het dan ook een geweldig gedrang. De vreemde capriolen, welke het zweefvliegtuig maakte deden weldra het gerucht de ronde gaan, dat Van der Meer in nood verkeerde en nder-daad was zijn positie allesbehalve benij-

(Nadruk verboden).

ZOO WERD DE HUISHOUDZEEP GOEDKOOP.

Koning van Rijssels kruideniers brak in bij zijn Concurrenten.

Paris, 31 Maart.

De koning der kruideniers van Rijssel is gearresteerd, doordat hij te goedkoop zijn waren verkocht. Had hij, zooals zijn col-lega's, een flinken prijs gerekend, dan wa-ren waarschijnlijk gisteren de rechercheurs niet in zijn winkel gekomen om hem in te rekenen en had hij, over zes maanden, zo-als zijn plan was, kunnen gaan rentenieren in plaats van zakjes te plakken in een som-bere ruimte, wat nu waarschijnlijk voor geruimen tijd jaar lot zal zijn.
Reeds twee jaar was zijn winkel in een volkrijke buurt van Rijssel gevestigd. Niet alleen verkocht hij goedkoopere dan zijn concurrenten, maar bovendien gaf hij waardevolle premies en de zaak liep dan ook geveeld. Van de voortdurende prijs-stijgingen trok hij zich weinig aan, zoodat zijn prijzen steeds meer van de andere ver-schilden en ten slotte gingen jaloersche tongen vertellen, dat hij er niet eerlijk aan kwam. Het gevolg daarvan was een be-zoek der politie, die om de facturen van zijn leveranciers vroeg. De kruidenier kon deze niet toonen en viel weldra door de mand.

(Nadruk verboden).

ZOO WERD DE HUISHOUDZEEP GOEDKOOP.

Koning van Rijssels kruideniers brak in bij zijn Concurrenten.

Paris, 31 Maart.

De koning der kruideniers van Rijssel is gearresteerd, doordat hij te goedkoop zijn waren verkocht. Had hij, zooals zijn col-lega's, een flinken prijs gerekend, dan wa-ren waarschijnlijk gisteren de rechercheurs niet in zijn winkel gekomen om hem in te rekenen en had hij, over zes maanden, zo-als zijn plan was, kunnen gaan rentenieren in plaats van zakjes te plakken in een som-bere ruimte, wat nu waarschijnlijk voor geruimen tijd jaar lot zal zijn.
Reeds twee jaar was zijn winkel in een volkrijke buurt van Rijssel gevestigd. Niet alleen verkocht hij goedkoopere dan zijn concurrenten, maar bovendien gaf hij waardevolle premies en de zaak liep dan ook geveeld. Van de voortdurende prijs-stijgingen trok hij zich weinig aan, zoodat zijn prijzen steeds meer van de andere ver-schilden en ten slotte gingen jaloersche tongen vertellen, dat hij er niet eerlijk aan kwam. Het gevolg daarvan was een be-zoek der politie, die om de facturen van zijn leveranciers vroeg. De kruidenier kon deze niet toonen en viel weldra door de mand.

(Nadruk verboden).

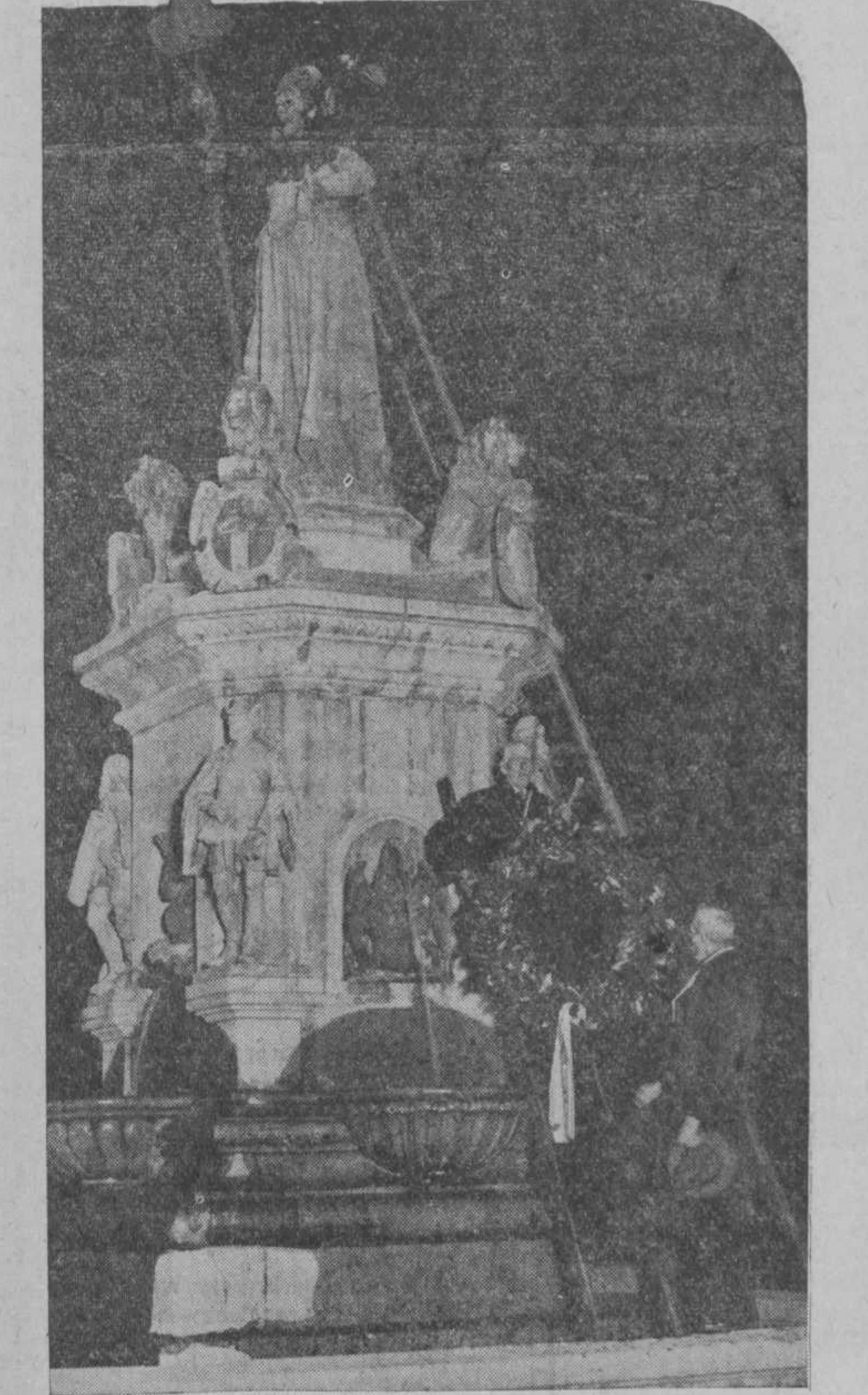
ZOO WERD DE HUISHOUDZEEP GOEDKOOP.

Koning van Rijssels kruideniers brak in bij zijn Concurrenten.

Paris, 31 Maart.

De koning der kruideniers van Rijssel is gearresteerd, doordat hij te goedkoop zijn waren verkocht. Had hij, zooals zijn col-lega's, een flinken prijs gerekend, dan wa-ren waarschijnlijk gisteren de rechercheurs niet in zijn winkel gekomen om hem in te rekenen en had hij, over zes maanden, zo-als zijn plan was, kunnen gaan rentenieren in plaats van zakjes te plakken in een som-bere ruimte, wat nu waarschijnlijk voor geruimen tijd jaar lot zal zijn.
Reeds twee jaar was zijn winkel in een volkrijke buurt van Rijssel gevestigd. Niet alleen verkocht hij goedkoopere dan zijn concurrenten, maar bovendien gaf hij waardevolle premies en de zaak liep dan ook geveeld. Van de voortdurende prijs-stijgingen trok hij zich weinig aan, zoodat zijn prijzen steeds meer van de andere ver-schilden en ten slotte gingen jaloersche tongen vertellen, dat hij er niet eerlijk aan kwam. Het gevolg daarvan was een be-zoek der politie, die om de facturen van zijn leveranciers vroeg. De kruidenier kon deze niet toonen en viel weldra door de mand.

Der Traditie Getrouw.

Onlangs op een avond werden, der traditie getrouw, kransen gelegd om het Vrijheidsbeeld op de Nieuwe Markt te Rotterdam. — De jaarlijk-sche plichtigheid.

Dievenpaar Werkte onder Mom van Verliefd.

Pleegde Zes Inbraken al „Vrijende”; Toonde zich Quasi-Beschaamd als het zich Betrapt Zag!

Eindelijk Verrast: Vrouw Ging „Doorslaan”.

Complot Berecht.

(Van een bijzonder medewerker.)

Rotterdam, 2 April.

De kern van het complot van acht personen, dat zich gistermiddag hoorde berechten, vormden de 20-jarige koks-maat M. V. en zijn vriendin, de 33-jarige werkster P. J. A. A., die beiden bijna vier maanden gedetineerd zijn.
Op originele manier gingen zij uit in-brekken in huizen in villa-achtige buurten. Inmij gearmd als twee tortelende verlief-den begaven zij zich op pad, zoodat, ook al werden zij opgemerkt in de omgeving, waar een inbraak was gepleegd, niemand argwaan tegen hen kreeg; zelfs de politie niet. Eens, toen deze al bij een inbraak was groepen, voordat het tweetal zich uit de voeten had kunnen maken, ontdekten de agenten hen bij het schijnsel van hun lan-taarns in een laatste achter het huis, aan-minnig ineengestremgeld. De politiemannen lieten het paartje, dat zich quasi be-schaamd toonde, omdat het zich in zijn vrijerij betrapt zag, gaan!

Meestal werden huizen uitgezocht, die van de achterzijde te bereiken waren. De jongeman wist dan wel een ingang te for-ceeren, om daarna de vrouw door de voor-deur binnen te laten. Zij ging dan voor een raam op den uitkijk staan, terwijl haar metgezel kasten forceerde en voor duizen-den aan waar te verzamelde. Zes van deze inbraken zijn hun gistermiddag ten laste gelegd, met een buit van ongeveer drie duizend gulden.
Op den avond van 5 December werden zij verrast, toen een Schiedammer hen be-trappte. Een koffertje stond al klaar met tafelvler en andere kostbaarheden. De politie rekende het tweetal in, waarbij de man zich nog eerst heftig verzette.
Doordat de vrouw na haar arrestatie is gaan „doorslaan”, kon de geheele inbra-kenserie worden opgehelderd en nog een derde medeplichtige en een complot van vijf helets achter de tralies worden opge-borgen.

HELEKS GESTRAFT.

De helers kregen flinke straffen, om-dat zij het meest van den buit hebben geprofiteerd. De verdachte V. had een-minnig begrip van de waarde van het gesto-lene. Een gouden sigarettenkoker ver-kocht hij aan een caféhouder voor een rijksdaalder!

Laffe moderne Wreedaards.

Folterden millionairs-vrouw.

Vier gemaskerde bandieten hebben op klaarlichten dag met succes geopeerd op het landgoed van den New York-chen millionaire Charles Milgrim. Met een buit van verscheiden duizenden dollar aan con-tanten en een aantal juwelen ter waarde van honderdduizend dollar konden zij ver-dwijnen zonder dat de familie Milgrim en het personeel hun ook maar een haarbreed in den weg konden leggen.
De indringers moeten er van op de hoog-te zijn geweest, dat de millionaire zelf el-ders vertoefde. Het staat trouwens te be-zien of hij de roofpartij had kunnen voor-komen, zoo brutaal was het optreden der bandieten. Nadat zij het landgoed, dat te Woodstarch nabij New York is gelegen, waren binnengedrongen, overmeesterden zij het personeel, dat volgens de regelen der kunst werd gekneveld. Daarna waren de kinderen en mevrouw Milgrim aan de beurt. Onder hevige bedreigingen, waarbij men haar zelfs op laffe wijze folterde, werd mevrouw Milgrim gedwongen de plaats aan te wijzen waar de juwelen en andere kost-baarden waren geborgen. Zonder dat men de mannen heeft herkend, zijn zij daarop met een kostbaren buit verdwenen.

Levende beelden.

Op de manier van Hugo de Groot zijn de-zer dagen uit de Monsanto-gevangenis te Lissabon drie gevangenen ontsnapt, een bekend oplichter, die den bijnaam „Ballila” droeg en twee zijner kameraden. In de Monsanto behoort tot het gevangeniswerk het maken van kleine beeldjes. Die beeldjes brachten Ballila op een idee. Hij wist van een paar vrienden „buiten” gedaan te krij-gen er voor te zorgen, dat de gevangenis een order kreeg voor drie levensgrote exemplaren. Gisteren werden deze verzon-den, beter naar het leven gelijkend dan welke beroemde schepping van welken be-roemden beeldhouwer ook. De leegte kisten zijn gevonden; de „beelden” niet.

Van Alle Zijden.

Moord op papier.

Het verzekeringswezen geeft dikwijls aanleiding tot misbruiken van de zijde der verzekerden. Vandaar het wantrou-wen, waarmee vaak de deernis g-spaard gaat, die betoond wordt voor de vele branden, waarbij verzekering de schade dekt. Te Luik is een geval bekend ge-worden, waarbij aan den anderen kant, aus door de verzekeraars, een methode werd toegepast, die het bedrijf zeer winstge-vend maakte... voor een kassier, Cré-mont Bourget genaamd, 33 jaar oud en woonachtig te Luik.
Als kassier was hij verbonden aan de Levensverzekeringmaatschappij Noord-Brabant, waar hij bij zijn patroons stond aangeschreven als een zeer consciëntius en betrouwbaar bediende. Het groote vertrouwen, dat in hem gesteld werd, gaf Bourget een vrijheid van werken, die zijn organisatorisch vermogen ontwikkel-de. Hij richtte op ingenieuze wijze een administratie in, die een meesterwerk van vervalsching werd. Hij ging als volgt te werk: verscheidene niets vermoedende verzekerden werden door Bourget over-leden verklaard. Aan deze verklaring werd altijd een dossier toegevoegd, waarin alle officiële stukken aanwezig waren om het overlijden te bewijzen. Ver-volgens belastte hij zich met het innen van het kapitaal, dat aan de erfgenamen van den overledene moest uitgekeerd worden. Op deze wijze moet hij zich ver-scheidene honderdduizenden hebben toe-geëigend.

De Luikache politie heeft thans een eind gemaakt aan deze praktijken en het onderzoek heeft uitgewezen, dat Bourget alle valsche stukken zelf vervaardigde en hij dus blijkbaar geen medewerkers heeft gehad.

Indianen op het Oorlogspad.

Na sinds veertig jaren rustig op hun jachtveld en in hun wigwams geleefd te hebben, zijn de Chippewa-Indianen weer op het oorlogspad getrokken. In volle uit-rusting, fantastisch beschilderd en met stridlustige flikkering in de oogen zijn zij onder krijgsgeroffels naar de woning van den Amerikaanschen commissaris, die met het toezicht op het reservaat is belast, ge-trokken om hem rekening en verantwoor-ding te vragen van zijn bevel, de jachtvel-den te verlaten.
De „oorlogstoestand” werd afgekondigd onmiddellijk na een bijeenkomst van stam-hoofden, waar door den commissaris de mededeeling gedaan was, dat de Indianen hun jachtvelden moesten verlaten om el-ders, meer naar het Oosten in de nabij-hed van Duluth, een nederzetting te zoeken. Dat was den Indianen te veel. De stamhoofden keerden verstoord naar hun wigwams terug, maakten alarm en zoo ge-beurde het, dat een kleurrijg uitgedoste stoet wild gesticueleerde Roodhuiden onder het dof ge-reun der trommels naar het huis van den commissaris trok.
Daar was men blijkbaar reeds van de komst der Indianen op de hoogte. Ambe-naren hadden zich ontfomd over de officiële stukken om althans te trachten de-ze in veiligheid te brengen.
Het kwam daarbij tot een heftig hand-gemeen tusschen de roodhuiden en de blanken, waarbij ook de vrouwen der Indianen zich niet onbetroefd lieten. Ten slot-te kon de orde worden hersteld en keerden de Indianen naar hun wigwams terug, waar thans de rust is teruggekeerd, een rust die echter slechts schijn is, want de Indianen hebben gezworen wrank op den commissaris te zullen nemen omdat deze volgens hun zeggen twaalf hunner vrouwen heeft beledigd.

Leugenverklikker.

Reeds eenige malen hebben wij uit Ame-rika kunnen vernemen, hoe daar de „leu-genverklikker” een steeds grootere rol speelt bij het onderzoek naar de misdaad. Want dit instrument legt alle spontane re-acties van den verdachte vast en het regis-treert zóó fijn, dat de kleine trillingen, die niemand geheel kan onderdrukken, als hij bewust een leugen vertelt, onherroepelijk door de naald opgeteekend worden. Dat is een leelijk ding voor de heeren misdad-igen, die bij de verhooren probeeren, de politie wat op de mouw te spelden. Maar — als het instrument werkelijk zoo onfeil-baar is, als de uitvinder beweert — is het ook een heel mooi iets voor den onschul-dige, die op deze manier zijn onschuld on-moestootlijk kan bewijzen.
Dit gebeurde vandaag te New York, toen een man, die van beroving werd beschuld-igd, met succes het onderzoek met den leu-genverklikker doorstond. Voor het eerst in de rechtshistorie van den staat New York werd het resultaat van dit onderzoek als rechtsgeldig bewijsmateriaal toegela-ten en de jury sprak dan ook het „Niet schuldig” uit.

Laffe moderne Wreedaards.

Folterden millionairs-vrouw.

Vier gemaskerde bandieten hebben op klaarlichten dag met succes geopeerd op het landgoed van den New York-chen millionaire Charles Milgrim. Met een buit van verscheiden duizenden dollar aan con-tanten en een aantal juwelen ter waarde van honderdduizend dollar konden zij ver-dwijnen zonder dat de familie Milgrim en het personeel hun ook maar een haarbreed in den weg konden leggen.
De indringers moeten er van op de hoog-te zijn geweest, dat de millionaire zelf el-ders vertoefde. Het staat trouwens te be-zien of hij de roofpartij had kunnen voor-komen, zoo brutaal was het optreden der bandieten. Nadat zij het landgoed, dat te Woodstarch nabij New York is gelegen, waren binnengedrongen, overmeesterden zij het personeel, dat volgens de regelen der kunst werd gekneveld. Daarna waren de kinderen en mevrouw Milgrim aan de beurt. Onder hevige bedreigingen, waarbij men haar zelfs op laffe wijze folterde, werd mevrouw Milgrim gedwongen de plaats aan te wijzen waar de juwelen en andere kost-baarden waren geborgen. Zonder dat men de mannen heeft herkend, zijn zij daarop met een kostbaren buit verdwenen.

Levende beelden.

Op de manier van Hugo de Groot zijn de-zer dagen uit de Monsanto-gevangenis te Lissabon drie gevangenen ontsnapt, een bekend oplichter, die den bijnaam „Ballila” droeg en twee zijner kameraden. In de Monsanto behoort tot het gevangeniswerk het maken van kleine beeldjes. Die beeldjes brachten Ballila op een idee. Hij wist van een paar vrienden „buiten” gedaan te krij-gen er voor te zorgen, dat de gevangenis een order kreeg voor drie levensgrote exemplaren. Gisteren werden deze verzon-den, beter naar het leven gelijkend dan welke beroemde schepping van welken be-roemden beeldhouwer ook. De leegte kisten zijn gevonden; de „beelden” niet.

Laffe moderne Wreedaards.

Folterden millionairs-vrouw.

Vier gemaskerde bandieten hebben op klaarlichten dag met succes geopeerd op het landgoed van den New York-chen millionaire Charles Milgrim. Met een buit van verscheiden duizenden dollar aan con-tanten en een aantal juwelen ter waarde van honderdduizend dollar konden zij ver-dwijnen zonder dat de familie Milgrim en het personeel hun ook maar een haarbreed in den weg konden leggen.
De indringers moeten er van op de hoog-te zijn geweest, dat de millionaire zelf el-ders vertoefde. Het staat trouwens te be-zien of hij de roofpartij had kunnen voor-komen, zoo brutaal was het optreden der bandieten. Nadat zij het landgoed, dat te Woodstarch nabij New York is gelegen, waren binnengedrongen, overmeesterden zij het personeel, dat volgens de regelen der kunst werd gekneveld. Daarna waren de kinderen en mevrouw Milgrim aan de beurt. Onder hevige bedreigingen, waarbij men haar zelfs op laffe wijze folterde, werd mevrouw Milgrim gedwongen de plaats aan te wijzen waar de juwelen en andere kost-baarden waren geborgen. Zonder dat men de mannen heeft herkend, zijn zij daarop met een kostbaren buit verdwenen.

Levende beelden.

Op de manier van Hugo de Groot zijn de-zer dagen uit de Monsanto-gevangenis te Lissabon drie gevangenen ontsnapt, een bekend oplichter, die den bijnaam „Ballila” droeg en twee zijner kameraden. In de Monsanto behoort tot het gevangeniswerk het maken van kleine beeldjes. Die beeldjes brachten Ballila op een idee. Hij wist van een paar vrienden „buiten” gedaan te krij-gen er voor te zorgen, dat de gevangenis een order kreeg voor drie levensgrote exemplaren. Gisteren werden deze verzon-den, beter naar het leven gelijkend dan welke beroemde schepping van welken be-roemden beeldhouwer ook. De leegte kisten zijn gevonden; de „beelden” niet.

Laffe moderne Wreedaards.

Folterden millionairs-vrouw.

Vier gemaskerde bandieten hebben op klaarlichten dag met succes geopeerd op het landgoed van den New York-chen millionaire Charles Milgrim. Met een buit van verscheiden duizenden dollar aan con-tanten en een aantal juwelen ter waarde van honderdduizend dollar konden zij ver-dwijnen zonder dat de familie Milgrim en het personeel hun ook maar een haarbreed in den weg konden leggen.
De indringers moeten er van op de hoog-te zijn geweest, dat de millionaire zelf el-ders vertoefde. Het staat trouwens te be-zien of hij de roofpartij had kunnen voor-komen, zoo brutaal was het optreden der bandieten. Nadat zij het landgoed, dat te Woodstarch nabij New York is gelegen, waren binnengedrongen, overmeesterden zij het personeel, dat volgens de regelen der kunst werd gekneveld. Daarna waren de kinderen en mevrouw Milgrim aan de beurt. Onder hevige bedreigingen, waarbij men haar zelfs op laffe wijze folterde, werd mevrouw Milgrim gedwongen de plaats aan te wijzen waar de juwelen en andere kost-baarden waren geborgen. Zonder dat men de mannen heeft herkend, zijn zij daarop met een kostbaren buit verdwenen.

Levende beelden.

Op de manier van Hugo de Groot zijn de-zer dagen uit de Monsanto-gevangenis te Lissabon drie gevangenen ontsnapt, een bekend oplichter, die den bijnaam „Ballila” droeg en twee zijner kameraden. In de Monsanto behoort tot het gevangeniswerk het maken van kleine beeldjes. Die beeldjes brachten Ballila op een idee. Hij wist van een paar vrienden „buiten” gedaan te krij-gen er voor te zorgen, dat de gevangenis een order kreeg voor drie levensgrote exemplaren. Gisteren werden deze verzon-den, beter naar het leven gelijkend dan welke beroemde schepping van welken be-roemden beeldhouwer ook. De leegte kisten zijn gevonden; de „beelden” niet.

„China Kan Rekenen op Rusland, doch het Zal Alleen Winnen.”

Japansch Sensatie-Bericht: Chiang Kai Shek zou bij Luchtraid op Changsha Gedood zijn.

Titanen-Strijd om het Bezit van Yih sien.

In Diverse Steden in Zuid-Shantung Zitten de Japanners als Muizen in Vallen Opgesloten.

Muitende Manchukuo-Troepen.

Londen, 12 April (Reuter). — De Chineesche minister dr. Sun Fo, die thans een reis door Europa maakt ter raadpleging van diverse staatslieden, vertelde hedenmiddag aan de journalisten, dat hem tijdens zijn recente verblijf in Moskou verzekerd is, dat indien eenig gevaar zou bestaan voor een Japansche overwinning in China, Rusland zeker zou ingrijpen, ongeacht welke de gevolgen hiervan zullen zijn in Europa. Dr. Sun Fo vertrouwt er echter vast op, dat China alleen zal winnen.

Transocean seint uit Tokio: De Japansche bladen publiceren met veel ophef een sensationeel bericht uit Shanghai, dat Chiang Kai Shek op 10 April bij een luchtaanval de Japansche marine op Changsha, de hoofdstad van Hunan, mogelijk zou zijn gedood.

Chiang Kai Shek woonde de opening bij van het nieuwe gebouw van het Chineesche ministerie van Oorlog. De Japansche aanval had plaats toen de plechtigheid in volen gang was. Een bom zou te midden van het verzamelde gezelschap ontploft zijn, waardoor 50 vooraanstaande persoonlijkheden der Chineesche centrale regering gedood zouden zijn.

De inwoners van Changsha meenen, volgens het bericht, dat de generalissimo gedood is en dat de Chineesche autoriteiten dit geheim houden om een paniek te voorkomen.

Het C. N. A. seint uit Hankow: De woordvoerder van de regering noemde de Japansche berichten over den beweerden dood van Chiang Kai Shek en T. V. Soong tijdens een luchtaanval der Japanners op Changsha op 10 dezer, toen de Hunan- en Tsinghuang-universiteiten hevig gebombardeerd werden, volkomen ongegrond.

ES IST NICHT WAHR.

Reuter seint uit Tokio: De woordvoerder van het Gaimusho ontkenne categorisch, dat de Japansche regering bij de Britsche- of een andere regering op eenige wijze, onder welke omstandigheden ook, stappen ondernemen heeft met het verzoek bemiddeling te verleenen tusschen China en Japan. De Britsche ambassade verklaarde ook, dat het haar niet bekend is, dat eenig verzoek om Britsche bemiddeling is ingekomen.

YIH SIEN OMSINGELD.

Transocean seint uit Hankow: Een zeer hevige, beslissende worsteling om het bezit van Yih sien en Tsaochwang brak gisterenmiddag uit. De Chinezen omsingelden Yih sien geheel. De Japanners poogden door het oordon van het Noord-Westelijke gedeelte van Yih sien heen te breken, ter herstel van de verbanding met de Japanners te Tsaochwang, doch volgens Chineesche berichten van het front mislukte deze poging.

Tsaochwang is ook door een sterke Chineesche macht omsingeld. Volgens Chineesche berichten waren de Japanners, die op 10 dezer nog een aantal versterkte punten buiten Tsaochwang bezielden, gedwongen in de stad terug te trekken. De Chinezen vielen Tsaochwang van alle zijden aan. De infanterie wordt doeltreffend door machinegeweer- en artillerie-vuur alsmede door vliegtuigen ondersteund. Volgens de laatste Chineesche berichten werden 1500 Japanners gedood om de tweedaagse worsteling om Tsaochwang. De tactiek der Chinezen is om Tsaochwang omsingeld te houden en te beleiden, dat de in iedere stad opgesloten Japanners ontsnappen.

Reuter seint uit Hankow: Volgens een Chineesche militair communiqué van hedenmiddag voerden de Chinezen een nachtelijken aanval uit onder prachtig maanlicht, waarin het Chineesche „durf-te-sterven“-corps handgranaten gebruikte om de Japanners uit de krachtig versterkte stellingen in de heuvels rondom Yih sien te verdrijven. De Chinezen naderen thans de stadsmuren. De Japansche zware artillerie trekt sinds gisteravond uit de stad terug in Noord-Westelijke richting. Ter afdekking van den terugtocht beschoot een deel van de terugtrekkende Japansche artillerie de Chineesche stelling hevig.

pen hardnekkig tegenstand. De Chineesche troepen, die de Japansche verdedigers trachten te overvleugelen, rukken voort ten Noorden van Changchuchen en Taifuchen. De Japanners verloren in dezen sector in de afgelopen maand 7.000 man.

Een Chineesche communiqué meldt, dat de Chineesche troepen in West-Suiyuan Chaichunwen veroverden.

MUTTERIJ.

Vernomen wordt, dat de Manchukuo-troepen onder aanvoering van Ma Tse Shi aan het muiten sloegen en zich aansloten bij de Chineesche vliegende colonnes, die na een hevig gevecht, groote hoeveelheden wapens en voorraden veroverden.

Het Britsch-Italiaansche Accoord.

Ondertekening: Zaterdag a.s. te Rome.

Londen, 12 April (Havas). — Chamberlain zal op 14 dezer in het Lagerhuis de beëindiging van de Britsch-Italiaansche onderhandelingen bekendmaken. Gemeend wordt, dat de ondertekening van het accoord op 16 dezer te Rome zal plaatshebben.

Zeltmoord-Epidemie in Oostenrijk.

Zehner en prof. Knopfmacher

Weenen, 12 April (Reuter). — De 75-jarige prof. Knopfmacher, een der bekendste kinderartsen in Europa, heeft zelfmoord gepleegd door middel van veronal.

Later wordt geseind, dat prof. Knopfmacher herstellende is na zijn poging om zich van kant te maken.

Reuter seint uit Berlijn: Volgens een semi-officieel mededeeling heeft de Oostenrijksche minister van Defensie onder het regiem-Schuschnigg, generaal Wilhelm Zehner, zich van kant gemaakt. Zehner was betrokken in de terdood-veroordeelingen van talrijke nationaal-socialisten na den moord op Dolfuss.

Pleidooi voor Fransch-Italiaansche Toenadering.

Aanvulling van de vriendschap Engeland-Frankrijk.

Parijs, 11 April (Transocean). — In een door het dagblad „L'Intransigeant“ gepubliceerde verklaring, heeft ex-premier Flandin aangedrongen op weder hervatting der normale betrekkingen tusschen Frankrijk en Italië.

De voorzitter der Kamercommissie voor Buitenlandsche Zaken, Mistler, die volgens de dagbladen een der kandidaten zou zijn voor den post van ambassadeur te Rome, heeft er in „L'Intransigeant“ eveneens op gewezen, dat Frankrijk zonder verwijf de normale betrekkingen met Italië moet hervatten. Mistler is van meening, dat de spanning in de Fransch-Italiaansche betrekkingen eerder door kleine meningsverschillen is veroorzaakt, dan door verschil van meening over fundamentele vraagstukken. Hij raadt Frankrijk daarom aan Engeland's voorbeeld te volgen en onderhandelingen met Italië te openen, in plaats van te kibbelen over wettelijke formaliteiten met betrekking tot de geloofsbrieven van Frankrijk's ambassadeur in Rome.

Het is mogelijk, dat door de benoeming van een Franschen ambassadeur in Italië de hangende geschillen niet automatisch geregeld worden, doch in ieder geval vergemakkelijkt een dergelijke benoeming de omschrijving der voorwaarden, waarop een dergelijke toenadering kan worden gebaseerd. Mistler besluit zijn verklaring met er den nadruk op te leggen, dat de huidige situatie dringend elucht, dat de vriendschap tusschen Frankrijk en Engeland wordt aangevuld met een vriendschap tusschen Frankrijk en Italië.

Recht op Barcelona Af!

Franco zet zijn opmarsch voort.

Saragossa, 12 April (Reuter). — De nationalistische operaties aan alle fronten in Catalonië en Castellon zijn hervat. Een deel van de nationalistische troepen rukte in de richting van Barcelona op, terwijl een ander deel meer naar het Zuiden naar de Middellandsche Zee trekt.

Mexicaansche Vreugden.

Strijd op leven en dood... gemeenteraad-zetels.

Mexico - City, 12 April (Havas). — Twaalf personen werden gedood en 40 gewond tijdens een vechtpartij in het dorp Chautla in den staat Puebla. Het gevecht werd uitgelokt door bij de gemeenteraadsverkiezingen verslagen kandidaten en hun vrienden, die de gekozen kandidaten aanvielen.

Nog steeds trekken Spaansche vluchtelingen over de Fransche grens. Een kleine karavaan zoekt een weg door de bergen: voorop gaat een regerings-soldaat, die zijn kind op de schouders draagt.

Weinig Teekening in Sociale Chaos in Frankrijk.

Daladier Schijnt Terrein te Winnen: Staking in Vliegtuig-Industrie Geëindigd.

Thans afwerking van defensie-program mogelijk?

Een „Verklaring”.

Parijs, 11 April (Havas). — De directie van de Renault-automobiefabrieken heeft een communiqué uitgegeven, waarin gezegd wordt, dat de hedenavond onder de arbeiders gehouden stemming de volgende cijfers heeft opgeleverd: 874 voor, 2922 tegen de staking. 25 Stem-bijetten waren ongeldig en 90 waren niet ingevuld.

Het communiqué voegt hieraan toe, dat de geweldige meerderheid tegen de staking het feit rechtvaardigt, dat de directie besloten heeft haar medewerkers uit te noodigen morgen om 8 uur het werk te hervatten.

Parijs, 12 April (Reuter). — Ondanks krachtige pogingen om de staking der metaalwerkers te beëindigen, werden hedenochtend 7000 stakers in 19 fabrieken geregistreerd. Thans zijn in totaal 110 fabrieken door stakers bezet.

Nader seint Havas: De kabinetsraad keurde unaniem de verklaring der regering goed, die de Kamer van Afgevaardigden heden te 4 uur n.m. zal bespreken. De regering verzoekt een beperkte volmacht.

Reuter seint: In de lobby's van de Kamer werd bekendgemaakt, dat de staking in de vliegtuig-fabrieken hedenochtend geëindigd is door de besprekingen tusschen den minister van Arbeid en de delegaties der werkgevers en arbeiders.

Het kabinet-Daladier verkreeg de meerderheid met 576 tegen 5 stemmen bij de eerste stemming in de Kamer over het verzoek der regering om alle interpellaties uit te stellen, waarbij de regering aannam, dat hiernede de vertrouwens-kwestie gesteld was. De zitting van de Kamer werd verdaagd tot 10 uur n.m., wanneer het debat over het financiële program geopend zal worden.

DE REGERINGS-VERKLARING.

Havas seint uit Parijs: De regering vraagt volmacht tot 31 Juli 1938 en verzoekt een nieuw voorschot van de Banque de France ten bedrage van hoogstens één miljard francs. De regering zal wellicht een leening uit-schrijven, indien de voorschotten van de Banque de France onvoldoende zijn. Zij is voornemens: de speciale douane-rechten te herzien; een speciale belasting op de bedrijven, werkende voor de nationale defensie, in te stellen; belasting-fraude te onderdrukken; de belasting voor kleine afnemers en voor handarbeiders te verlagen; de voor de nationale defensie werkende bedrijven te helpen door wissels welke verdisconteerd kunnen worden.

De regering wenscht de staats-inkomsten te doen toenemen door een bescheiden belasting-verhoging, die de producties niet zal belemmeren.

De regerings-verklaring verzekert, dat Frankrijk bereid is te onderhandelen met alle landen, ongeacht hun bestuursvormen, met inachtnaam van alle verdragen en overeenkomsten.

De regering zal een beroep doen op het patriotisch gevoel van de arbeiders-klasse ter beslechting van de sociale conflicten en verklaart met nadruk, dat de internationale toestand niet toestaat, dat de voor de defensie

La Guardia's Advies aan Washington.

Ver. Staten moeten Latijnsch Amerika helpen.

New-York, 12 April (Reuter). — In zijn eerste radio-rede na zijn herbenoeming tot burgemeester van New-York, verklaarde La Guardia, dat de Europeesche- en Oostersche staten, vooral die welke dictatoriaal geregeerd worden, Latijnsch Amerika zijn binnengedrongen en de markten der Ver. Staten veroverd hebben.

In sommige kringen wordt deze rede als een eerste gooi naar het presidentschap der Ver. Staten in 1940 beschouwd.

La Guardia beval de regering aan om goederen te koopten en deze beneden den kostprijs te verkoopen aan exporteurs in de Ver. Staten, terwijl de exporteurs op hun beurt de goederen aan Latijnsch Amerika moeten verkoopen.

De Abessijnsche Nota.

Zal zij langs den „gewonen” weg behandeld worden?

Londen, 11 April (Transocean). — Het memorandum, door de Britsche regering tot den Volkenbond gericht in verband met de Abessijnsche kwestie wordt door de meeste bladen zonder commentaar gepubliceerd.

Het meerendeel der bladen beschouwt het memorandum als een zuivere formaliteit en zij achten het volkomen zeker, dat de Britsche regering de Italiaansche soevereiniteit over Abessinië slechts met instemming van den Volkenbond wil erkennen.

Daarom zal het Britsche memorandum aan alle leden van den Volkenbond gezonden worden en de Negus zal er eveneens een afschrift van ontvangen.

Stefani vernéemt uit Genève, dat ofschoon de Britsche houding ten aanzien van de erkenning van Italië's soevereiniteit over Abessinië wel te voorzien was, de ontvangst der Britsche nota en de inhoud daarvan, — welke veel te beslist geacht wordt — in de kringen van het Volkenbonds-secretariaat gevoels van woede opgewekt hebben.

Een hooge functionaris van den Volkenbond verklaarde aan een journalist, dat de nota strikt den gewonen behandelingsweg zal volgen, waaronder men te verstaan heeft, dat alle mogelijke oorloofde middelen zullen worden toegepast om de behandeling van het Britsche verzoek te versnellen.

Dezelfde kringen verklaren, dat in elk geval dit verzoek slechts op de voorlopige agenda van de zitting van den Volkenbondsraad zal worden gezet, wijl in een geheime bijeenkomst en vóór het begin van een zitting beslist moet worden, of een verzoek in de gewone daggorde kan worden opgenomen.

Roosevelt's Milliarden-Plan.

Ter bestrijding van den crisis.

Washington, 11 April (Reuter). — President Roosevelt is van plan 5 miljard dollars uit te geven in de eerstvolgende 15 maanden ter bestrijding van den achteruitgang in het zakenleven. Het totaal wordt als volgt verdeeld:

1. in een uitgave van ten naastenbij 2 miljard dollars voor steun;
2. 1.500.000.000 dollars voor leeningen aan spoorwegen en „public utility“-maatschappijen, aan kleine zakenlieden en andere industriele crediteurnemers door de reconstructie van het financieringsinstituut;
3. 1.500.000.000 dollars, waarvan voorgesteld wordt het vrij van interest uit te leenen aan staten en steden voor woningbouw en de ontwikkeling van openbare werken.

Whitney Bekende Schuld.

Beleende effecten van anderen.

New York, 11 April (Reuter). — Richard Whitney, die — naar reeds gemeld — werd veroordeeld tot 5 tot 10 jaar gevangenisstraf, bekende schuldig te zijn in den eersten graad aan „grand larceny“ door ten onrechte effecten, hem door de New York Yacht Club en leden van zijn familie in bewaring gegeven, te hebben beleend.

De advocaat van Whitney verzocht om clementie, doch de rechter had van den districts-procureur een memorandum ontvangen, waarin werd geadviseerd tot een substantieel straf.

GHANDI'S GEZONDHEID VERBETERD.

Calcutta, 12 April (Reuter). — De gezondheid van Gandhi is verbeterd. Verwacht wordt, dat hij zich op 13 dezer naar Delhi zal begeven, waar hij mogelijk een onderhoud zal hebben met den onderkoning.

Telegrafische Financiële Berichten

Internationale beurzen weifelend en zonder zaken.

Wallstreet Slot Met Winst.

Amsterdam, 12 April (Amsterd. Effbld. via A.N.I.P.-Aneta). — De ochtendhandel was gedrukt in verband met de loomestemming van Wallstreet en Londen.

De lagere goederenprijsen werkten dempeerder.

Het officiële debut was aanzienlijk doch het aanbod was uiterst gering. Kon. Olie werd op groote schaal gekocht voor Parijsse rekening. De koers liep gedurende de middelenbeurs; later trad een lichte reactie in met levendigen handel. Het slot lag iets lager.

Folk was willig, opende hooger, monterde scherp door groote koopers en reageerde later in lichte mate door winstmengingen van den bereydehandel.

Philips debuteerde prijshoudend en trok aan, was levendig op de middenbeurs doch sloot uiterst kalm.

Unilever was iets luijer en goed te plaatsen op lager niveau.

Scheep waren verdeeld, incuranten waren zwakker. Unie was prijshoudend. Japanlijn was iets luijer, de handel was gering.

Suikers waren ongeamieerd en hier en daar zwakker. H.V.A. opende zwak doch trok daarna aan onder levendigen handel. Het slot was kalm en lager.

Takbaken waren verdeeld. Deli Bat. Mij. trok aan. Oude Deli en Senembah waren lusteloos en prijshoudend.

Rubbers waren wak. De incuranten waren meerendeels lager. Amsterdam Rubber was moeijelijk te plaatsen en liep op de middenbeurs op. Het slot was uiterst kalm.

Driemaands dollars noteerden 1/2 tot 3/4 pCt. disagio, driemaands ponden 2 tot 2 1/2 pCt. disagio.

Londense beurs. Londen, 12 April (Reuter). — De beurs was stil in alle afdelingen en vast voor speculatieve fondsen over de geheele linie.

Gewone Cable and Wireless herstelden scherp door de aankondiging van een dividend van 4 pCt.

Chineesche leeningen waren beter, de goudgeranden stil en onregelmatig.

Londense productenmarkt. Londen, 12 April (Reuter). — Cacao was, na eerst te zijn afgeflauwd tengevolge van de liquidatie der teleurgestelde huissiers en de stoploss-verkoop, prijshoudend op lager niveau.

Overigens was de markt onbelangwekend.

Londense wisselmarkt. Londen, 12 April (Reuter). — De wisselmarkt was stil. Er ging weinig om, behalve wat verkoop van belga's en aankopen van francs.

Parijs. Parijs, 12 April (Havas). — De beurs was zonder zaken en onregelmatig. Er was een lichte aarzeling voor Fransche waarden. Buitenlandse waarden zakten eerst in, doch slooten beter. Geld was flauwer.

New-York. New-York, 12 April (A.N.I.P.-Aneta). — De beurs was weifelend doch met een gunstig sentiment. Het oordeel over de boodschap van Roosevelt inzake de spoorwegen was verdeeld, daar nog niets zeker is. Sporen waren niet zwak.

De handel was gering, hetgeen als een gunstig teken wordt beschouwd. Er was geen verkoopdrang doch slechts winstmengingen. Het verder verloop bracht geringe koerswinsten, waarna gedurende het tweede uur een afbrokkeling optrad, waardoor de koersen beneden het slootpeil op gisteren kwamen. De daling ging niet gepaard met een groter handel.

Gedurende den middag eerst afbrokkeling, waarna over de geheele linie herstel intrad, dat tot het einde duurde. Het slot was voor de meeste fondsen met winst, alhoewel deze winst niet groot was.

De handel was tijdens het laatste uur bij stijgende koersen wat levendiger.

De prijs van het staalschroot in het Pittsburgh-district werd met een kwart dollarcent verlaagd, hetgeen zonder invloed bleef. De vastere stemming op de kopertermijnmarkt stimuleerde de koperfondsen.

Rubbers en warenhuizen waren prijshoudend. Olie en publieke utiliteiten waren verdeeld. Ook autowaarden waren verdeeld. De laaggeprijsde waren aan den zwakken kant.

De omzet bedroeg 600.000 stuks.

WEEKSTAAT NED. BANK.

Amsterdam, 12 April (A.N.I.P.-Aneta). — De weekstaat van de Nederlandsche Bank vermeldt de volgende mutaties:

	Stijging	Daling
Beleeningen	15.54	—
Munt en muntmateriaal	6.83	—
Id. in het buitenland	5.00	—
Beschikbaar metaalsaldo	—	2.13
Bankbiljetten in omloop	—	18.89
Rek. Crt.-saldo v. h. Rijk	12.59	—
Rek. Crt.-saldo v. anderen	28.80	—

Indië's Handel met Engeland.

Invoer van Britische goederen belangrijk gestegen.

Zoals op grond van de in en uitvoercijfers over de eerste negen maanden te verwachten viel, ontwikkelde de handel met Groot-Brittannië zich gedurende 1937 vrij bevredigend, aldus lezen wij in het „Eco. Weekblad“.

De invoer, welke sedert 1929 vrijwel voortdurend verder was gedaald en in 1936 nauwelijks de invoerwaarde van 1935 overtrof — het gewicht was wederom lager — steeg in 1937 naar de hoeveelheid met 43,8% tot 90,2 mill. kg. en naar de waarde met 87,3% tot f 41,2 miljoen. In de verhouding tot den totalen invoer in Nederland — Indië kwam echter weinig verandering; het aandeel in de waarde steeg van 7,82% tot 8,40%, terwijl het percentage van het gewicht daalde van 5,87% tot 4,53%.

Handel met Groot-Brittannië (excl. goud en zilver).

In mill. kg. bruto	In mill. gld.
1936	1937
82,7	90,2
34,8	55,5
56,5	60,5
28,3	51,9
85,4	85,4

De uitvoer bedroeg in het afgelopen jaar f 51,9 mill. tegen f 28,0 mill. in 1936. Door de ordeverschepingen en den vrij grooten doervoer via Engeland geven deze cijfers geen juist beeld van de betekenis van Groot-Brittannië als afzetgebied voor onze producten. Wat dit land werkelijk van Nederland heeft afgenomen, blijkt dan ook veel duidelijker uit de Britische statistiek. Deze geeft aan, dat de netto-invoer in 1936 bedroeg f 2,563.862, dat is dus ongeveer f 20 mill. Voor het afgelopen jaar zijn nog geen cijfers beschikbaar, doch men mag wel aannemen, dat ook in 1937 aanmerkelijk minder is ingevoerd dan de f 51,9 mill., welke door de Ned.-Ind. statistiek is geregistreerd.

INVOER.

Bij nadere beschouwing van den invoer ziet men, dat de toename van wat de waarde aangaat, voor een belangrijk deel het gevolg is van den gestegen invoer van garens en manufacturen.

De import van deze groep, welke dank zij het aan Engeland toegekende aandeel in de contingenteringen reeds in 1936 was vooruitgegaan, nam in het afgelopen jaar met 82% toe tot 9,1 mill. kg., terwijl de waarde met f 9,1 mill. steeg tot f 17,0 mill. Het onderstaand staasje geeft een overzicht van de invoeren van de belangrijkste categorieën.

In 1000 kg.	In 1000 gld.
bruto	netto
1936	1937
749	1.767
1.563	2.484
1.563	2.484
414	1.814
842	3.928
145	370
232	695

Het accres in het gewicht komt in de eerste plaats op rekening van het artikel steenkolen, waarvan in 1937 10,7 mill. kg. werd geïmporteerd tegen 10,1 mill. kg. in 1936. De stijging houdt vermoedelijk verband met een vermindering aanvoer uit Australië.

Grootere hoeveelheden werden voorts ingevoerd van verschillende artikelen van de groep metalen. Genoemd dienen te worden blik in bladen (19,4 mill. kg. tegen 16,7 mill. kg. in 1936) en gegalvaniseerd dakijzer (1,2 mill. kg. tegen 0,5 mill. kg.), alsook andere dan gegoten buizen en opslagtanks, waarvan onderscheidenlijk 1,5 mill. kg. en 1,7 mill. kg. (0,9 mill. kg. en 0,2 mill. kg. in 1936), grotendeels ten behoeve van de aardolie-industrie, werd geïmporteerd.

De invoer van personen-auto's, ingeborgen chassis, ging in het afgelopen jaar als gevolg van de concurrentie van de Duitse en Italiaanse auto's slechts weinig vooruit; het aantal stuks bedroeg 922 tegen 837 in 1936. Het aandeel in den totalen invoer daalde dan ook van 18,9% tot 15,5%.

Machines, werktuigen en toestellen werden ingevoerd tot een hoeveelheid van 5,1 mill. kg. of 2,6 mill. kg. meer dan in het voorgaande jaar. De toename is in hoofdzaak een gevolg van den groter import van gewone naaimachines.

De eenige groep van den invoer, die een daling vertoont is die der chemische voortbrengselen. Van de drie voornaamste posten viel in 1937 het artikel zeep vrijwel geheel uit door de ontwikkeling van de zeep-industrie hier te lande.

UITVOER.

De stijging van de naar Groot-Brittannië uitgevoerde hoeveelheid met 210,5 mill. kg. tot 558,5 mill. kg. is nagenoeg geheel terug te voeren tot den vermeerderten export van suiker, vloeibare melasse en tapioca-producten.

De hieronder afgedrukte tabel geeft een overzicht van den uitvoer in 1936 en 1937, waarbij kan worden opgemerkt

Superieure hoofdsuiker	—	8,1	—	0,3
Muscovados	—	16,3	—	0,6
Vloeibare melasse	94,1	189,4	0,2	0,7
Gaplekmeel	28,9	96,4	0,7	2,3
Ampas	3,5	21,4	0,04	0,3

dat de superieure hoofdsuiker zeer waarschijnlijk uiteindelijk naar Nederland is verkocht, terwijl van de vloeibare melasse blijkt (o) Britische statistiek ten hoogste 55 mill. kg. in het Verenigd Koninkrijk is geïmporteerd. Daartegenover betrof Groot-Brittannië mogelijk meer ongeraffineerde suiker uit Nederland-Indië dan het in de tabel vermelde kwantum muscovados. Met zekerheid is zulks op het oogenblik

echter niet te zeggen, daar nog niet kan worden vastgesteld, welk deel van de 50 mill. kg. (v.j. nihil) in Engelse havens aangebracht ongeraffineerde suiker weder is uitgevoerd.

Het accres in de uitvoerwaarde komt voor f 11,9 mill., dat is 50% van de totale vermeerdering van de waarde, op rekening van hevea-rubber. Het aandeel van dit product in den totalen uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk stelde zich hierdoor van 27,5% op 38,8%. Slechts een betrekkelijk klein gedeelte van deze rubber wordt daar te lande verbruikt, het overige wordt hetzij via de stapelmarkten Londen en Liverpool, hetzij reeds vóór aankomst in Engeland naar andere landen afgezet. Zoo werd in 1936 van de 19,7 mill. kg. naar Groot-Brittannië verschepte hoeveelheid niet meer dan 3,1 mill. kg. ten verbruik ingevoerd.

Voorts steeg de uitvoer van ruw tin (welke eveneens ten dele wordt doorgevoerd) van 2,0 mill. kg. tot 4,5 mill. kg. en de waarde van f 3,0 mill. tot f 9,5 mill.

Een geringere export valt te constateren van palmolie (1,9 mill. kg. tegen v.j. 4,7 mill. kg.), kapokpittenkoeken (7,2 mill. kg. tegen 12,7 mill. kg.) en mais (2,8 mill. kg. tegen 5,6 mill. kg.). Ook de uitvoer van thee liep terug en wel van 16,3 mill. kg. (waarvan 10,8 mill. kg. voor consumptie in Engeland werd ingevoerd) tot 12,3 mill. kg.

Tenslotte zij gewezen op een uitvoer van houtskool — in hoofdzaak klapperdoppenkool, een product, dat zeer veel gebruikt wordt als vulling van gasmaskers — van 6,0 mill. kg. tegen nihil in 1936.

De Suikeraccijns in Nederland.

Een medewerker te Amsterdam schrijft ons:

Zoals men heeft kunnen lezen, is de crisishoeffing op suiker met ingang van 11 April met f 1,12 per 100 K.G. verlaagd. Deze crisishoeffing wordt gegeven in den vorm van openten op den accijns en de getroffen mantregel komt daarop neer, dat deze openten van 35 tot 30 worden teruggebracht.

Bij de berekening van deze openten wordt uitgegaan van een hoofdsom van den accijns van f 22,50 per 100 K.G. Deze accijns werd in 1932 met 10 openten, dus met f 2,25 verhoogd, welke verhoging echter geen verband hield met de crisis. Evenmin was dit het geval met de tweede verhoging van den accijns met 20 openten of f 4,50, die in datzelfde jaar werd ingevoerd, doch waarmede de accijns in latere jaren weer werd vermindert. Eerst in 1933 werd de crisishoeffing van 40 openten of f 9 ingevoerd, zodat op dat moment de accijns in totaal f 38,25 bedroeg. Sindsdien is de accijns weer driemaal verlaagd. Eenmaal met de 20 openten of f 4,50, die in 1932 waren ingevoerd, waarna in 1936 de crisishoeffing van 40 openten tot 35 openten werd verlaagd, waarna de totale accijns f 31,50 zal bedragen. Waar de wereldmarktprijs circa f 4,75 per 100 K.G. bedraagt, bedraagt de accijns dus thans, ondanks de verlagingen der laatste jaren, nog altijd meer dan 600% van de waarde, terwijl voor ingevoerde suiker bovendien nog een invoerrecht van f 2,40 moet worden betaald.

Veel invloed op de consumptie wordt van deze jongste accijnsvermindering in bevoegde kringen overigens niet verwacht, daar de prijsverlagingen invloed die daar van op den duur moet uitgaan, nl. circa 1/2 cent per pond, te gering geacht wordt om het verbruik merkbaar te kunnen stimuleren.

Voor de Javasuker is, naar men ons mededeelde, de verlaging van deze crisishoeffing geheel zonder betekenis. De binnenlandse consumptie ad omstreeks 218.000 ton per jaar, dus de consumptie van tafelsuker enz. en het verbruik der verder verwerkende industrieën, die voor de binnenlandse markt werken, wordt bijna geheel door de binnenlandse productie gedekt, terwijl de 80.000 ton Javasuker, die door Nederland wordt ingevoerd, grotendeels geconsumeerd wordt door de verder verwerkende industrie, die voor export werkt en daarom vrij van accijns is. Theoretisch bestaat natuurlijk de mogelijkheid, dat bij een uitbreiding der consumptie een deel van deze meerdere consumptie aan de Javasuker ten goede komt, doch waar Nederland, wat de suiker betreft, zelf-supporting is, wordt het niet waarschijnlijk geacht, dat daarin bij uitbreiding der consumptie, een principiële wijziging zal worden gebracht, zodat ook in dat geval de gestegen binnenlandse behoefte practisch wel geheel door de binnenlandse productie zal worden gedekt.

Producten-Index.

Reuters dagelijkse „U. K. Commodity“ prijs-index.

Londen, 12 April, 1938.	138,2
Heden	138,2
Vorige dag	139,7
Vier weken geleden	145,3
52 weken geleden	191,8
Basis 18 September 1931	100

DE „NIEUWE CRISIS“.

Washington, 12 April (Havas). — Morgenthau verklaarde aan de pers, dat naar zijn oordeel de economische situatie sedert 1 November 1937 is verslechterd. De regering der Ver. Staten moet het uitgaafprogramma uitvoeren om de crisis te stuiten. De minister gaf geen bijzonderheden van de door president Roosevelt overwogen maatregelen.

DE STAALACTIVITEIT.

New-York, 12 April (A.N.I.P.-Aneta). — Het „Iron Steel Institute“ meldt, dat de staalactiviteit afgelopen week 32,7 pCt. heeft bedragen tegenover 32,6 pCt. gedurende voorgaande week.

EFFECTEN

AMSTERDAM KOESEN.

Amsterdam, 12 April (Anip-Aneta).	1/4	1/4
Opening:		
3 pCt. Ind. 1937	99 1/2	9 3/4
Javasche Bank	—	—
Cert. N. H. M.	—	—
Deli Bat. Rubb. Mij.	1 1/2	1 1/2
Handelsbank	122	122
Philips	214 1/2	271
Unilever	149	140 1/2
Konink. Olie	323	323
Tarakan	415	415
Scheepv. Unie	110	108 1/2
H. V. A.	419	414
N. I. S.	78	78 1/2
A'dam. Rubber	191	186
Deli Mij.	284	2 8
Alg. Expl.	49	82
Union Pacific	49	50 1/2
Shell Union	10	9 1/2
U. S. Steel	34 1/2	33
Gen. Motors	25	24
Kennecott Copper	237 1/2	241
Anacoda	219 1/2	197

De markt was zwakke.		
Sloot:		
Guid. Ind. 3 1/2 '37	99 1/2	99 1/2
Guid. Ind. 3 1/2 '37 A	99 1/2	99 1/2
Kett. Young 5 1/2 '37	31	31 1/2
A'dam. Bar k	148 1/2	148
Jav. Bank	274	107
Kol. Bank	107	107
Ned. Bank Cert.	160 1/2	159 1/2
N. I. Esc. And.	99 1/2	—
N. I. Handelsb. nwe	122	122 1/2
N. H. M.	156	157
A. K. U.	3 1/2	3 1/2
Calve Cert.	85	82 1/2
Philips	279 1/2	271 1/2
Unilever	143 1/2	147 1/2
Cities Service	109 1/2	91 1/2
Shell Union	72 1/2	72 1/2
5 1/2 % Cum. pr. Shell	34 1/2	33 1/2
U. S. Steel	20 1/2	20 1/2
Anacoda	36 1/2	35 1/2
Bethlehem	22 1/2	22 1/2
Montgomery Ward	35	34
Internat. Nickel	26 1/2	25 1/2
General Electric	25 1/2	24 1/2
Standard Brands	25 1/2	24 1/2
General Motors	25 1/2	24 1/2
Kennecott Copper	25 1/2	24 1/2
Borsumij	171	177
Internatio	161	163
Ind. Levee	147	148
Alg. Exploratie	82 1/2	79
Billiton 2e rubrik	465	—
Konink. Olie	324 1/2	326 1/2
Java Chin. Jap. Lijn	81	80
Kon. Paketvaari	165	165
Scheepv. Unie	108 1/2	108 1/2
Sem. Stoomb. & Pr.	224 1/2	—
Zuid-Bantam	59	59
Ver. Vorst. Cult. Mij.	417 1/2	417 1/2
H. V. A.	367	366
Arendsburg	234	232
Deli Bat. Tabak	279	282
Deli Maatschappij	112	109 1/2
Oostkust	254	258
Senembah	183	183
Malabar Tabak	190	188
Michiels Arnold	145	148
A'dam. Rubber	170	174
Bandar Rubber	18	50
Sumatra Rubber	78	ged.
Malang Tram	105	101 1/2
Serajedat Tram	20	20
N. I. Spoor	16	15
Deli Spoor	25 1/2	25 1/2
Sem. Cher. Stoomtr.	16	15
Sem. Joana Stoomtr.	25 1/2	25 1/2
N. I. Gas Mij.	323	324 1/2
Nat. Bezit. Asem	442	445
Tarakan	—	—
Soerabaja	170	ged.
Soerab. Lebon	77	76
Rejang Tabak	140	134
N. I. S. U.	101 1/2	101 1/2
1 pCt. Nederland 1938	101 1/2	101 1/2
1 pCt. Nederland	139	—
N. I. 3e Leen. rec. '34	134 1/2	135 1/2
Incassobank	133 1/2	133 1/2
Jav. Cult.	114 1/2	114 1/2
Waisumatra	157	150
Vico	120	121
Gandasoeli	124	121 1/2
Panchetota	—	—
Pasir Nangka	199 1/2	199 1/2
Continental	23	26 1/2
Comm. Amer. Smelting	31 1/2	33 1/2
Chrysler Corp.	99 1/2	98
Bengalis	50 1/2	51 1/2
Corporate Trust	57	53
U. Pacific C.	21 1/2	21 1/2
Id. Hudsonar	5 1/2	5 1/2
Deli Bat. Rubb. Mij.	113	110
Tide Water	9 1/2	9 1/2
Republic Steel Corp.	11 1/2	11 1/2

BATAVIA-KOESEN.

Batavia, 13 April (Handelsvereniging).				
Aandeelen	Sloot.	L.	H.	V. A.
Javasche Bank	120	—	—	270
Cert. N. H. M.	155 1/2	—	—	154
Handelsbank	—	—	—	122
Kol. Bank	155 1/2	—	—	105
A'dam. Bank	148 1/2	—	—	147
N. I. Esc. Mij.	—	—	—	97
H. V. A.	416 1/2	416 1/2	—	—
C. M. d. Vorst.	—	—	—	—
Ver. Vorst. C. Mij.	161 1/2	161 1/2	—	57
Internatio	—	—	—	59 1/2
Land. Stokvis	146	—	—	144
Band. Kink.	—	—	—	400
Mij. d. Land	—	—	—	—
Scheepv. Unie	—	—	—	108
J. C. Jap. Lijn	80 1/2	80 1/2	—	—
K. P. M.	164	164	—	—
N. I. S.	78 1/2	78 1/2	—	—
Dellspoor	—	—	—	104
S. C. S.	—	—	—	26
S. I. S.	15 1/2	15 1/2	—	—
S. D. S.	—	—	—	47 1/2
Malang Tram	49	—	—	70
Kediri Tram	—	—	—	600
Simau	—	—	—	—
Redj. Lebon	—	—	—	115
A. I. M. E. M.	—	—	—	324
Tarakan	—	—	—	—
Kon. Petr. Mij. 324 1/2	—	—	—	—
N. bez. Aand. Gas	—	—	—	320
N. bez. Aand. Aniem	—	—	—	—
Aniem	—	—	—	—
Soloselec Electr. Mij.	232	232	—	—
Q. E. B. E. O.	232	232	—	—
Banjoemas	—	—	—	36
Sum. Electr. Mij.	—	—	—	40
Ball en Lonbok	—	—	—	—
Rembar Electr. Mij.	—	—	—	—

Maandagmorgen maakte de landingsdivisie van het Nederlands-Indische eskader, dat, naar men weet, momenteel voor Tandjong-Priok ligt, een wandelmarsch door een gedeelte van Batavia. Het detachement, ongeveer 500 man sterk, stond onder bevel van den kapitein der mariniers W. Schilling. Het trok, overal waar het langs ging, veel bekijks.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Installatie Harsen-, Aeth. Oliën en Cassave-Centrales.

De Heer Van Mook: Export van deze Producten Ernstig Bedreigd Antarkische Economie.

Organisatie van Betrokken Groepen Noodzakelijk.

Tweezijdig Gevaar!

De directeur van Economische Zaken, de heer H. J. van Mook, heeft Dinsdagmorgen in zijn departement een drietal centrales geïnstalleerd, en wel die voor harsen, de centrale voor aetherische oliën en de cassave-centrale.

Bij die gelegenheid sprak de heer van Mook een installatierede uit, waaruit wij het volgende memoreeren:

Dat de installatie van de besturen van deze drie centrales op eenzelfde dag plaats heeft, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat met de oprichting van deze drie lichamen eenzelfde doeleinde wordt nagestreefd.

De regeringsmaatregelen, die tot de oprichting van deze exportcentrales hebben geleid, verschillen op meer dan één punt van die andere groep van regelingen, welke den export van onze producten betreft en waarvan de cultuurrestricties, de verbandsuikerordonnantie en de ordonnantie op de crisis-cultuurcentrales de voornaamste onderdelen vormen.

Voor de uitvoerproducten, welke belangen de nu ingestelde centrales te behartigen zullen krijgen, is van een organisatie van producenten en exportbelangen nog geheel geen sprake.

De export zelf van deze producten schijnt, wanneer men de uitvoercijfers in beschouwing neemt, nog weinig in gevaar. Niettemin wordt ook deze export bedreigd.

Men heeft er mede rekening te houden, dat de economische politiek van verschillende groote afzetgebieden zich meer en meer richt op zelfvoorziening of voorziening van vanuit andere landen, waarmede het afzetgebied om politieke of andere redenen zich meer in het bijzonder wenst te verbinden.

Een tweede ontwikkeling, die van grooten invloed op onze exportpositie kan zijn is de ontwikkeling der techniek.

De synthetische harsen hebben reeds sedert jaren belangrijk veld gewonnen. Bij de cassaveproducten treedt de concurrentie van andere zetmeelhoudende landbouwvoortbrengselen eveneens reeds sedert jaren op, waarbij bovendien politieke invloeden van groote betekenis zijn. Ook de aetherische oliën zijn niet vrij van deze gevaren.

BONDGENOOT OF VIJAND.

Tegenover dit alles mag echter wel dadelijk worden gesteld, dat de techniek voor ons evenzeer een bondgenoot als een vijand kan zijn. Zij kan ons terzijde staan in het verbeteren en standaardiseren van onze exportproducten, en ons voegen wijzen naar nieuwe toepassingen, die de markt voor deze producten kunnen verruimen. Het is dan echter wel zeer noodzakelijk, dat wij die techniek in gemeenschappelijk initiatief in onze dienst nemen. Wil men het technisch onderzoek voor deze producten ter hand nemen en daarnaast de markt verkennen, die ons nopens afzet en gebruik duidelijker inzicht van de mogelijkheden kan brengen, wil men bovendien de verkregen resultaten door een doelmatig opgezette propaganda bij belanghebbenden algemeen en duidelijk bekend maken, dan is een organisatie van de bij deze producten betrokken groepen noodzakelijk, een organisatie, die zonder hulp van de Overheid niet of slechts zeer moeilijk tot stand te brengen zou zijn.

Met de oprichting van deze centrales wordt hier speciaal een organisatie in het leven geroepen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de exportproducten. Aan de hand van het reeds bekende zullen de centrales verdere onderzoeken moeten organiseren en de resultaten van die onderzoeken voor de praktijk van de export dienstbaar moeten maken, zoowel

door directen eigen arbeid van de centrales als, misschien, door voorstellen aan de regering tot het treffen van nadere regelingen.

Ook de vraag, op welke wijze en in welke mate deze arbeid aan de verschillende groepen van belanghebbenden ten goede komt, zal de centrales moeten bezighouden.

De instandhouding en zoo mogelijk vermeerdering van de economische productie is voor dezen export een belang van de eerste orde en dat belang wordt het beste gediend door die productie voor den producent aantrekkelijk te maken. Bij deze zijde van het vraagstuk dreigen gevaren in twee richtingen: in die van een overproductie, en in die van uitputting van het productie-apparaat.

Na een bespreking van de Kapokcentrale, omschreef de heer van Mook meer concreet het werk der thans geïnstalleerde centrales. Deze centrales worden niet opgericht voor enkele jaren; zij zullen haar arbeid geleidelijk kunnen ontwikkelen en ook voor een verdere toekomst opbouwen.

De volgende vragen, doen eerst duidelijk beseffen, hoe weinig wij nog van producten waarvoor de centrales werden ingesteld en haar bestemming weten.

Van waar komen zij?

Hoe komen zij aan de markt?

Is het niet mogelijk om zulks op betere wijze te doen geschieden?

Is er reden om aan te nemen, dat de buitenlandse afnemers tevreden of ontevreden zijn met onze methoden van levering en het indeelen der kwaliteiten?

Op welke wijze kunnen er nieuwe gebruiksmogelijkheden voor onze producten worden gevonden?

Wat weten wij van de productie in concurrentiegebieden?

Deze vragen kunnen nog met vele anderen worden vermeerderd.

Een afdoende en volledige beantwoording van vrijwel elke vraag behoort voorhands tot de onmogelijkheden.

Dat met goeden wil, geduld en doorzettingsvermogen iets te bereiken is, is bij en gehouden vooronderzoek echter aan het licht gekomen.

HOE ZIJN DE PROBLEMEN?

Spr. legt er den nadruk op dat men, alvorens bepaalde stappen te doen en te trachten tot verbetering te komen, steeds nauwkeurig, behoort te weten met welke mogelijkheden men heeft te kampen en hoe de problemen, waarvoor men een oplossing zoekt, precies liggen.

De Centrale zal dadelijk de beschikking krijgen over een hoeveelheid materiaal als resultaat van sedert vele jaren door de verschillende onder het departement van Economische Zaken ressorterende instellingen verrichte wetenschappelijke onderzoeken. Door de oprichting van deze drie Export-Centrales zal het mogelijk zijn dezen wetenschappelijke arbeid uit te breiden, ook meer en meer aan te passen bij de eischen van de praktijk en het tempo der te verrichten onderzoeken te versnellen.

Na deze inleiding van meer algemeen aard behandelde de heer van Mook de bijzondere oorzaken, die aanleiding zijn geweest tot de oprichting van juist deze organisaties.

DE WERKZAAMHEDEN.

De werkzaamheden der Aetherische oliën-centrale zullen — om versnippering te voorkomen — voorloopig beperkt blijven tot de citrionella-olie. Al naargelang het in de toekomst mogelijk blijkt, zullen ook andere aetherische oliën in deze regeling worden betrokken. De beperktheid der beschikbare middelen maakt aanvankelijk voorzichtigheid noodig bij het bepalen van het arbeidsveld.

Met betrekking tot de Cassave-centrale wees spr. er op, dat cassave voor de landbouwende bevolking van Java zoowel een der voornaamste voedingsstoffen als een belangrijk handelsgewas is.

De Cassave-centrale zal ongetwijfeld een moeilijke taak hebben om bijv. ten aanzien van de zoo eenzijdige oriëntering van den afzet naar verandering ten goede te streven. Haar onderzoek zal daarbij voor een

belangrijk deel gericht moeten zijn op nieuwe afzetmogelijkheden, waartoe men om, in een beoordeeling zal kunnen treden van de vraag in hoeverre de cassaveproducten in ruimer mate toepassing kunnen vinden in de industrie, waarbij spr. als een voorbeeld aanhaalde het gebruik van cassaveproducten in de chemische industrie. Naar het schijnt, hebben de producenten van aardappelmel op dit terrein reeds opmerkelijke resultaten bereikt.

Voor een juiste en doeltreffende behandeling der diverse problemen zal het noodig zijn, dat ook contact en samenwerking wordt gezocht met research-instellingen in het buitenland en dat wordt gestreefd naar het gebruik van de ervaring welke elders reeds werd verkregen. Dit geldt trouwens evenzeer — aldus spr. — voor de beide andere organisaties.

Ook de Harsen-centrale zal een ruim arbeidsveld vinden, terwijl reeds de voorbereidende werkzaamheden veel tijd zullen kosten. Voor een systematisch aanpakten van haar taak scheen het daarom wenschelijk, dat het terrein harer werkzaamheid voorloopig beperkt blijft tot de drie harssoorten, om eerst later de overige harsen geleidelijk binnen de werkingsfeer van deze centrale te betrekken.

Met het uitspreken van zijn beste wenschen voor haar werk, verklaarde de heer Van Mook de centrales voor aetherische oliën, cassaveproducten en harsen hiernede geïnstalleerd.

Vergadering B.A.P. te Batavia.

De persberichten over de Civo-rechtszaak.

Een motie van vertrouwen.

Op Zondag 10 April j. hield de afdeling Batavia van den B.A.P. in het Bondsgebouw aan de Sluisbrugstraat aldaar voor een goed bezette zaal een buitengewone algemeene ledenvergadering.

Besloten is, om klemmende redenen, met ingang van 1 Mei 1938 de afdeling Batavia als zoodanig op te heffen. Vanaf dien datum zullen de meer dan 900 te Batavia beschikten leden organisatorisch rechtstreeks onder het hoofdbestuur komen te staan.

De vergadering sprak haar bevreemding uit over het in de pers gepubliceerde bericht over de CIVO-rechtszaak. Het is niet dat aan den eischer (Bissky e.a.) de eisch is ontzegd, omdat de gedaagde (Rozario e.a.) in het gelijk is gesteld, maar de rechter heeft den eisch niet onvankeelbaar verklaard, omdat hij de wettigheid van beide CIVO-besturen (El- en Ro-CIVO) niet kon aanvaarden.

Het niet onvankeelbaar verklaren van den eisch berustte dus op de conclusie, dat er momenteel geheel geen CIVO-bestuur aanwezig is, waarom door den rechter dan ook in overweging gegeven is tot gezamenlijke vorming van een bestuur overeenkomstig de statuten en het Huishoudelijk Reglement over te gaan.

Mededeeling is nog gedaan dat volgens een ontvangen bericht het maandoonersreglement thans binnenkort zal worden verbeterd en dat deze verbetering zal terugwerken tot 1 Januari 1938.

Het onderwerp: Inpassingen in de B. B. L. bracht zoodanig te verwachten was heel wat voortreden naar voren. Door het hoofdbestuur zijn hiervoor belangrijke mededeelingen en toezeggingen gedaan, welke voortsloeg niet voor publicatie geschikt zijn.

De kring Batavia van den B. A. P. nam terzake de volgende motie aan:

„De kring Batavia van den B.A.P., tellende meer dan 900 leden, welke voor respectievelijk 40 en 60% bestaat uit Europeanen, Chinezen en Inheemschen, gelezen de krantenberichten over de laatstgehouden vergadering van de afdeling Batavia van het L.E.V.;

van oordeel zijnde, dat bij raadpleging van de betrokken Volksraadstukken en ieder de overtuiging zal hebben, dat naast eenige vakorganisaties de B.A.P. een inderdaad voornaam aandeel heeft gehad bij den strijd voor verbetering van de ambtenarenpositie;

in herinnering bringende voorts, dat voor het winnen van de openbare opinie het in hoofdzaak de B.A.P. is geweest, die door openbare vergaderingen vóór en ná de officiële behandeling in den Volksraad en inwerkingtreding van de B.E.L. 1938 er het zijne toe heeft bijgedragen; handhaaft haar volledig vertrouwen in het beleid van het hoofdbestuur ondanks alle pogingen tot afbreukdoen;

besluit deze motie ter kennis te brengen van de pers en het hoofdbestuur van den B.A.P. en gaat over tot de orde van den dag.

Nadat nog onderwerpen over sociale zorg in den B.A.P. in behandeling zijn genomen werd de vergadering, welke zich ditmaal door haar bijzonder hartelijk karakter kenmerkte, gesloten.

De Conjunctuurgevoeligheid van Ned.-Indië.

(Vervolg van pag. 1 Derde Blad).

Een lichtpunt vormt natuurlijk de rentebesparing als gevolg van de jongste conversie ad f 912 miljoen. Maar een onmiddellijke lastenverlichting brengt, naar bekend mag worden verondersteld, deze renteverlaging nog niet, omdat, doordat men bij de 1937 A leening het annuïtetenstelsel heeft laten varen en terecht tot het systeem van gelijke aflossingen is overgegaan, in de eerstkomende jaren zooveel meer 's jaars moet worden afgelost.

Ik noemde u als uiterlijk waarneembaar symptoom van den conjunctuurtrekgang in Indië de verslechtering van den ruilvoet. Ik zou daaraan meerdere kunnen toevoegen als daar zijn b.v. de daling van de bankbiljetencirculatie en de daling van den koers van den Indischen gulden.

Wat de eerste betreft, deze graadmeter van den stand der conjunctuur bij uitnemendheid vertoont ten opzichte van de hoogsten stand in September 1937 met f 202.000.000 een daling tot f 183.000.000 op het huidige moment.

Wat ten slotte den Indischen gulden betreft na zich gedurende langen tijd ten opzichte van den Nederlandschen gulden circa 1/2% boven pari te hebben bewogen, is de koers geleidelijk teruggeklommen en thans ligt de verkoopkoers van T. T. Holland op 100%.

KOSTENVRAAGSTUK.

Wat mij ook min of meer pessimistisch stemt, is de omstandigheid, dat de loonen een stijgende tendens vertoonen, iets wat bij een uitblijven van herstel in het Indische bedrijfsleven natuurlijk een nadeligen invloed moet hebben, hoewel ik me aanstands realiseer, dat na de zeer zware jaren van versobering op ieder terrein, loonsverhoging in bepaalde gevallen noodzakelijk was.

Het is dan ook niet te verwonderen, dat het nog niet zoo lang geleden overal in Indië waarneembare optimisme plaats maakt voor een gedrukte stemming, mede in verband met het conflict tusschen China en Japan, over welks gevolgen men in Indië alteminst gerust is. En ik kan u zeggen, dat het mij veruodert, dat men hier in Holland daarover zoo weinig vernemt.

Niet genoeg kan er dunkt mij de nadruk op worden gelegd, dat de eenige waarborg om onze belangen in het Oosten te handhaven, is gelegen in het brengen van Indië in een behoorlijke staat van verdediging en in het zeer snel opvoeren van het tempo der bewapening.

Ten slotte hoop ik in mijn nieuwen werkring mede te mogen werken aan het verhoogen van de belangstelling hier te lande voor alles wat ons Indië betreft.

(Nadruk verboden).

Bond v. Handels- en Kantoor-geëmpl. en Technici.

18de Jaarvergadering te Batavia.

Op 16 April a.s. houdt de Bond van Handels- en Kantoorgeëmployeerden en Technici zijn 18de algemeene jaarvergadering in Restaurant „Trianon“ aan Noordwijk te Batavia-C.

De agenda bevat slechts de openingsrede van den voorzitter, twee voordrachten en het sluitingswoord. De voordrachten worden gehouden door de heeren G. J. van L. en L. van L. (over de sociale situatie) en J. M. O. L. (gewezen secretaris van de Pensioenscommissie (over het pensioen voor de particuliere werknemers). Na deze voordrachten zal gelegenheid bestaan tot het stellen van vragen.

De „Kawi“ Hersteld.

Terug naar Straat Kidjanger.

Gisterenmorgen heeft de elibzuiger „Kawi“, hersteld uit het dok te Prok gekomen, de reis naar Straat Kidjanger aanvaard, meldt de „Java Bode“.

Naar men weet, werd de „Kawi“ tijdens werkzaamheden aldaar, enkele dagen geleden, ernstig beschadigd, omdat de slibzuiger op een steenachtigen bodem stootte, waar men deze niet verwachtte.

In Straat Kidjanger zal thans verder worden gewerkt bij het uitbaggen van een vaargeul ten behoeve van den afscheep van bauxiet van Bintan.

Korte Berichten.

Begroting groepsgeëmsschappen.

De Gouverneur-generaal heeft vastgesteld de ordonnantie tot vaststelling van de eerste begroting voor de groepsgeëmsschappen Minangkabau en Bandjar.

De mail uit Holland.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Batavia, dat de „Baloeran“ morgenochtend om 8 uur te Tandjong-Priok wordt verwacht.

De „Tegelberg“.

Het nieuwe K.P.M.-schip de „Tegelberg“ wordt morgenochtend om 8 uur aan de K.P.M.-kade te Tandjong Priok verwacht. Men weet dat dit schip uit Nederland komt. De passagierslijst werd reeds eerder gepubliceerd.

Militaire Mutaties.

Gouv. Marine.

Bij beschikking van den Minister van Koloniën is J. A. A. L. H. e. r. aangewezen om zich naar Nederlands-Indië te begeven, teneinde hier te lande te worden werkzaam gesteld als de werktuigkundige bij de Gouvernements-Marine.

Ontslagen op verzoek wegens volbrachten diensttijd eervol uit 's Lands dienst en met behoud van recht op pensioen Soemardjo, mantri-tekenaar 1ste klasse bij het Marine Etablissement te Soerabaja, met bepaling, dat dit ontslag wordt rechte te zijn ingegaan op ultimo Maart 1938.

Kort Nieuws uit Midden- en Oost-Java.

DE OOSTERSCHE OMROEPFEDERATIE.

Naar wij eertijds meldten heeft de federatie van Oostersche omroepverenigingen aan het overnemen van den geheelen Oosterschen omroep der Nirom de voorwaarde verbonden, dat aan deze federatie zou worden vergoed het halve Nirom-aandeel der door Oostersche luisterraars op te brengen luisterbijdragen.

De verdeling dezer bijdragen zou dan worden: 20% voor het gouvernement, 40% Nirom, 40 % Oostersche omroepfederatie. Daarop zijn toen de besprekingen te Batavia gevolgd tusschen de vertegenwoordigers van Nirom en Oostersche federatie, waaromtrent we mededeelden, dat door de Nirom nog geen 50% van de gestelde voorwaarde werden aanvaard.

Het komt gewenscht voor die tegenoverwaarden der Nirom nader te preciezeeren. Zij laten de keuze tusschen

1. alle Oostersche omroepverenigingen sluiten een contract met Nirom ten behoeve van den Oosterschen omroep. De Nirom behoudt de verantwoordelijkheid en vergoed den omroepverenigingen de gemaakte kosten tot een ongelimiteerd bedrag.

2. uitbetaling door Nirom aan de Oostersche federatie van een bedrag in eens

van f 50.000. De federatie draagt in dit geval de verantwoordelijkheid voor den Oosterschen omroep benevens al daaraan verbonden kosten. De Nirom keert 5% van de bijdragen der Oostersche luisterraars uit aan de federatie.

Wij kunnen hieraan toevoegen, dat de federatie van Oostersche omroepverenigingen afgezien heeft van het voeren van nadere besprekingen met de Nirom, omdat daarvan geen heil meer wordt verwacht.

Van departementszijde werd door deze Oostersche federatie intusschen een verzoek ontvangen om een uitgewerkt schema toe te zenden van de wijze, waarop men zich dien Oosterschen omroep heeft gedacht uit te voeren.

OUDE MOORDZAAK OPGEHELD?

A.N.I.P.-Aneta seint uit Kediri:

In 1929 verdween uit desa Gemenggen, Ngandjoek, een desaman, die volgens geruchten door zijn zoon met behulp van een vroeger desahado geworpd zou zijn. Bij de politioneel opgraving op eind 1937 werd op de aangeduide plaats inderdaad een skelet gevonden.

De zoon van den verdwenen man en de gewezen loerah zijn thans beiden gearresteerd, terwijl de zaak naar den Landraad is verwezen.

Terug uit Caïro.

Ir. Einthoven treeden over het P.T.T.-congres.

Geen mislukking, zooals mr. Wilshaw zeide.

Onze medewerker te Bandoeng meldt: Met het Holland-Indië vliegtuig de „Pelikaan“ arriveerde-gisterenmorgen na een afwezigheid van enkele maanden waarin hij Nederlandsch-Indië vertegenwoordigde op het P.T.T.-congres te Caïro, ir. W. F. Einthoven.

Een aantal vrienden, kennissen en collega's van den heer Einthoven was op het vliegveld aanwezig ter begroeting, toen het toestel kwart voor 12 op Andir neerstreek en even later ir. Einthoven gebruid en wel uitstapte.

In de drukte van de ontvangst kregen wij nog even gelegenheid om den heer Einthoven enkele vragen te stellen.

Op onze vraag hoe zijn algemeene indruk van het congres was, antwoordde de heer Einthoven: „Uitstekend“.

Wij herinnerden ons toen de uitspraak van den president-directeur van Cables Wireless Ltd., den heer Wilshaw, die bij zijn terugkeer in Londen had verklaard dat het congres „een volkomen mislukking“ was geworden, daar de politieke tegenstellingen bij de besprekingen hoofdtoneel vormden en de landen in kwesties van groote betekenis tegen elkaar stonden. De heer Wilshaw drukte zich toen sterk uit door te zeggen dat de conferentie feitelijk een telegrafische volkenbond was — en erger.

De heer Einthoven kon deze meening niet deelen. Het programma was volledig afgewerkt en hij had persoonlijk den sterken indruk van politieke tegenstellingen zooals de heer Wilshaw, niet gekregen, alhoewel de politiek niet geheel heeft nagelaten een rol te spelen.

Over de bereikte resultaten kon de heer Einthoven zich in dit bestek niet uitvoerig uitlaten, maar hij noemde de golfingte-regeling wel een succes.

Over de reis met de K.L.M. was ir. Einthoven zeer opgetogen.

De Houtvesters Bijeen.

Jaarvergadering te Malang.

Op 22 en 23 dezer houdt de Vhabinoi haar jaarlijkse algemeene vergadering te Malang.

De agenda vermeldt o.m.: Openingsrede van den voorzitter. Voordracht dr. D. Burger over „De agrarische inheiling van Java“.

Voordracht ir. P. C. M. Flyut over „De houtvoorziening voor de tabakindustrie“.

Voordracht dr. ir. J. C. C. L. van E. over „Erosie“.

Voordracht ir. J. van Ommes over „De keuze van de polowidjo bij cultuur-aanleg op 1.200 m. boven zee en hooger“.

Paauze.

Voordracht van ir. W. G. J. Zwart: „Korte toelichting op de ontwerp-Bosch-ordonnantie en Boschverordening van Java en Madura“.

Voordracht dr. ir. J. Kools over „Bosch-arealzuivering en domeinbeheer op Java“ (speciaal in het boschdistrict Banjoewang).

Voordracht door ir. F. J. Appelman: „Boschwezen en Wildbescherming“.

Des avonds heeft het congresindier plaats. De algemeene ledenvergadering zelf heeft plaats op Zaterdag 23 dezer in „Concordia“ om 8 uur v.m. De agenda bevat een dozijn punten, waarvan wij naast de jaarverslagen en de behandeling der begroting 1938 noemen de bestuursverkezing en bestuurswisseling en de vaststelling van het congres 1939.

Na afloop der vergadering (omsreeks 10 uur) vangt de excursie aan langs den Zuid-Ardjoenweg naar Tjabanrondo.

Wij hebben reeds gemeld, dat het Gemeentebestuur van Malang het congres officieel zal ontvangen op Dondrdrag 21 dezer, om 7 uur in „Concordia“, gevolgd door een reünie.

Een Kleine Herinnering.

Verbod voor douans-ambtenaren.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Batavia: Mede in verband met de te Soerabaja ontdekte onregelmatigheden worden thans alle douane-ambtenaren herinnerd aan het voorschrift dat zij direct noch indirect bij de scheepvaart betrokken mogen zijn en derhalve ook het lidmaatschap van de „Roepelin“, die zich met de prauwvaart bezig houdt, verboden is.

Personalia.

Civiele Mutaties.

Overgeplaatst van het hoofdkantoor (afd. Personeel Zaken) te Bandoeng naar de Exploitatiedienst (Exploitatiekantoor te Palembang) de referendaris 2de klasse mr. J. W. E. N. i. n. g., wordende hij in verband hiernaast met ingang van den dag der officiële overname belast met de functie van adjunct-chef der 1ste afdeling bij de Staatspoorwegen in Zuid-Sumatra.

Idem van de Exploitatiedienst (Exploitatiekantoor te Palembang) naar die der Westertakken (Exploitatiekantoor te Batavia-benedenstad) de referendaris 2de klasse mr. H. H. R. o. e. l. o. f. s. H. e. y. r. m. a. n. s., wordende hij in verband hiernaast m.i.v. den dag der officiële overname belast met de functie van chef der 1ste afdeling bij de Westertakken.

Idem van de Exploitatiedienst (Exploitatiekantoor te Batavia-benedenstad) naar het hoofdkantoor (afd. Personeel Zaken) te Bandoeng de referendaris J. H. W. i. l. h. o. f., wordende hij in verband hiernaast m.i.v. den dag der officiële overname belast met de functie van chef der 1ste afdeling bij de Westertakken.

Belast met de tijdelijke waarneming der betrekking van opzichter 2de klasse de maandgelder in opleiding voor opzichter 2de klasse Raden Saleh Prawirapoeetra en C. F. van der Heyden.

Belast met de tijdelijke waarneming der betrekking van opzichter 2de klasse de maandgelder in opleiding voor opzichter 2de klasse Raden Saleh Prawirapoeetra en C. F. van der Heyden.

Belast met de tijdelijke waarneming der betrekking van opzichter 2de klasse de maandgelder in opleiding voor opzichter 2de klasse H. Gerrit en E. van Aalst.

Justitie.

Op verzoek is met ingang van einde April 1938 eervol ontslagen als advocaat en procureur bij het Hoogerechtshof van Nederlands-Indië mr. J. G. Buddingh de Voogt.

Op verzoek is eervol ontslagen als advocaat en procureur bij het Hoogerechtshof van Nederlands-Indië mr. Raden Soedjono.

D. V. G.

Benoemd tot gouvernementsarts 1e klasse bij den Dienst der Volksgezondheid en geplaatst bij het Eijkman Instituut, Centraal Laboratorium van geneesmiddelen te Batavia (residentie van dien naam der provincie West-Java) dr. M. E. R. b. e. r., ambtenaar van buitengewoon verloop terzake, laatstelijk gouvernementsarts bij geneesmiddelen dienst.

Tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van opzichter bij de afdeling Postbestrijding (Woninginspectie) van den Dienst der Volksgezondheid, met benoeming, dat hij geplaatst wordt in het ressort Middel-Java (residentie Kodoe der provincie Midden-Java) en toevoegd aan den gouverneur van Midden-Java, teneinde door dit westelijk bestuurshoofd te worden werkzaamgesteld onder de bevelen van den residentiearts, tevens belast met de plaatselijke leiding der bestrijding te Macassar M. H. Ch. R. o. t. t. e. t. h. e. n. d. d. onzichter bij geneesmiddelen van voormelden dienst te Jorjakarta.

Boschwezen.

De 1e klerk bij het kantoor van den inspecteur bij den Dienst van het Boschwezen der 3e Afdeling, J. W. E. K. e. j. n. e. r., is op verzoek, gerekend van 31 Maart 1938, eervol uit 's Lands dienst ontslagen.

Mijnbouw.

Benoemd tot ten commissies b/d Boekit-Asamsteenkolenmijnen en geplaatst bij de Gouvernements Steenkolenbrikettenfabriek te Tandjoeng-Priok F. C. B. r. o. u. w. e. r., ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk commissies bij genoemd bedrijf.

Economische Zaken.

Verleend wegens zesjarigen dienst acht maanden verlof naar Europa aan C. J. S. c. h. r. o. o. t. s., gouvernements veearts bij den Burgerlijken Veeartsenijkundigen Dienst te Soerakarta, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 4 October 1938.

S. S.

Overgeplaatst van den stationsdienst te Rogodjamp; naar dien te Prins-Hendrik, de stationsklerk 1e klasse K. a. r. s. i. d. i.

Overgeplaatst van den stationsdienst te Prins-Hendrik naar dien te Rogodjamp, de stationschef 2e klasse Liem Ging Gie.

Overgeplaatst van de Exploitatiedienst (Solo-Dichres) de conducteur 2de klasse Hardjosowito en omgekeerd de conducteur 2de klasse Gampang.

Militaire Mutaties.

Marine.

Vergund om naar Nederland terug te keeren aan den Luitenant ter Zee der 1ste klasse H. D. L. i. n. d. e. r.

Geplaatst bij de Marinekazerne „Oedjoeng“ de Luitenant ter Zee der 1ste klasse A. A. F. r. e. s. c. o., verwacht uit Nederland.

Administratie.

Overgeplaatst van Weltevreden naar Buitenzorg als kwartiermeester van het 14e Bataljon Infanterie tevens van het garnizoen, de sergeant-majoor der militaire administratie M. J. W. i. l. l. e. m. s.

Idem van Buitenzorg naar Weltevreden op het kantoor van den Onder-Inspecteur der Militaire Administratie, de sergeant-majoor idem D. S. o. m. m. e. l. i. n. g.

Genie.

Overgeplaatst van het Technisch Bataljon te Tjimahi naar den Genwestelijken en Plaatselijken Geniedienst te Soerabaja de 1e Luitenant der Genie L. A. P. u. n. t.

Infanterie.

De 2e Luitenant der Inf. M. A. K. r. o. o. n., F. T. S. e. g. e. r. s. en G. v. a. n. G. i. n. k. e. l. van het 4e Garn. Bat. van Atjeh en Onderh. zijn overgeplaatst resp. naar het 3de, 3de en 1ste Garn. Bat. van Atjeh en Onderh.

De sergeanten der Inf. G. B. r. o. e. r. s. en J. G. e. e. r. t. s. e. m. a. resp. van het 12e Bat. Inf. te Meester-Cornelis en de Kadetschool zijn overgeplaatst resp. naar het 10de Bat. Inf. te Weltevreden en het R. H. 21ste Bat. Inf. te Jorjakarta.

Artillerie.

De sergt. maj. geweermaker J. J. F. B. a. e. r. t. van het Geweermakers-atelier te Pamekasan en de sergt. geweermaker Th. v. d. B. e. r. g. van idem (in substitutie bij het Subkader te Soerabaja) zijn overgeplaatst naar het Geweermakers-atelier te Soerabaja en de Geweermakerschool te Bandoeng.

De sergeanten hulpmagazijnmeester der Art. L. J. M. e. u. l. e. n. k. a. m. p. en A. M. M. i. e. r. a. s. resp. van het Verbr. Mag. v. Oorlog te Tjimahi en idem te Soerabaja zijn overgeplaatst resp. naar het Verbr. Mag. v. Oorlog te Soerabaja en Centrale Wapenmagazijn te Bandoeng.

Scheepsberichten.

SEMARANG.

Aangekomen.

April
11 ss. Gen. v. Swieten (K.P.M.) v. Cheribon.

11 ms. Silverpalm (Sem. Veem) v. Tegat.

12 ss. Tjikarang (J.C.J.L.) v. Soerabaja.

12 ss. Melch. Treub (K.P.M.) v. Soerabaja.

12 ss. Nagoya Maru (Nanyo Veem) v. Soerabaja.

12 ss. Merak (K.P.M.) v. Tg.-Priok.

Vanaf 1 Jan. 1938 tot heden (1 u. n. m.): Totale bruto-inhoud 6.529.360 M³, netto-inhoud 3.870.296 M³.

Vertrokken.

April
11 ss. Tjimanoeck (J.C.J.L.) n. Soerabaja.

11 ss. Singkep (S. M. Ned.) n. Cheribon.

11 ms. Silverjew (Burns Philp) n. Cheribon.

12 ms. Silverpalm (Sem. Veem) n. Cheribon.

12 ss. Melch. Treub (K.P.M.) n. Tg.-Priok.

12 ss. Gen. van Swieten (K.P.M.) n. Pekalongan.

12 ss. Merak (K.P.M.) n. Soerabaja.

12 ss. Tjikarang (J.C.J.L.) n. Cheribon.

Ter reede liggende schepen: Nagoya Maru.

„ROTTERDAMSCH LLOYD“.

Kustreis:

„Kota Agoeng“ ex. Palembang 10/4.

„Palembang“ ex. Semarang 9/4.

„Blitar“ ex. Makassar 9/4.

Uitreis:

„Baloeran“ arr. Sabang 10/4.

„Baloeran“ ex. Sabang 10/4.

Thuisreis:

„Indrapoera“ ex. Sabang 10/4.

Thuisreis:

„Indrapoera“ 9/4 ex. Belawan.

Uitreis:

„Baloeran“ 11/4 arr. Belawan.

14/4 verwacht Batavia.

Kustreis:

„Blitar“ 11/4 arr. Soerabaja.

„K. Agoeng“ 14/4 verw. Makass.

s.m. „NEDERLAND“.

Thuisreis:

„Bintang“ 11/4 ex. Belawan.

J. N. Y. L. J. N.

„Tawali“ 9/4 ex. Singapore.

11/4 ex. Penang.

P. J. B. L.

„Djambi“ 20/4 ar. Manila.

SCHIEPSRADIOVERBIND.

16 April 17 April

Indrapoera: Bandoengradio: Bandr

Sibajak: Bandoengradio: Bandr

Joh. de Witt: Bandoengr. Bandr

Palembang: Bataviaradio: Singpr

Tabinta: Genovaradio: Benovar

P. Roebiah: Colomboradio: Colomb

Chr. Huygens: Bandoengr. Bandr

P. Laut: Scheveningens: Nitonr.

Barentz: Bandoengradio: Bandr

Bosseval: Bandoengr. Bandr

Bontekoe: Bandoengradio: Bandr

Houtman: Bandoengradio: Bandr

N. Holland: Bandoengradio: Bandr

Roggeveen: Bandoengradio: Bandr

Swartenhondt: Bandoengr. Bandr

Tasman: Bandoengradio: Bandr

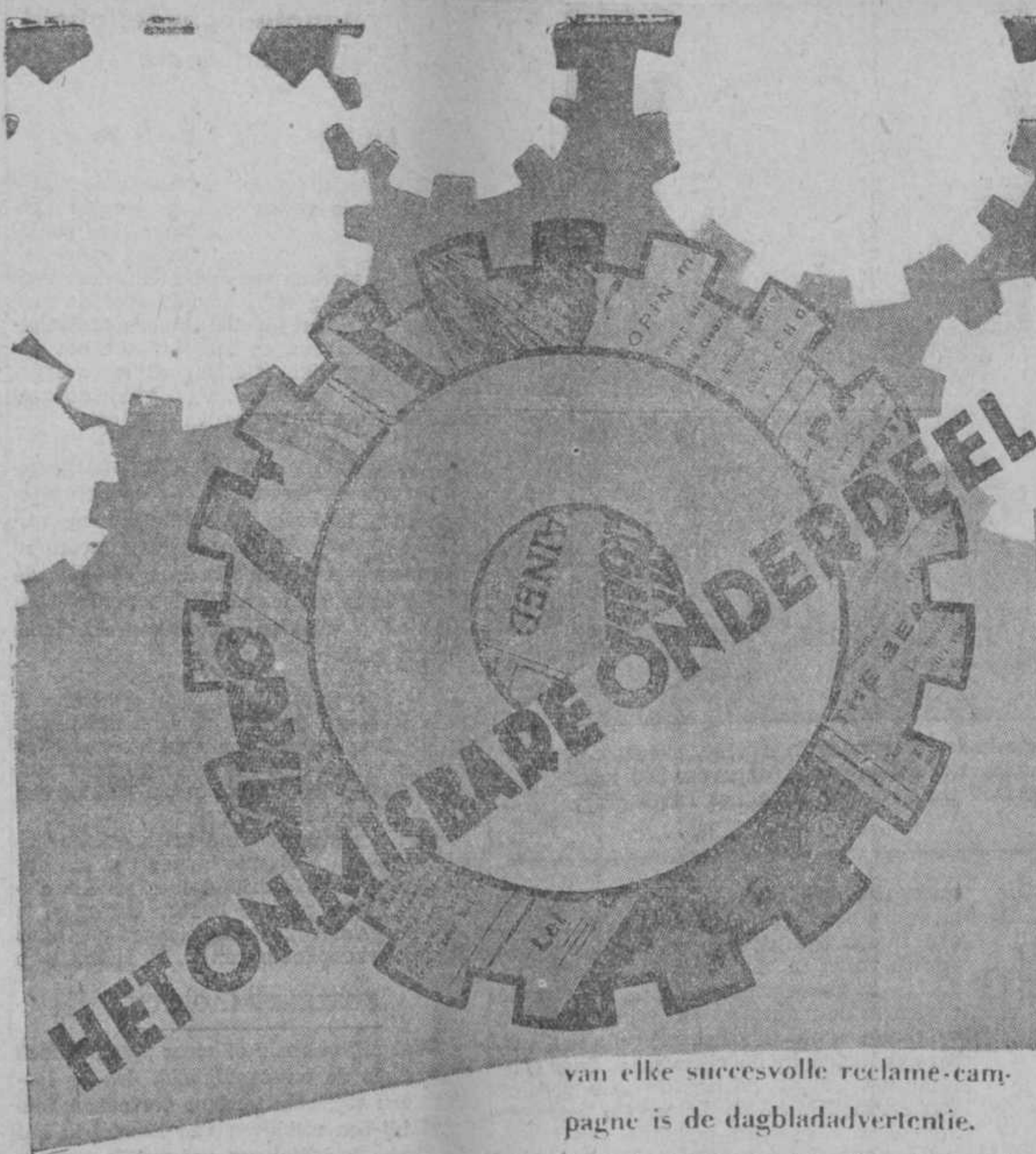
De schepen zijn alle in Kortegolf.

Bandoengradio, uitgezondend de Pa-

verbinding met Scheveningens- en

lembang, Tabinta, P. Roebiah, P.

Laut.

Adverteeren in de Dagbladen verzekert succes.

TIJGER balashin sai.

En tout chose il faut considérer la fin.

„la Fontaine“

Bij alle dingen moet men op den afloop letten.

Gaat derhalve de resultaten Uwer **Loez** na.

Morgen weder een rubriek

GEBRUIK PEPSODENT TANDPASTA

De eenige met IRIUM

Een ieder dankbaar voor de Prachtige Resultaten

QUAKER OATS

A 175-1811

N. V. KONINKLIJKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ

Vaarbeurten van Semarang.

Van der Lijn 14 Apr. 9V. Pekalongan, Cheribon en Singapore.
Palopo 15 Apr. 9V. Cheribon, Singapore, Penang en Bagan-Si-Api-Api.
Benkoelen 15 Apr. 10V. Batavia en Pontianak.
Van der Hagen 15 Apr. 10V. Soerabaja, Soemenep, Ampenan en Boeleleng.

Reael 15 Apr. 11V. Cheribon, Batavia, Singapore en Belawan-Deli.
Op ten Noort 15 Apr. 1N. Batavia, Muntok, Singapore en Belawan-Deli.
Van Riebeeck 17 Apr. 9V. Cheribon en Singapore.
Reijnt 18 Apr. 8V. Soerabaja, Boeleleng, Ampenan, Padangbaai, Laboean-Hadji en Benoa.

Plancius 18 Apr. 4N. Soerabaja.
Bengkalis 19 Apr. 9V. Java's Noordkust, Batavia, Pemangkat, Singkawang en Pontianak.

Gen. van Geen 19 Apr. 12M. Java's Noordkust, Batavia, Toboali, Muntok, Palembang en Soengei-Gerong.

Merak 19 Apr. 1N. Batavia, Palembang en Pladjoe.

Pasir 20 Apr. 9V. Soerabaja.

Ophir 20 Apr. 4N. Soerabaja, Boeleleng en Makassar.

120-1119

Droste... als ge tracteeren wilt!

Een

Twée...

EEN: Bavo-bonbons... een keur van Droste's fijne Amandel- en Nootchocolade.
TWEE: Lilliputbonbons - een voordeelig blik!
DRIE: De in Indië reeds vermaarde „Pride of Haarlem“ sortering.
Neem een Droste verrassing mee naar huis. Met Droste maakt U vrienden!

DROSTE

Drie!

Altijd welkom!

Spaar plaatsen voor de Droste albums.

(Auteurs-rechten voorbehouden.)

Waarom adverteeren in DE OCEAN POST?

OMDAT VAN DEZE SCHEEPSKRANT OP ALLE REIZEN VAN ALLE MAILBOOTEN VAN EN NAAR HOLLAND AAN ALLE PASSAGIERS TWINTIG DAGEN GRATIS EEN NUMMER WORDT UITGEREIKT MET HET LAATSTE RADIONIEUWS EN VERDER GEHEEL NIEUW INHOUD. GEDURENDE VIER WEKEN IS HET BLAD VOOR DE PASSAGIERS (UW TOEKOMSTIGE KLANTEN) HET EENIGE CONTACT MET HET WERELDGEBEUREN EN BIEDT DAARNAAST EEN SCHAT VAN LECTUUR EN ONTPANNING. DAAROM WORDT ELK NUMMER EN DUS ook Uw Advertentie van A-Z gespeld!

VRAAGT INLICHTINGEN

RADIO-HOLLAND

AFD. DE OCEAN POST TANJONG PRIOK.

A 132a-1561

DE LOCOMOTIEF

Uitgever: Naamloze Venootschap.
Directie: Hoofdredactie:
W. G. N. DE KEIZER.

HET ABONNEMENT KOST:
VOOR NEDERLANDSCH-INDIË
per kalender kwartaal f 10.—
per maand „ 8.50
VOOR HET BUITENLAND (incl. port.) per kwartaal „ 13.50
Men abonneert zich voor een vol kwartaal.
Abonnement moet bij aanvang van den termijn betaald worden.

DE LOCOMOTIEF

DERDE BLAD

ADVERTENTIE-TARIEF

Advertenties f 0.50 per regel, met een minimum van 10 regels. Bij plaatsing over de breedte van 2 kolommen wordt het dubbele gevorderd en zoo verder. Bij abonnement ruim rabat.
Familie-berichten f 5.— per plaatsing van 15 regels; elke regel meer 50 cent. Volgende plaatsing 50% reductie.
Voor plaatsingen in de Zaterdag-editie 25% verhooging.
Het bedrag der advertenties dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Aanbieding van advertenties geschiedt vóór 10 uur.

Dit nummer bestaat uit VIER bladen.

De Apotheken.

In het Indië van vroeger was de apotheek in de late avonden een levendig bedrijf. Dus was zij 's nachts open. Tegenwoordig gaat er na de normale winkeltijden weinig meer om, het leven heeft de klok verzet, en het anderhalve recept per nacht telt nauwelijks mee. Maar de apotheek blijft toegankelijk, den geheelen nacht door.

Hoe weinig er 's nachts omgaat, heeft de enquête van de Rathkamp-apotheken bewezen. Zij heeft tevens geleid tot de gezaghebbende uitspraak van apothekerszijde, dat men bereid is een toerbeurt-regeling door te voeren, die den dienst der assistenten aanmerkelijk zou verlichten en niettemin aan de wenschen van het publiek voldoende recht zou doen wedervaren.

Van deze uitspraak hebben wij indertijd melding gemaakt en eigenlijk was de verwachting deess: op de komende jaarvergadering der apothekers zal deze zaak gezette beschouwing vinden en er is alle reden om te verwachten dat zij best voor elkaar komt. Waarmee dan de apotheek zich terwille van haar personeel-in-nacht-dienst zou hebben aangepast aan de redelijke mogelijkheden, die een veranderde tijd biedt.

Intusschen pleegt deze redelijkheid gemeenlijk wel een of andere hindernis op haar weg te vinden. Zij werd er in dit geval niet gedeponerd door den werkgever en omdat meestal daar de schuld wordt gezocht, dient dit apart gezegd te worden. Commercieel heeft de handhaving van den nachtdienst in alle apotheken geen zin; in dit opzicht is zij inefficiënt en verdient een toerbeurtregeling de voorkeur. De wettelijkheid om ter wille van den assistent zou een toerbeurtregeling door te voeren, wordt door de commerciële onbelangrijke van den nachtdienst dus onderstreept.

Er is echter, behalve de uitgemaakte kwestie of anderhalf nachtelijk recept de moeite van een algemeen nachtdienst wel loont, nog een andere kant aan de

zaak, de wettelijke namelijk. Het Reglement van den D. V. G. schrijft den nachtdienst der apotheken dwingend voor, een bepaling die zowel de sociale als de commerciële wettelijkheid eenvoudig opzij zst. Wij willen niet zeggen, dat het staats-toezicht onmiddellijk als een havig zou neerstrijken op den apotheeker, die het wagen zou des nachts een bordje op zijn deur te hangen met aanwijzing, waar men elders terecht kan, en hem voor den kadi zou slepen, maar dit is toch niet de juiste weg. Wanneer ook slechts één patiënt lichamelijk naadeel zou ondervinden van een formeel wettelijke tekortkoming, zou dit de betrokken apotheek ernstige schade kunnen doen.

Zoodat alleen de koninklijke weg overblijft: herziening van het Reglement van den D. V. G. Daaraan wordt gewerkt. Echter niet uitsluitend met het oog op den nachtdienst. Er zijn ook andere zaken, waaraan een groeiende maatschappij nieuwe aspecten heeft gegeven, en een enkele daartoe overtreft in belangrijkheid de kwestie van de assistenten-werktijden. De herziening van dit reglement is dus veelomvattend, de nachtdienst der apotheken maakt er één onderdeel van uit, en wij zien de alleszins wenschelijke en zeer wel mogelijke toerbeurtregeling verschoven naar een toekomst, die de apotheeker-werkgever helaas niet in de hand heeft.

Wij komen daardoor te gelegener tijd terug, volstaan voorloopig met de zaak zuiver en scherp te stellen en zoo onder de publieke aandacht te brengen. Er is in regeringskringen gelukkig ruime aandacht voor sociale zaken, doch het is er wellicht niet bekend, dat de bestaande wetgeving wel eens een beletsel vormt om tot werkelijkheid te maken wat door alle betrokken partijen als wenschelijk en mogelijk wordt erkend. In dit geval: het eenige beletsel. Misschien zegt dit hen iets, die hun oordeel niet afhankelijk stellen van het feit, of vele duizenden dan wel enkele honderden een als billijk erkend profijt zullen vinden door het wegnemen van de eenige, wettelijke, hindernis.

v. G.

Tin-Aangelegenheden.

Fusie van Banka en Billiton niet meer aantrekkelijk.

Kansen voor een bufferpool praktisch nihil.

Met betrekking tot de situatie in de tinwereld vernemen wij, dat men hier te lande de kansen op het oprichten van een buffer-pool praktisch nihil acht. Als voornaamste oorzaak geldt de ontevredenheid, welke over den gang van zaken heerscht bij de tinmijn-exploitanten in de F. M. S.

Naar bekend is, wordt er in de F. M. S. krachtig geëerd tegen de vaststelling der standaard-tonnages, bij welke vaststelling naar het oordeel van de exploitanten in de F. M. S. onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van de F. M. S. Er wordt zelfs een actie gevoerd om te komen tot uittreding uit het International Tin-Comité. Onder deze omstandigheden valt er moeilijk te denken aan de invoering van detailmaatregelen als het scheppen van een buffer-pool, waaraan uiteraard zeer groote moeilijkheden verbonden zijn.

De voornaamste moeilijkheden betreffen de financiering en de vaststelling van een redelijke tin-prijs, welke de basis moet vormen van het ageeren (voorraad-vorming of voorraad-afstooting) van de pool. De financiering zou voor landen als Nederland-Schotland, waar de tinwinning wordt uitgeoefend door een groot landsbedrijf en een financieel krachtig particulier bedrijf geen al te groote moeilijkheden opleveren, maar voor de F. M. S., waar de tinwinning in handen is van een zeer groot aantal kleine bedrijven, zou het vraagstuk zeer groote voorzieningen noodig maken. Dat men daartoe, nu eigenlijk de heele toekomst van het restrictie-systeem een beetje onzeker geworden is, niet zal besluiten, wordt als vaststaand aangenomen.

Omtrent het fusie-plan van Banka en Billiton hoort men den laatste tijd in Indië zoo goed als niets meer. Men wees er ons op, dat de daling van den tin-prijs een belangrijke wijziging heeft gebracht in den stand der partijen. Er is naar men weet in de opstelling van de voor- en nadelen, welke voor Banka en voor Billiton zouden voortvloeien uit de fusie, een zekere grensprijs aangenomen, waarboven de financiële voordelen voor Banka op den voorgrond zouden treden en waar beneden Billiton Mij. met de financiële voordelen zou gaan strijken. Deze grensprijs was op een zoodanig peil aangenomen, dat men het vorige jaar nog rustig kon zeggen, dat de kans, dat het land directe financiële naadeelen zou ondervinden, gering was.

Thans echter is het prijsniveau van tin zoover gedaald, dat men tergeve rekenschap moet houden met de mogelijkheid, dat het land uitsluitend naadeelen zou ondervinden van de fusie en de Billiton Mij. alleen maar de voordelen. Hoevel gehoopt mag worden, dat de huidige lage prijzen niet permanent zullen zijn, moet toch terdege rekening worden gehouden met den thans bestaanden toestand.

Overigens moge hier worden opgemerkt, dat de pessimistische prijsverwachtingen bij de indertijd gevoerde besprekingen door het Indische departement van V. en W. naar voren gebracht, in de praktijk juist zijn gebleken, dan de optimistische verwachtingen van andere zijden tot uitdrukking gebracht.

Tsjecho Slowakije en Indië.

De afname van rubber en copra verzekerd.

Omtrent export naar Indië nog geen toezeggingen gedaan.

Naar onze medewerker in Nederland seint, hebben de handelsbesprekingen, welke naar reeds gemeld, tusschen de Nederlandsche en Tsjecho-Slowaaksche delegaties te Praag plaats vonden, tot bevredigende resultaten geleid.

De Tsjecho-Slowaaksche regering zal geen beperking opleggen aan den invoer van Nederlandsche en Indische producten, hetgeen o.m. betekent, dat de afzet van rubber en copra om bij de voornaamste producten te blijven, verzekerd is.

Aan den anderen kant heeft de Nederlandsche delegatie vooralsnog geen reden gezien om aan de Tsjecho-Slowaaksche exporteurs een bepaald contingent in den invoer naar Indië van bepaalde artikelen toe te staan.

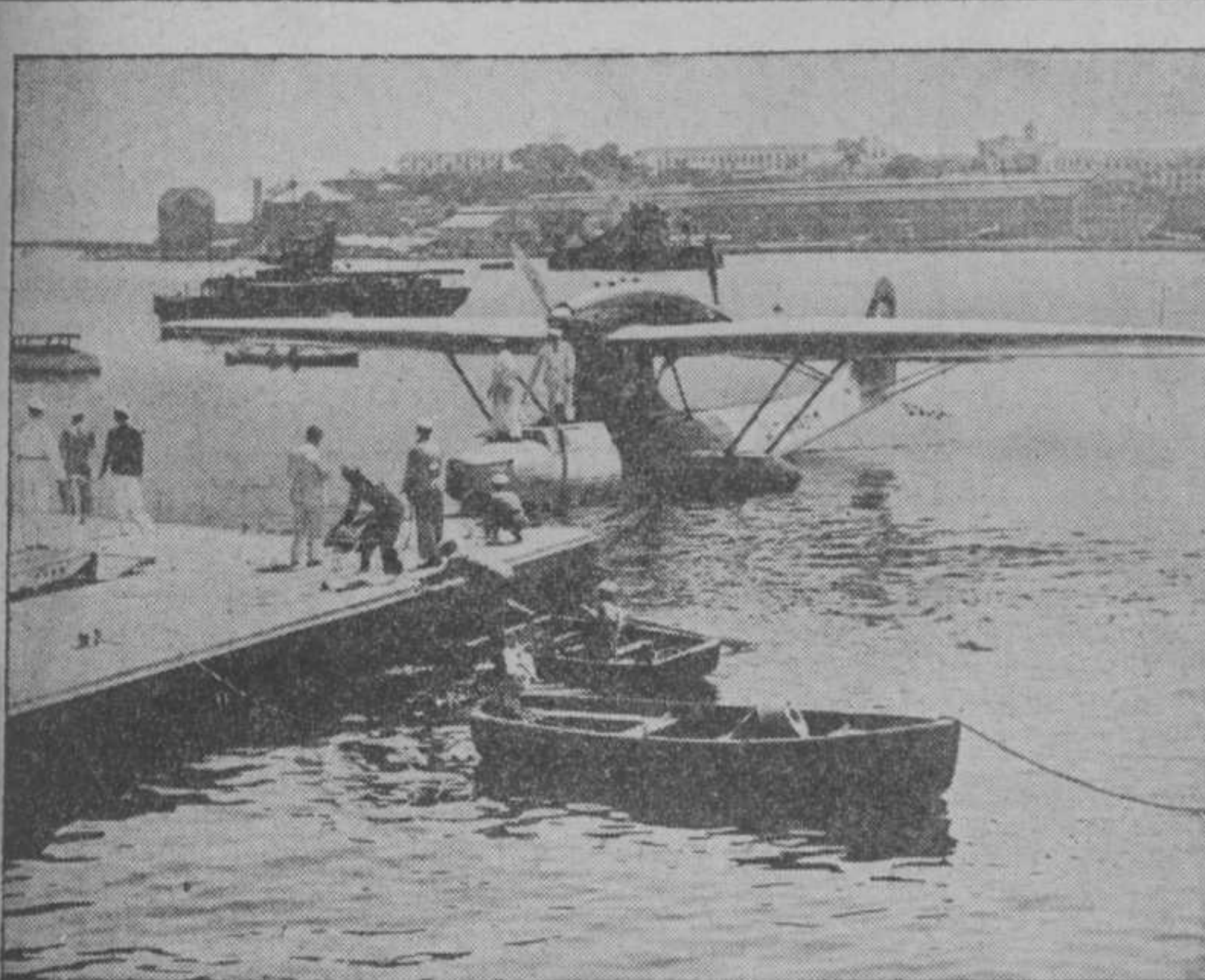
Wij willen aan dit bericht uit Nederland nog toevoegen, dat een der eischen van de Tsjecho-Slowaaksche delegatie was een niet onbelangrijk contingent in den import van textiel-goederen te verkrijgen.

Hoewel wij hierover geen nadere informatie konden verkrijgen, meenen wij toch dat de weigering om een bepaald percentage in den import toe te kennen voornamelijk betrekking had op sommige manufacturen.

De Reglementeeringraad.

Installatie op 28 April a.s.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Batavia, dat de installatie van den reglementeeringraad door den directeur van Economische Zaken thans is vastgesteld op 28 April a.s.

Een knappe prestatie! — In het Kanaal nabij Southampton werd gestart... het katapultvliegtuig de Do 18 daalde niet vóór het 8400 kilometers verder de stad Caravellas in Brazilië bereikt had, waarmee het lange-afstandrecord, onlangs door Italiaansche vliegers gevestigd, veroverd werd. — In de haven van Rio de Janeiro.

De Conjunctuur-Gevoeligheid van Ned-Indië.

Weinig Optimistische Uitspraak van den heer F.H. Westerling, Directe-v.d. Javasche Bank, Bijbank Amsterdam.

Prijzdaling maakt den ruilvoet minder gunstig.

Wolken in het Verre Oosten.

Onze Amsterdamsche medewerker meldt d.d. 6 dezer:

Wij vonden den nieuw opgetreden Directe-van de Javasche Bank, Bijbank Amsterdam, den heer F. H. Westerling, die reeds 26 jaar aan deze instelling is verbonden, bereid ons een onderhoud toe te staan, waar hij ons zijn jongste indrukken omtrent den economischen toestand van Indië mededeelde.

Voor hen, wien het wel en wee van ons Insulinde na aan het hart ligt, zal het ongetwijfeld interessant zijn te vernemen hoe deze vooraanstaande figuur aan Indië's conjunctiebank de toekomst van dit land ziet. Te meer waar de heer Westerling, die van 1931 tot Februari 1938 agent van de Javasche Bank te Soerabaja was, van zeer nabij in de gelegenheid is geweest den pols van Indië's economische leven aan te voelen. Het feit, dat hij voorts ook op ander terrein dan dat der conjunctiebank een veelzijdig contact met het Indische bedrijfsleven heeft onderhouden, vormde hierbij een gelukkige omstandigheid. Wij noemen slechts zijn bestuursfuncties in de gemeente Soerabaja, de Javasche Hypotheekbank en diverse cultuurmaatschappijen, terwyl hij voorts voor de Javasche Bank zitting had in het Dagelijksche Bestuur van de Nivas.

INDIË'S RUILVOET.

Ik betreur het zoo verklaarde de heer Westerling, dat de economische toestand van Nederlandsch-Indië als gevolg van de sedert April van het vorige jaar geleidelijke teruglopende exportprijzen thans veel minder gunstig is dan een driekwart jaar geleden. Zoo daalde, om maar eens iets te noemen, het gewogen indexcijfer der 12 voornaamste Indische exportproducten sedert Maart 1937 tot begin Januari 1938 met circa 30%. In diezelfde periode daalde het indexcijfer van 71 invoergoederen echter slechts met 2%. Het voor een land als Indië zoo belangrijke probleem van de verslechtering van den ruilvoet komt hierin wel heel duidelijk naar voren.

Helaas heb ik geen meer recente officiële gegevens tot mijn beschikking, maar ik behoeft u wel nauwelijks te verzekeren, dat sedert Januari en ook na mijn vertrek uit Nederlandsch-Indië — ik herinner slechts aan de jongste daling van den ruberprijs — deze verslechtering van den ruilvoet van Indië nog verder is voortgeschreden. We kunnen dus vaststellen, dat de verbetering van Indië's ruilvoet, welke zooveel jaren op zich heeft laten wachten en eerst in de periode September 1936 — Maart 1937 eindelijk doorzette, wel van zeer korten duur is geweest.

DE GEVOLGEN.

En het is juist deze verslechtering van den ruilvoet, die door het snelle tempo waarin zij zich voltrekt, de conjunctuurgevoeligheid van Indië als typisch agrarisch land zooveel vergroot. Stelt men b.v. hier-tenover een land als Nederland, dat in veel geringere mate van den export van producten, welke een wereldmarkt hebben, afhankelijk is, dan komt het verschil wel heel duidelijk naar voren. Immers de cijfers van import en export van Nederland van Januari en Februari j.l. leeren, dat terwijl de waarde der importgoederen ten opzichte van de overeenkomstige periode van 1937 een lichte stijging toonde, die van

de exportgoederen een veel grootere toename te zien gaf. M.a.w. hier manifesteerde zich tot op zekere hoogte het omgekeerde verschijnsel, t.w. een verbetering van den ruilvoet, het spiegelbeeld dus van wat wij momenteel in Indië waarnemen.

Deze conjunctuurgevoeligheid is daarom zoo te betreuren, omdat Indië ditmaal — verondersteld dat zich weer een langdurige periode van depressie zou aandienen — niet in de gelegenheid is geweest zich van den vorigen slump in voldoende mate te herstellen. Ik behoeft u slechts te verwijzen naar de absolute hoogte van de Indische Staatsschuld; wel is dezes ten opzichte van haar hoogsten stand met eenige tientallen miljoenen gedaald, maar per 1 Januari van dit jaar beliep zij d.w.z. zoowel de vlotende als de geconsolideerde schuld te zamen, toch nog f 1.381.600.000 — tegen f 1.026.000.000 — in 1929, toen de begroting nog een overschot liet.

Het behoeft dus niet wel geen betoog, dat waar de Landsmiddelen nog bij lange na niet de hoogte van 1929 hebben bereikt en thans weer dalende zijn, terwijl de defensie-uitgaven juist in de komende jaren grootte offers zullen vragen — ik laat daarbij buiten beschouwing of deze uit gewoon dan wel buitengewoon zullen worden gefinancierd — de druk uit hoofde van deze Staatsschuld zeer zwaar wordt, indien de conjunctuurteruggang zou aanhouden.

(Vervolg zie pag. 3 Tweede Blad).

Export van Indisch Hout.

Impregneeringsproeven ter vergroting van den omzet.

In Japan gaat een belangrijk afzetgebied verloren.

Wij melden reeds eerder, dat het Boschwezen momenteel proeven neemt met het impregneren van hout, zoowel voor dwarsliggers als voor bouwdoelinden. Deze proeven worden op groote schaal toegepast, waartoe een speciale installatie is aangeschaft.

A.N.I.P.-Aneta seint thans in verband met deze proeven uit Batavia nog het volgende:

De minder gunstige economische toestand weerspiegelt zich bij het Boschwezen nog niet tijdens het eerste kwartaal 1938, waarvan de opbrengsten nog gunstiger waren dan het toch reeds meevallende eerste kwartaal 1937. Zou deze lijn in opgaande richting zijn blijven loopen, dan zoude verduubeling van den houtomzet in 1937, die mede door de oplopende houtprijzen tot een winst van f 2.3 miljoen leidde, in 1938 nog zijn overtroffen.

Terwijl in den stijgenden export naar Britsch-Indië en de Perzische Golf nog geen terugslag te bemerken is, daalt de export naar Japan door den huidige toestand en de preferentie aan de in Nederlandsch-Indië werkende Japanse maatschappijen.

Personalia.

Dr. F. C. Kraneveld.

Dr. F. C. Kraneveld, bacterioloog bij het Vetsartsenijkundig Instituut is voor den duur van het aan den directeur van dat instituut, prof. Dr. F. L. Huber, met ingang van 16 April 1938 verleend verlof naar Europa, tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van directeur van dat instituut.

Voornaamste Nieuws.

Dr. Sun Fo verklaarde van Moskou de verzekering te hebben ontvangen, dat Rusland zal ingrijpen indien er eenig gevaar zou bestaan voor een Japanse overwinning in China.

Volgens een — intusschen tegengesproken — Japansche bericht zou Chiang Kai-Shek bij een luchtnut op Changsha gedood zijn.

De situatie in Frankrijk blijft troebel: staking in de vliegtuig-industrie schijnt geëindigd.

Feodor Chaliapin overleden.

Franco marcheert regelrecht op Barcelona af.

Het Plan van de Drie D's.

Verlichting van de bestaande nooden des volks.

Maar eerst groepering van sympathisanten.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Utrecht: Dr. Van Duyl deelde mede, dat een bekend agrariër, dr. Dijt, voorts mr. Duys en Dr. Van Duyl zelf thans doen de zijn met de groepering van sympathisanten, met als basis een sociaal-economisch streven dat bepaaldelijk gericht zal zijn op verlichting van de bestaande nooden van het Nederlandsche volk.

Een politiek streven staat niet op den voorgrond, doch wel is het mogelijk dat dit later wordt ingeschakeld ter bereiking van de gestelde doeleinden, mede omdat de initiatiefnemers den invloed van het volk geenszins uitschakelen. In verband hiermede wordt het één-leider-beginsel niet gehuldigd doch wel een collectieve leiding, daar dit in overeenstemming is met den Nederlandschen Volksraad.

Van de oprichting van een uitgesproken politieke partij is dus nog geen sprake, aldus ds. Van Duyl.

Raad van Advies i. z. den Nirom Omroep.

Samenstelling voor 1938-1940.

Voor het tijdvak van 1 April 1938 tot en met 31 Maart 1940 zijn benoemd tot leden van den Raad van Advies inzake den Nirom-omroep:

1. W. Amstler, rayonchef voor Nederlandsch-Java van de Eerste Nederlandsch-Indische Spaarkas, te Salatiga.
2. Gouw Kham Kiet, koopman, vice-voorzitter van de Vereniging voor Oosterschen radio-omroep, te Batavia.
3. Mr. C. C. van Helsingden, lid van den Volksraad en van het College van Gedelegeerden, vice-voorzitter van de Ned-Indische Christelijke Radio-organisatie, te Batavia.
4. Dr. H. J. Jansen, predikant, te Batavia.
5. C. J. M. van der Linden, R. K. hulp-priester buiten bezwaar van den Lande, voorzitter van de Ikros, te Batavia.
6. Mr. J. F. van Ossenbruggen, lid van de Weeskamer, voorzitter van de Algemeene Radiovereniging Oost-Java en secretaris van de Federatie van Radio-omroep verenigingen in Nederlandsch-Indië, te Soerabaja.
7. J. G. Prins, directeur der N.V. Constructiewerkplaats de Unie, voorzitter van de Bandoengsche Radiovereniging en van de Federatie van Radio-omroep-verenigingen in Nederlandsch-Indië te Bandoeng.
8. Raden Roedjito, directeur van de Onderlinge Levensverzekeringssmaatschappij Boemipoetra en penningmeester van de Mataramsche Vereniging voor Radio-omroep, te Jogjakarta.
9. J. Sanders, ingenieur bij den P. T. T.-dienst.
10. J. Verboom, lid van den Volksraad en van het College van Gedelegeerden, bestuurslid van den Bond van Ned-Indische kunstkringen, te Batavia.
11. P. A. A. Wiranatakoesoema, regent van Bandoeng.
12. De algemeene omroepster van de Nirom, te Batavia.
13. De omroepster van de Nirom, te Soerabaja.

Voor een Sterkere Defensie.

Giften blijven toestromen.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Den Haag, dat thans reeds aan vrijwillige bijdragen voor versterking van de weermacht rond f 94.000 is ontvangen.

Britsche Vliegbooten te Soerabaja.

Op weg naar Engeland.

Uit Soerabaja seint A.N.I.P.-Aneta, dat squadron no. 204, bestaande uit vijf Britsche vliegbooten, op terugweg van Australië naar Engeland, Vrijdagmiddag te Soerabaja wordt verwacht. Zij vertrekken Zondagmorgen direct naar Singapore.

Prins Bernhard in Italië.

Bezoek aan Napels, Rome en Florence.

Transocean seint uit Napels, dat Prins Bernhard en Prins Aschwin gisteren uit Sicilië te Napels zijn aangekomen. De beide Prinsen zullen gedurende de eenige dagen uitstapjes in de omgeving maken, waarna zij een bezoek brengen aan Rome en Florence.

Onze Vulkanen.

De Goenoeng Karian op Halmahera roert zich.

Gloeende stenen en lava.

De controleur van Tobelo (Halmahera) heeft het Vulkanologisch Onderzoek te Bandoeng bericht gezonden, dat den laatste tijd de Gg. Karian actief is geworden. Deze berg ligt iets ten Zuiden van den Doekono.

Bij zijn werking heeft de Karian gloeiende stenen uitgeworpen.

Verder is door de werking de Gg. Karian ongeveer 50 meter hooger geworden dan hij tevoren was.

Er zijn voorts twee nieuwe toppen ontstaan op de helling van den Karian. Tusschen den kegelpop en deze twee nieuwe toppen is op den 24sten Maart des avonds een vuurgloed zichtbaar geweest.

Vermoedelijk heeft hier weer een lavavloeiing plaats gehad. Verondersteld wordt dat die lava haar weg zal vinden naar de bedding van een der rivieren.

Mutaties bij E. Z.

De heer Ochse opvolger van dr. De Vries.

Als hoofd der afd. Alg. Economische Aangelegenheden.

Men weet, dat dr. E. de Vries, hoofd der afdeling Algemeene Economische Aangelegenheden, binnenkort met buitenlandsch verlof zal gaan, zoodat het vanzelfsprekend is, dat men thans uitziet naar een opvolger in de bedoelde functie. Lag het oorspronkelijk in de bedoeling aan het hoofd dezer afdeling een B. B. ambtenaar te stellen in verband met den aard der werkzaamheden, die een nauwe samenwerking met het Binnenlandsche Bestuur vereischen, thans heeft de leiding van E. Z. besloten een ambtenaar van den Dienst voor Landbouw daartoe te bestemmen.

Zeer waarschijnlijk zal voor deze functie de heer J. J. Ochse, hoofd van den Tuinbouwkundigen Dienst, aangezocht worden. Wij vernemen verder, dat dr. E. de Vries na terugkomst van verlof, een anderen post ten departemente zal bekleeden, zeer waarschijnlijk dien van directeur van het Algemeen Proefstation voor den Landbouw.

De Hydrograaf in Moeilijkheden.

Een schroef verloren

A.N.I.P.-Aneta seint uit Batavia, dat het opleidingsvaartuig van de Gouvernements-Marine, de „Hydrograaf“ gisterenmiddag benoorden Bawean een schroef verloor. De mijnenlegger „Rigel“ is van Soerabaja vertrokken om de „Hydrograaf“ naar Soerabaja te slepen. Het schip loopt geenelei gevaar.

De Export-Centrales.

Gisteren door den heer Van Mook geïnstalleerd.

Ten departemente van E. Z.

Gisterenmorgen heeft de directeur van Economische Zaken, de heer H. J. van Mook, de besturen der export-centrales voor etherische oliën, cassave en harsen in de vergaderzaal ten departemente geïnstalleerd.

Behalve de heeren Dr. H. Becking, resident van Loghem, Luytjes en Sitsen, en de voorzitter der vier export-centrales mr. J. E. van Hoogstraten, waren aanwezig de heeren Schimmel, Blokhuis en Van der Ploeg en vrijwel alle leden der genoemde export-centrales.

In zijn rede beschreef de heer Van Mook op uitvoerige wijze de taak der vier centrales en de samenwerking, welke de Regering zal geven in de bevordering en verbetering van den handel en cultuur van de producten.

Vervolgens dankte mr. J. E. van Hoogstraten in zijn kwaliteit van voorzitter der vier export-centrales, waarna de vergadering werd opgeheven.

Kort daarop hield de harsen-centrale haar eerste vergadering, waarbij het werk-program in groote lijnen werd vastgesteld. Voor de re-e van den heer Van Mook verwijzen wij naar pag. 3 van het Tweede Blad van heden.

Zoodat wij reeds gemeld hebben, zouden de heeren H. J. van Mook, mr. J. E. van Hoogstraten, A. Bos en J. van der Ploeg gisterenavond naar Soerabaja vertrekken voor de installatie der Krossok-centrale, welke heden te Soerabaja zou geschieden. Daarna zal de heer Van Hoogstraten een kort bezoek brengen aan Bodjonegoro om zich op de hoogte te stellen van de tabakscultuur in die streken en van de voedselsituatie, waaromtrent hij met enkele autoriteiten besprekingen zal voeren.

Een Optimistisch Geluid.

Uit Mr. Cornells.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Mr. Cornells, dat zich daar in de laatste maanden geen enkel rampok-geval heeft voorgedaan, hetgeen in de laatste jaren nog niet was voorgevallen.

De oogstverwachtingen in het Meesterse zijn gunstig, de regen komt matig door en er doen zich bij de gewassen geen ziekten of plagen voor.

Ned.-Indische Bioscoop Bond.

Oprichting van een afdeling West-Java.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Batavia, dat de Ned.-Indische Bioscoop Bond op 20 April a.s. te Batavia een bijeenkomst houdt met het doel een afdeling West-Java van dien bond op te richten.

De vergadering zal worden geleid door het lid van het hoofdbestuur, den heer T. T. van de Rie.

STADSNIEUWS

SEMARANG, 13 APRIL 1938

K. F. KOUSBROEK.

Met Europeesch verlof.

Zondag a.s. gaat een zeer bekend stadgenoot Semarang verlaten. Na 25 jaar achen in deze stad te hebben doorgebracht gaat n.l. de heer K. F. Kousbroek, eigenaar van de N.V. Gombong en Bentar, van een welverdiend verlof genieten.

De heer Kousbroek geniet een groote mate van populariteit in breeden kring en deed zeer veel voor de Protestantse kerk. Hij embarkeert op de „Marnix“, met welk schip hij de reis maakt tot Belawan. Daarna wordt de reis per vrachtboot voortgezet naar Europa.

G. F. F. SCHEDLER.

Met Europeesch verlof.

Binnenkort vertrekt, na acht jaren dienst, met Europeesch verlof, de heer G. F. F. Schedler, opzichter bij de Haven Semarang. De heer Schedler wordt opgevolgd door den heer J. Vincent.

BEKRACHTIGD VONNIS.

In de zaak van de „weggebouwde“ goot.

We hebben destijds uitvoerig geschreven over de veroordeling van den heer L.B.S., die een huis bouwde, tengevoege waarvan een gootje, „waterlozing“ of „waterleiding“ in het ongereede raakte.

De bouwplannen van den heer L.B.S. waren ongewijzigd door de Gemeente goedgekeurd zonder beperkende bepalingen ten aanzien van bedoelde goot, doch anderzins werd aangevoerd dat de heer L.B.S. zelf verantwoordelijk is voor het nakomen van de betreffende bepalingen.

Destijds werd de heer L.B.S. veroordeeld tot een maand hechtenis, van welk vonnis hij in hooger beroep ging.

Naar wij thans vernemen is het veroordeelend vonnis in hooger beroep bekrachtigd.

De heer L.B.S. zal thans een gratie-quest indienen.

GESLAAGDE BRANDELSUCH DEMONSTRATIE.

In het etablissement van de K.P.M.

Hedenmorgen ten 9.30 werd op aanwijzing van den agent der K. P. M. den heer E. Schallenberg een proefneming genomen ter controle van de aanwezige brandmiddelen in het etablissement dier maatschappij.

Ten dien einde was een soort „brandstapel“ van artikelen die veelvuldig voorkomen in dit bedrijf opgericht en overvloedig begoten met petroleum en solarolie.

Precies om half tien werd de stapel aangestoken en gewapend met 7 brandblusapparaten van diverse patenten bestreed men den opvlammende brand.

Na 3½ minuut bleek de brand zoover onderdrukt te zijn dat er gelegenheid bestond de inmiddels uitgewerkte apparaten opnieuw te vullen. Doch om de aanwezige brandweer ook in de gelegenheid te stellen proeven te nemen werd met een slang op de waterleiding water gegeven en werd de inmiddels weer hevig opvlammende massa binnen de 3 minuten geheel gebluscht.

Ook hierna werd bewezen dat de druk op de waterleiding op een der verst verwijderde punten van de stad ruim voldoende is voor het beoogde doel en dat de manschappen goed getraind zijn om op te treden.

Zelfs apparaten van het verouderde type waarin de vullingen reeds enige jaren oud waren bleken nog uitstekend te voldoen.

Aan belangstelling ontbrak het zeker niet; we merkten o.a. op den directeur der Haven ir. F. C. van Haften, den adj. chef der Gemeentelijke brandweer B. J. Schuil en van de K. P. M. de heren E. Schallenberg en R. T. Leunis en vele anderen geïnteresseerden. Inderdaad een zeer geslaagde proefneming.

DE NACHTEXPRESSE.

En de bus op het N.I.S. station.

Men verzoekt ons mede te delen dat de laatste buslucht van gewone stukken, bestemd om per nachtexpres te worden verzonden, ten Hoofdstation alhier plaats heeft om 5.30 u. n.m. en op Zon- en feestdagen om 3.30 u. n.m.

Evenwel is van 5.30 u. n.m. af op het station N.I.S. een buslucht geplaatst waarin tot kort voor het vertrek van den trein, nagekomen stukken, bestemd voor den nachttrein kunnen worden gepost.

De P. T. T.-dienst vertrouwt er evenwel op dat het gebruik van deze bus geen misbruik zal maken en er dus slechts gebruik van zal maken voor nagekomen spoedstukken.

LEZINGEN OVER LUCHT-BESCHERMING.

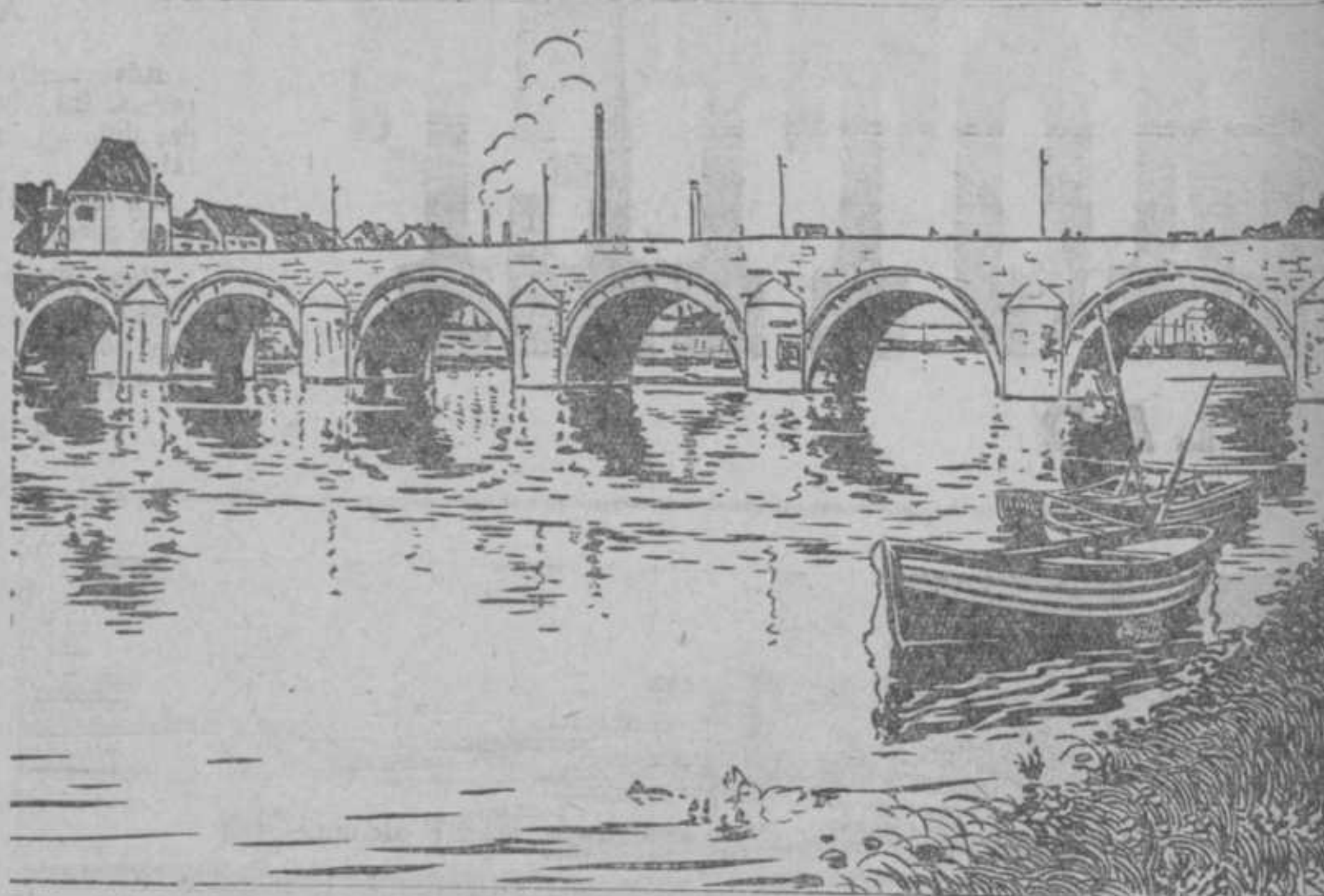
Belichting van verschillende zijden.

Naar wij vernemen zal de heer Van Leeuwen van het Departement van Onderwijs en Eeredienst begin Mei een bezoek brengen aan Semarang, waarbij voor leerlingen der verschillende onderwijsinstellingen lezingen zullen worden gehouden over het luchtbeschermingsvraagstuk. Om de kinderen een duidelijke voorstelling van zaken te geven, zullen na afloop van elke lezing enkele smallfilms van demonstraties e.d. worden vertoond.

De juiste datum waarop deze lezingen plaatsvinden en ook voor welke scholen deze lezingen worden gehouden, zal nog nader bekend gemaakt worden.

Voorts kan worden gemeld, dat dr. J. W. Berken, die deze dagen van zijn detachering bij den Gascursus in Bandaeng is teruggekeerd op 19 en 26 April voor den staf van den Luchtbeschermingsdienst lezingen zal houden over het gasmedische deel van dezen dienst.

De heer ir. Rientsma, onderhoofd van den luchtbeschermingsdienst zal in aansluiting hierop op 9 en 23 Mei lezingen houden over het gasmedische deel.

Een van de fraaie panteekens inges uit het „Verkade“-album.

„ONZE GROOTE RIVIEREN“.

Een nieuw album van Verkade.

Het nieuwe Verkade-album is er, en op zichzelf is dat niet zo bijzonder want deze albums verschijnen ieder jaar met de regelmaat van een klok. Maar het blijft altijd weer een verrassing wat betreft hoeveel schone en te vinden is in de bonte wereld van ons land en onze groote rivieren.

Natuurlijk heeft dr. Jac. P. Thijse weer zijn vaardige pen gegeven aan de tot standkoming van dit nieuwe album. Zijn geest en scherpe visie hebben ons getoond hoeveel schone en te vinden is in de bonte wereld van ons land en onze groote rivieren.

Dr. Thijse heeft, gedreven door een groote liefde voor het land, voor het landschap, voor planten en dieren. En zo vertelt hij van de flora langs onze stroom, van de geschiedenis der steden en stadjes die er liggen, onderhoudend en leerzaam.

Ook leerzaam, en daarom is dit album uitstekend als „leermateriaal“ voor de scholen, vooral als we denken aan de nieuwe richting: de zelfwerkzaamheid.

Het is niet uitsluitend „leeren“, maar aardrijkskunde in aantrekkelijke vorm, welke liefde aankweekt voor de natuur en gevoel voor schoonheid. Dit album, met zijn rijk gevarieerd inhoud, zal wellicht ook lokken tot zwerftochten door ons mooie land, waar zoveel is dat voor de meesten een gesloten boek is.

En natuurlijk zal het ook weer in talloze huiskamers komen, als een waardevolle aanwinst bij de vorige, mooie albums, even fraai van uitvoering als even nuttig.

Er zal door de jeugd weer een felle strijd gevoerd worden om de platen in bezit te krijgen. „Platen“ zeggen we, van van „plaatjes“ is geen sprake meer. In dit album, dat als een vervolg kan worden beschouwd op „Waar wij wonen“, zullen uitsluitend groote platen voorkomen, aangezien in de praktijk is gebleken dat die een album het meest aantrekkelijk maken.

Niet minder dan 26 aquarellen en eenige panteekeningen van de schilders J. Voerman jr., C. Rol en H. Rol kunnen voor dit album worden verzameld.

We kunnen de firma Verkade met dit bijzonder geslaagde album geluk wenschen!

REGELING VAN DEN POST- EN TELEGRAAFDIENST.

Op Vrijdag 15 April (Goede Vrijdag) en op Maandag 18 April 1938 (2e Paaschdag).

Het Telegraafkantoor, zal op genoemde dagen geopend zijn als op Zondagen, eveneens voor de verzending van telegrafische postwissels.

Voor de verzending van deze postwissels bestaat gelegenheid ten Hoofdstation (achteringang).

De bijkantoren Semarangtjandi en Karangtoeri zullen gesloten zijn.

Ten Hoofdstation zal de dienst als volgt geregeld zijn:

Goede Vrijdag 15 April 1938:

1. Verzending en ontvangst van posten, zonnede buslucht, openstelling postbuskamer als op Zondag.

2. Afhalen en bezorging van postrommels als op Zondagen, met dien verstande, dat daartoe bovendien gelegenheid bestaat tusschen 8 u. v.m. en 10 u. v.m. en 12 en 2 n.m.

3. In verband met de aankomst van de Hollandsche mail alsmede de K.L.M.-mail zullen 2 bestellingen t.w. ten 8 v.m. en 3.30 n.m. worden uitgevoerd.

4. De loketten voor de aanneming en afgifte van aangeteelde en geadviseerde stukken, doosjes met aangegeven waarde, afgifte van bewijzen van terpostbezorging zonnede het loket voor den verkoop van post- en zegelwaarden zullen geopend zijn van 12 n.m. — 2 n.m.

De op de bijkantoren Tjandi en Karangtoeri af te halen aangeteelde stukken zullen gedurende evenveel uren ten Hoofdstation ter beschikking van de geadviseerden worden gehouden.

5. De overige loketten zullen gesloten zijn.

2e Paaschdag 18 April 1938:

Als op Zondagen, m.d.v. dat de loketten voor aanneming en afhaal van aangeteelde stukken, verkoop post- en zegelwaarden en afgifte van bewijzen van terpostbezorging opengesteld zullen zijn van 10 v.m. — 12 n.m.

Het brengen en afhalen van postrommels als op Zondag met dien verstande, dat daartoe bovendien gelegenheid bestaat van 10 v.m. — 2 n.m.

Er zal één postbestelling n.l. die van 3.30 n.m. uitgevoerd worden.

DE ROODE KAART.

De Bombay winkel houdt morgen, Vrijdag en Zaterdag uitverkoop, waaraan een extra-attractie verbonden is. Er hangen een aantal roode kaarten en een daarvan is „de goede“. Deze een kaart geeft n.l. recht op f. 25.— den goederen van der Bombay winkel. Het is dus zaak, deze voordelige kaart er uit te pikken.

DE OPENBARE LEESZAAL.

IV.

BOEKEN ZIJN DE UNIVERSITEIT DEZER DAGEN.

Het kan gebeuren, dat u werkelijk een bepaald boek voor korten tijd nodig heeft.

Daarvoor heeft u er geen speciale studie op na te houden. Het gaat bijvoorbeeld om een kostuum voor een opvoering van het Semarangsch tooneel, waarvan u een juiste beschrijving nodig heeft. Of u wilt weten, wat voor onkruid er in uw tuin groeit. Dan wel, er is een gekke storing in uw radio, waardoor de persberichten van Aneta niet half zo te vroeg komen, en u wilt dat nu eens zelf repareren. Of uw zoon op de H. B. S. wil weten, waarom er sigaren naar Karel 1 genoemd zijn.

Het gaat niet aan, voor dat alles boeken te koop. Men kan de diligente firma Van Dorp gaarne het beste vorsch (en welke stad van 10.000 inwoners in Holland heeft zo'n boekentoko?), maar die is zelf de eerste om dat te begrijpen.

Een gezin (en ook wel vrijgezellen), dat „geestig rege“ wil blijven in de tropen, heeft telkens geestelijk voedsel nodig. Naast de boeken, die u zelf koopt, omdat u ze in uw bezit wilt hebben, naast uw encyclopedie, heeft u de Leeszaal nodig, en als u dat gevoel niet heeft, dan bent u al aardig ingedomd.

En de Leeszaal houdt het niet, als er geen hulp van overheidswege en van particulieren geboden wordt. Zij had een paar jaar geleden nog een appeltje voor den dorst, zoals ieder mensch dat voor zich zelf zou gaarne heeft, en wat nog heusch niet op rijkdom wijst. De gemeentelijke subsidie is toen geweigerd, want men vond dat appeltje voor den dorst heelmaal niet nodig. Het is toen extra opgeleverd, en in de kast gestopt. Maar ieder jaar ging er een partij van af. En nu is het of het gouvernement heeft een aandeel in de loterij geweigerd. De gemeente Semarang zal misschien een kleine subsidie geven.

Semarang ligt ver van andere plaatsen. Wie wel eens wat nodig gehad heeft uit bibliotheken, op andere plaatsen, weet daarvan mee te praten. Trouwens, we boeken uit Batavia laat komen, behoort tot de groote geleerden. We hebben hier ter plaatse nodig een boekje, die voor den gemiddelden intellectueel alles heeft. Welnu, die boekje is er.

Maar de worm des verderfs knaagt er aan. Alles wat opgebouwd en verzameld is, staat op instorten. Een werkelijk beschavingscentrum van onze stad is op het punt te verdwijnen. Wie helpt, hetzij met raad, hetzij met daad?

„BOEDI RAHAJOE“.

De Javaansche vrouwenvereniging „Boedi Rahajo“ hield Zaterdagavond in het gebouw van de kunstvereniging „Sobo Karti“ haar jaarfeest ter gelegenheid van het tweejarig bestaan.

De voorzitter zette het doel van de „Boedi Rahajo“ uiteen. De vereniging ijvert in de eerste plaats voor het in ere houden van de Javaansche cultuur. Door de „Boedi Rahajo“ worden verschillende amishoudelijke cursussen gehouden, in koken, naaien etc.

Tot besluit werd door leerlingen van de „Pamardi Soemo“ een galek, serimpi- en klondons uitgevoerd welke veel bijval oogstten.

HET WEER TE SEMARANG.

Van het Provinciaal Waterlooppkundig Laboratorium ontvingen we onderstaande temperaturen en regengecijfers van af den 4den April tot en met den 10den April j.l.

	Temperatuur.	Regenval.
	Min.	Max.
4 April 1938	24.2	33.0
5 „	23.3	31.8
6 „	23.7	31.5
7 „	23.9	32.0
8 „	24.7	33.1
9 „	24.6	31.6
10 „	24.0	32.4

In de afgelopen week bedroeg de gemiddelde vochtigheidsgraad des middags 49.1% en des nachts 86.0%.

FAILLISEMENTEN.

Gisteren sprak de Raad van Justitie te Semarang uit het vonnis van faillietverklaring van: K. Ohizumi, handelaar, te Magelang.

De echte
VALDA
PASTILLES
genezen
GRIEP
en voorkomen
BESMETTING

292-1291 (Reg. Med.)

DE GESTOLEN KAPOKBOOMPJES.

Beklaagde door de Politie rechter Vrijgesproken.

Voor den politierechter mr. Van Schouwen stond hedenmorgen terecht de heer W. C. K. die er van beschuldigd werd ruim 500 kapokboompjes (z.g. Randoe S. S.) te hebben doen stelen (uitloking tot diefstal dus), dan wel deze boompjes te hebben gekocht, wetende dat ze afkomstig waren van diefstal.

Bekl., zou n.l. een koelie, Kadi te hebben overgehaald de boompjes voor hem van een onderneming te „halen“.

Beklaagde ontkennt en zegt dat daarentegen Kadi hem op straat aanhield en vroeg of hij geen kapok bibit wilde kopen. Bekl. kocht te inderdaad en wel voor f. 3.— Hij ontving daarvoor 540 stuks.

Hij wist niet dat ze van een onderneming kwamen, maar dacht dat het gewone „kampong bibit“ was en die kost 50 à 75 cent per 100 stuks. De geseleeteerde bibit van de ondernemingen is veel duurder maar het is als de boompjes zo klein zijn niet te zien of het ordinare boompjes zijn of veredelde.

Kadi voor den Kadi.

Toen „Kadi voor den Kadi verscheen“ deed hij uiteraard een heel ander verhaal. De toewan had hem gevraagd om van die en die onderneming een goede 500 kapokboompjes te halen. Hij zou een present krijgen en Kadi dacht dat de zaak „dik in orde“ was.

Want: de eigenaar van die onderneming was een Europeaan en bekl. is ook Europeaan; dus zou bekl. best aandeelhouder in de onderneming kunnen zijn.

En Kadi, haalde met zijn sobat Temin, die hij als een broer beschouwt, de 540 boompjes. Van Mervrouw K. kreeg hij f. 1.50, want mijaher K. was niet thuis, maar die gaf hem later nog eens f. 1.50.

Kadi verdient normaal 12 cent per dag en scheen het niet gek te vinden dat hij met 2½ uur werken plotseling f. 3.— verdiende, dus bijna een maand salaris.

Zoals gezegd, deze brave koelie zag er niets vreemd in; wel toen hij zijn verklaringen voor de politie aflegde, maar toen was hij bang voor „de sabel“!

De schat, Temin, die mee had geholpen wist verder niets, Kadi had hem gevraagd mee te gaan en dat had hij gedaan. Het presentje vond hij eigenlijk wel wat klein...

Overigens is deze knaaf al meer veroordeeld wegens kapokdiefstal en dat is een vesp tekenen in dit geval...

Voorgetoverd werd get. S., eveneens klein landbouwer, die vertelt dat de kampong bibit praktisch niets waard is. 20 cent per 500 of 200. Daarentegen heeft bekl. verteld 50 à 75 cent per 100 st. en een andere getuige vertelt later 2 à 3 cent per stuk, dat is dus f. 20 à f. 30.— per duizend.

Get. S. en get. W. (die de prijs op 2 à 3 cent per stuk taxeerde) moesten samen maar zaken gaan doen in deze bibit, daar zij muziek in!

Overigens weet deze get. S. alleen te vertellen dat bekl. eens bij hem geweest om bibit te kopen. Bekl. ontkennt dat en zegt dat daarentegen get. S. bij hem geweest is en heeft gezegd of hij (bekl.) geen bibit nodig heeft.

Een Javanen S., heeft gehoord dat bekl. door Kadi werd aangeroept en dat Kadi vroeg of de toewan soms bibit nodig had.

En get. W. is de employé van de onderneming die ontdekt heeft dat er gestolen is, maar verder weet hij natuurlijk van niets.

Wel zegt hij zeer goed te kunnen zien of het geseleeteerde bibit of gewone kampong bibit betreft, maar hij geeft toe dat velen dat wellicht niet kunnen onderscheiden.

Tenslotte komt er nog een mefje van bekl. die zegt dat bekl. den koelie K. niet kan hebben ontmoet op plaats en uur als Kadi opgeeft.

In een kort requisitoir eischt het O. M. waargenomen door mr. Ament, wegens de heling twee maanden hechtenis. Het sub a ten laste geleide, (uitloking tot diefstal) laat het O. M. vallen.

„Ik ga in hooger beroep“ zegt bekl., maar mr. Van Schouwen deelt hem mede dat het zoover nog niet is.

Eerst mag de verdiger, mr. Thiele, het zijns te berde brengen.

Mr. Thiele meent dat ook de heling niet wetzig en overtuigend bewezen is. De koelies Kadi en Temin zitten nog steeds preventief voor deze zaak en hebben er dus alle belang bij bekl. te bezwaren. Ze hebben trouwens verschillende tegenstrijdige verklaringen afgelegd.

De verdiger concludeert derhalve tot vrijspraak.

De Politie rechter, onmiddellijk uitspraak doende, spreekt bekl. vrij van het ten laste geleide.

PRAKTIJKEXAMENS STENO „GROOTE“ EN TYPEN.

Vanwege de Nederlandsche Vereeniging van Leeraren in de Stenografie „Groote“ en de Machineschrijven afd. Nederl. Oost-Indië, werden hier ter stede op 11 en 12 April examens afgenomen.

De uitslag der examens was als volgt: Typist, 120 aansl. ged. 5 min. Aangemeld 14 kandidaten. Afgezwegen 10. Geslaagd de heren: M. R. Guldensaar, Soedjio, L. Thomas en Soedarmadi.

Kuntpolytist, 183 aansl. ged. 5 min. Aangemeld 3 cand. Afgezwegen 1. Geslaagd: mei. T. Kuipers en de heer I. H. Liem.

Dictaatpolytist, snelheid 200 aansl. ged. 5 min. Aangemeld 3 cand. Geslaagd: de dames C. Bode, E. Huijsing en B. Harten.

Kuntpolytist, Nederl. 130 lgr. Aangemeld 8 cand. Afgezwegen 2. Geslaagd: de dames Th. Korff, Liem King Nio, F. Brouwer, E. Altling van Geusau, T. Kuipers en de heer E. W. Nagel.

Steno-typist, steno 130 lgr., typen 180 aansl. Aangemeld 6 kandidaten. Afgezwegen 2 en 2 voor het steno-gedeelte. Geslaagd de dames: J. C. Breunisse en J. J. de Wilde en voor het type-gedeelte mej. J. S. E. van der Sluis en de heer Soepaman.

De examencommissie bestond uit mevr. T. C. Breunisse-van Doorn, I. ter Berg (voorz.) en B. A. Lacroix van Semarang en de heren B. Rondhuis (secr.) en J. H. P. T. Nuhoff van Jogja.

NIEUWE FILMS.

Oost-Java-bioscoop, vanaf hedenavond: „I'll take romance“, met Grace Moore en Melvyn Douglas. Royal-theater, vanaf hedenavond: „In dienst van den kardinaal“, met Conrad Veidt en Annabella.

SPORT EN SPEL

Tsechisch Pessimisme.

Zal Men Wel van de Bulgaren Winnen?

Praag, 5 April. — Het bericht van de 4-0-nederlaag der Tsechen tegen Zwitserland te Bazel heeft in Tsechoslovakije, zoals te begrijpen is, een zeer onaangename indruk gemaakt. Toegegeven dat er voor dezen wedstrijd geen groot optimisme heerschte, zoo had men toch zeker zoo niet op een kleine overwinning dan toch in ieder geval op een gelijk spel gerekend. Maar een 4-0-nederlaag was te erg!

Het Tsechische elftal heeft in alle opzichten gefaald. Reeds vóór den aanvang van den wedstrijd waren er moeilijkheden, daar Riha zich werd en Kugler zoodoende rechtsbuiten moest spelen, waardoor er vier debutanten in de ploeg opgesteld stonden. Maar dat dezen, behalve Schaffer, allen zouden falen, had niemand gedacht. Schaffer deed in ieder geval nog vele goede dingen, hij verdeelde als middenvelder het spel zeer goed, doch fysiek schoot hij veel te kort. Het meest viel echter, volgens de Tsechische pers, rechtsbinnen Zeman te gen.

Het was echter niet alleen gebrek aan snelheid, dat de zware nederlaag veroorzaakte, maar ook een groot te kort aan jiver en enthousiasme. De Tsechische bladen gaan zelfs zó ver, door te schrijven, dat de spelers somtijds medelijden opwekten, zóo stunteling was hun spel.

Een der beste kenners van het Tsechische voetbal, dr. Synek, schrijft o.a. „Het jaar 1937 bracht ons wel is waar een zeer goeden wedstrijd in Londen, maar daarvoor en daarna beleefden wij niet anders aan teleurstellingen. Wij zijn thans op het diepste punt van onze achteruitgang geraakt, want hoe anders zouden wij zóó door Zwitserland „overklust“ zijn geworden? De Tsechische jeugd heeft haar liefde voor het voetbal spel verloren en kunstmatig kan men geen groote spelers maken“.

Het ergste is nog, dat het team, dat in Bazel speelde, inderdaad het sterkste elftal is, dat Tsechoslovakije op de been kan brengen. Men weet hier dan ook niet hoe men betere spelers kan opstellen in plaats van diegenen, die tegen Zwitserland zo gefaald hebben.

Daar komt nog bij, dat spil Boucek, die een der weinige Tsechische spelers is, die vrijwel nooit faalt en die dit Zondag jl. dan ook niet deed, tegen Zwitserland dusdanig geblesseerd werd, dat hij waarschijnlijk minstens een maand rust zal moeten houden. De situatie in het Tsechische voetbal is derhalve — nu precies twee maanden vóór het wereldkampioenschap in Frankrijk — vrij troosteloos en daarom is het dan ook niet te verwonderen, dat men hier in voetbalringen de kansen op een goed figuur in dit toernooi niet bepaald hoog aanslaat.

Maar feitelijk denkt men hier nog niet eens aan Frankrijk, ja denkt men zelfs in het geheel nog niet aan den wedstrijd tegen Holland in Le Havre, daar de grootste zorg voorloopig hieruit bestaat, of het lukken zal Bulgarije op 24 April a.s. te Praag een nederlaag toe te brengen. Want naar men weet, moet Tsechoslovakije de Bulgaren eerst verslaan om het recht te hebben aan het eindtoernooi deel te nemen.

Interessant is het feit, en dit wetigt nog meer het pessimisme in Tsechoslovakije, dat de oudere spelers in Bazel nog de besten waren. Linksbinnen Nejedly en de beide backs Daudic en Burger, behoorden tot de uitblinkers, als we deze kwalificatie gebruiken mogen.

Het wekt dan ook weinig verwondering, dat de stemming in Tsechoslovakije wat de kansen in het wereldkampioenschap betreft geheel ongeslagen is; rekende men er, toen het resultaat der loting bekend raakte, reeds op, dat de nationale ploeg van Nederland in de kwartfinale zou komen, thans zijn er niet weinigen, die geloven, dat het Tsechische team na Le Havre weer terstond naar Praag terug kan reizen!

(Nadruk verboden).

BIOSCOPIEN.

„MERRY GO-ROUND OF 1938“.

Een humoristische film in het City-theater.

Het is inderdaad een dwaas geval, de geschiedenis van de jongedame Sally en haar vier vaders. Niet maar vier nette ordelijke vaders, hoewel dat op zichzelf al erg genoeg zou zijn, maar vier vaders-artisten. Daarbij een jongeman die op Sally verliefd is, een aanstaande schoonmoeder wier voorouders met de „Mayflower“ den overtocht naar Amerika gemaakt hebben en het geval is compleet voor een serie komische effecten, lachwekkende situaties en humoristische scènes. Die zijn er in deze film dan ook in overvloed en wie eens gezellig wil zitten knuiven of schaterend wil lachen, die moet deze zotte historie in City gaan zien. Lachen is een gezonde bezigheid!

Holland-Indië Luchtlijn.

Naar Indië	Plaats	Naar Holland
Oehoe 12/4	Amsterdam Marseille Napels Athene Rome Baari Athene Rhodos Alexandrie Lydda Rutbah Wells Bagdad Basrah Bushire Djak Karachi Jodhpur Allahabad Calcutta Akyab Rangoon Bangkok Alor Star Penang Medan Singapore Palembang Batavia	Gler 12/4
Reiger 12/4		Valk 12/4
		Wielewaal 12/4

TOKO ROELOFS

BODJONG — SEMARANG

Telefoon 57

ZOO JUIST ONTVANGEN

AUSTR. ZOUTVLEESCH per ½ kg. 50 ct.

WILDE AUSTR. KONIJNEN 90 ct. (panklaar)

GAFFELBITER in fruitsauce per blik 75 ct.

ELOFS

MARANG

ANGEN

CH

1/2 kg. 50 ct.

NEN 90 ct.

laar)

uitsauce

blij 75 ct.

" 60 ct.

" 65 ct.

" 50 ct.

" 65 ct.

" 65 ct.

pot 110 ct.

blik 75 ct.

tube 50 ct.

blik 60 ct.

PELEN

voor 100 ct.

194-1193

N VAN EEN

GEN.

r de jeugd.

Uit Sydney wordt

rige schooljongen.

ste drie wedstri-

wickets genomen

ntal runs. Alle

door zijn school

etgeen geen won-

deiten te Sydney

n jongen Rankin

verliezen en zorg

o voldoende wijze

trialie verliest ook

oog!

FEESTEN.

interessant

ma.

der melcing van

o" om gedurende

strijden te orga-

rsoneel van de

g, B a t a v i a

b o n.

n dergelijk "ar-

rberiding, maar

h voor elkaar en

amengesteld, dat

internatio" men-

avia en Cheribon.

tbalwedstrijd Se-

dgewedstrijd tus-

arang, Soerabaja.

de „Balceran" op

ie van den „Rot-

avia-Semarang.

otel du Pavillon.

a bridge-drive.

strijd: Soerabaja

sneider in hotel

ek van de Inter-

hun respectieve

EKT.

enschappen.

(Aneta). — Op

tijd zal de heer

ken over de we-

thal.

RINAME.

doen aan de

inappen.

(Aneta). — De

ta mede van den

een telegram te

wordt geprotes-

van de wereld-

in het werk stei-

spoedig mogelijk

dde zich bereids

Organisatie co-

k Suriname als

FT ZICH.

Omer Roy.

gen tel. — De

s van de „Daily

oving van den

r Karsten met

Roy. Zij hebben

iviera, waar zij

ubbelgel met

er van Mlle.

een lewantsie-

c jaar met Mlle.

gewoone.

TEGEN
ASTHMA
EN
BRONCHITIS
WERKEN
FELSOL-POEDERS
direct en afdoend.
Verkrijgbaar in alle apotheken à f 2.50 per doos inh. 15 poeders
Imp. ELLINGER & Co.
Soerabaja — Batavia C.
365-1646

4700 VOET
BOVEN ZEE.
Hotel Tjileuntja
PENGALANGAN.
441-1613

Familieberichten

De Heer en Mevrouw
A. Th. HAAGSMA-Somer
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun Dochter
AN SASKIA
Theresiakerkweg 23
Tijkini Ziekenhuis,
Batavia-C., 9 April 1938.
2022

De Heer en Mevrouw
M. BUITELAAR-van der Sman
geven bij dezen kennis van de geboorte van hun dochtertje
TINEKE.
Oengaran
St. Elisabeth Ziekenhuis
12 April '38.
2032

De Heer en Mevrouw
A. M. MAKS-van Gils
geven hierbij met blijdschap kennis van de geboorte van hun Zoon
HARRY
Tj. Pinang, 9 April 1938.
2024

In plaats van kaarten.
Ondertrouwd:
A. D. L. OVERDIJK
en
L. PHILIPPUS
Pladjoe
Batavia-C., Goetoeuweg 31
Huwelijksvoltrekking op 19 April 1938, te 10 uren des voormiddags te Batavia-C. Inzegening in de Willemskerk.
Geen receptie.
2023

Heden ontvingen wij telegrafisch bericht van het overlijden van onze lieve moeder, behuwd- en grootmeeder
Mevr. de Wed.
CATHARINA VLIETMAN
geb. Soeurt
in den ouderdom van ruim 61 jaar.
Uit aller naam
fam. Lacroix-Vlietman.
Sem. 13-4-'38.
2021

Regal SIGAREN
PILOOT 4 ct.
FLORETTA 6 ct.
FANTASIA 7 ct.
MELIOR 8 ct.
RECORD 9 ct.
OPTIMUS 10 ct.
CUM LAUDE 12 ct.
MONTE CARLO 15 ct.
A 71-1371

UITGESPROKEN op 12 April 1938 het faillissement van:
K. Ohizumi handelaar te Magelang.
2031

MORGEN VERSCHIJNEN
DE
Loc's
In prijzen van
F1., F2., F3.- enz.
Uitsluitend
Contant te voldoen.

weekend

grijs flanellen pantalons	11,75
khaky shorts . engelse coupe	3,75
crème shorts wasbaar	4,75
khaky sportkousen halfwol	1,75
witte sportkousen wol & katoen 1,50	2,-
linnen sportkousen lastex bond	1,75
polo shirts 2,25 2,75 3.-	3,25
sport sokken witte wol en katoen	1,25
wit wollen sweaters	4,75
zwem shorts wollen	3,50
matting hemd lange mouw	4,75
wandel schoenen zware zolen	10,25
khaky helmhoeden	3,25
stro helmhoeden licht en koel	5,25

java stores

107-1106

Waar een Lokaas is, verzamelen zich de Adelaars.

Waar de **Loc** haar intrede doet, kan men op succes rekenen.
De rubriek van morgen wacht U.

SIROPEN EN CRÈMES
MEULEMANS

Munten uit door verfrissende smaak
Verkrijgbaar in diverse soorten van
f 0.40 tot f 1.- per flesch.

N. V. LEEUWEN - APOTHEEK
KERKHOFSTRAAT — TELF. 2 & 204.
132-1131

Dr. Neuberger

is vanaf hedenmiddag tot en met MAANDAG a. s.
NIET TE CONSULTEEREN
2029

Grand Hotel Dieng
WONOSOBO — TELF. 39

DE PRACHTIGSTE
VERBLIJFPLAATS IN
MIDDEN-JAVA. EEN 1e.
KLAS HOTEL, DAT DE
EIGENSCHAP BEZIT VAN
EEN GEDISTINGEERDE
HUISELIJK ATMOS-
FEER.
487-1674

RUGPIJN

blaaszwakte, ongeregelde en pijnlijke urinelozing, stijve, pijnlijke gewrichten en aanvallen van duizeligheid ontstaan door bloedvergiftiging, te wijten aan zwakke nieren. Laat deze vergiften u niet van uw streek en levenswijze berooven, maar neem **FOSTER'S RUGPIJN NIEREN PILLEN**, het nier-versterkingsmiddel, dat deze kwalen geneest. f12.- f24.- f36.- per fles.
FOSTER'S
RUGPIJN NIEREN PILLEN
B 14-1410

Nieuwe zendingen

**OCHTEND
EN
MIDDAG
Japannen**

Diverse dessins
met zwarte -
bruine en marine
ondergrond. Ook
grote maten.

**Au Bon
Marché**
93-1092

**MET
RENJOLUX
GAAT ALLES
OP ROLLETJES
VLUG.
GOED,
FRAAI!**

LA SALLE

Traditie...

In de jeugdhistorie van het automobilisme heeft ook La Salle een roemrijke rol gespeeld. Hoe primitief de automobielen van 50 jaar geleden ons thans ook lijken, een product uit de Cadillac-fabrieken was ook toen reeds toonaangevend: een voornamelijk wagen, vooral geliefd bij voornamelijk dames. Thans, in 1938, staat La Salle nog steeds vooraan in perfectie en distinctie. Ook onze dames prefereren daarom La Salle. Een General Motors Product.

LINDETEVES-STOKVIS AFDEELING AUTOZAKEN

155-1154

Reist in de
PAASCHVACANTIE
goedkoop met
de snelle en
comfortabele
treinen van

NIS

KINDEREN beneden 10 jaar
in de 1e, 2e en 3e klasse
HALF GELD.

BAGAGETARIEF ± 25% VERLAAGD.

179-1178

MORGEN LOC'S

Donderdag
Vrijdag
Zaterdag.

Onze UITVERKOOP biedt
U voor deze DRIE dagen een
bijzondere VERRASSING.

Zoekt in onze Toko

De Roode Kaart!

aan een willekeurig artikel
bevestigd.

Op deze

Roode Kaart

staat, dat de vinder voor een
bedrag van

25 Gulden

in onze Toko mag uitzoeken.

Er hangen meerdere

Roode Kaarten

ZOEKT DE GOEDE

Roode Kaart

indien meerdere personen

tegelijk de

Roode Kaart

met waardebedrag vinden,

wordt het bedrag gelijk
verdeeld.

**BOMBAY
WINKEL**

Aangezien onze Courant op
Vrijdag 15 dezer niet zal
verschijnen, zullen de

Loc's

op
DONDERDAG

(morgen)

worden geplaatst.

**CITY
THEATER**

HEDEN EN VOLG. AVONDEN

NEW UNIVERSAL'S DENDERENDSTE LACHSCHLAGER

Spaart voorloopig Uw lachspieren . . . ge zult ze dubbel moeten vermoeien bij het aanschouwen van de grootste humoristen en comediënten van de Europeesche en Amerikaansche toneel- en filmwereld . . . die U in „MERRY-GO-ROUND of 1938“ enige staaltjes van gezonden, drollen humor zullen laten zien . . . zooals men zeker nimmer te voren zal hebben meegemaakt! . . . van begin tot einde Onderhoudend, Humoristisch en Lachwekkend. . . „MERRY-GO-ROUND of 1938“ is de meest „Panische“ lachfilm sinds de dagen van Mack Sennett! . . .

KOMT VROEG! GOED VERZORGD *VOORPROGRAMMA!

„VENUS“

WERKT ALS EEN
IJSKOUDE DOUCHE
IMPORTEURS: BORSUMI.
485-1672

SUIKERRIETLORRIES

Te koop gevraagd 700 m.m.
spoorwijdte loco tractie geheel
compleet.

Offertes in te dienen Admini-
strateur St. WONO-ASEH Probo-
linggo.
2027

PAS ONTVANGEN:

Droste

PAASCH-ARTIKELN

Gebr. v. Pel

PAASCH-FIGUREN

(FONDANT EN MARSEPEIN)

Restaurant & Ice Cream Palace

Toko „OEN“

Bodjong 52-52a SEMARANG.

Tel. Sm. 369.

708-2002

GEZOCHT:

Een gewezen
**Belastingcontroleur of een
Belasting-inspecteur**

teneinde tijdelijk werkzaam te
worden gesteld als belasting-amb-
tenaar bij het Rijk Soerakarta.

Salarieering ongeveer f 200.—
per maand.

Gegadigden worden verzocht
hun sollicitaties met opgave van
leeftijd, diploma's e.a. bijzonder-
heden, bij het Hoofd van de Afdee-
ling Financien v/h Rijk Soerakarta
in te dienen.
2030

HOTEL MONTAGNE - KOPENG

Ontvangt voor Paschen met de Beloran een zerdig

Versche Hollandsche Zeevisch

Dit is alweer een bewijs dat wij onze gasten het beste van het

beste voorzetten.

Nog twee tweepersoonskamers vrij.

Beleefd aanbevelend
A. v. WELY

Kennst du das Land

Wo die LOC's blüh'n?

Natuurlijk weet gij de kweek-

bedden der **Loc's** in den

LOCOMOTIEF-hof te vinden.

MORGEN WEDER EEN OOGST.

REX Djocja

heden e. v. a.

De nog steeds charmante MAURICE CHEVALIER IN

L'HOMME DU JOUR

(De Held van den Dag)

LUXOR Djocja

heden e. v. a.

DE SENSATIONEELE FILM

ONDER VREEMDE VLAG

(On His Majesty's Service) 831-2163

ADVERTEERT in

**„De Overzee Editie
voor den Archipel“**

van

„De Locomotief“.

VERSCHIJNT 2 x PER WEEK IN TIJDSCHRIFTVORM.

Indien de soldaat niet op het blik staat, is het geen FLIT

**WERELD
DUDE BOLL
BERDEMD**

DISTILLATEURS:
BOLL & DUNLOP SCHIEDAM
IMPORTEURS: GEOWEHR

HEDENAVOND.

PREMIERE

20th CENTURY FOX'S
GROOTSCH-FILMWERK

**ROYAL
THEATER**

NAAR HET ONVERGETELIJKE WERK VAN
STANLEY J. WEYMAN.

THE GREATEST ADVENTURE OF AN ADVENTUROUS ERA!
THE ROMANCE THAT SET A MILLION HEARTS AFLAME!

(IN DIENST VAN DEN KARDINAAL)

Het verhaal van het grootsche avontuur uit een avontuurlijk tijdperk — Een tijdperk van samenwe-
ringen, van roekeloze stoutmoedigheid en genadeloze onderdrukking. . . . de tijd van d'Artagnan,
Cyrano de Bergerac en van Gil de Berault, bijgenaamd „DE ZWARTE DOOD.“

VOORAF: DE ALLERNIEUWSTE POLYGOON — HOLLANDSCH — JOURNAAL. 304 1425

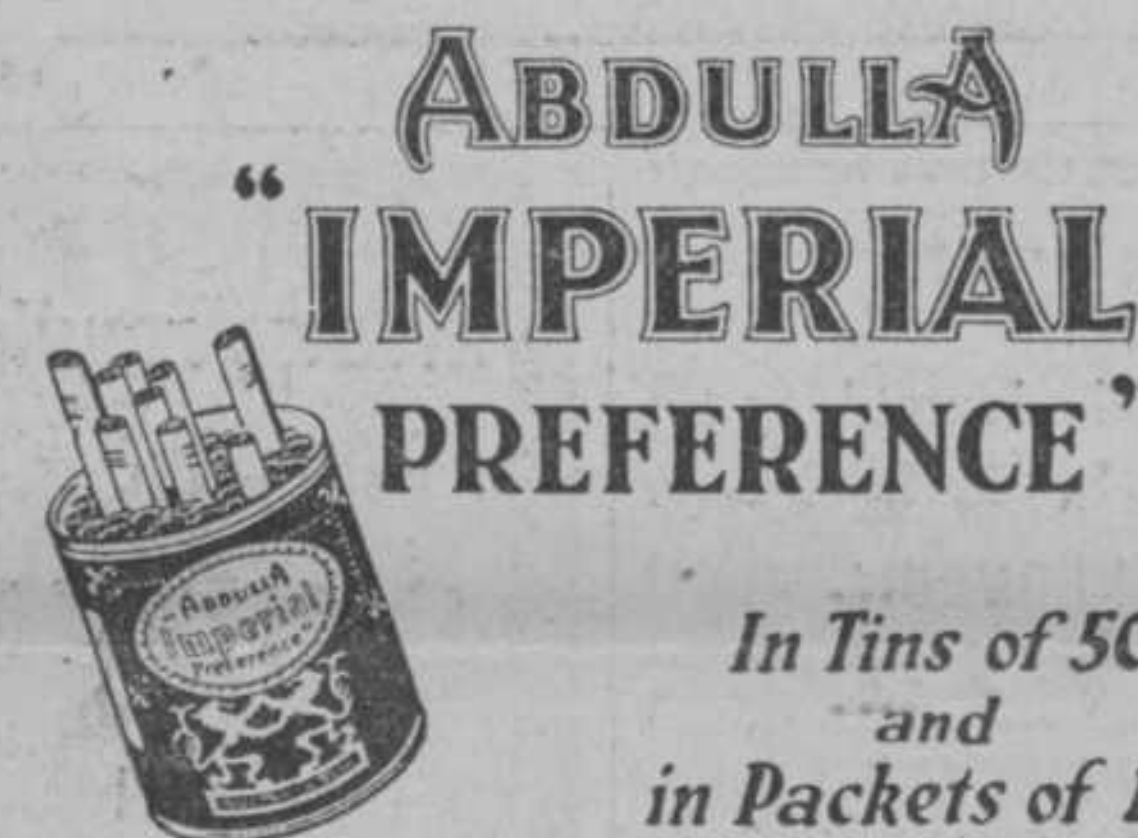
GEMEENTE PALEMBANG

Gegadigden voor de
befrekking van Directeur van Gemeentewerken
worden verzocht zich uiterlijk 10 Mei 1938, voorloopig bij ongezegeld
verzoek, te wenden tot den Burgemeester van Palembang.
Aanstellingseis: het bezit van het diploma van Civiel-Ingenieur
en minstens 6 jaar praktijk.
Bezoldiging volgens B.B.L. 1938 schaal 66: f 435 — f 825 plus
standplaats- en kindertoeleage.

2025

BELANGRIJKE PRIJSVERLAGING

**A High Class Cigarette
at a Popular Price**

thans wederom:
per blikje van 50 stuks..... f 0.50
per pakje van 10 stuks..... f 0.10
OVERAL VERKRIJGBAAR! 1-1000

AMERSFOORT

Heerlijk gelegen temidden van bosch en heide. Gezond en bovendien goedkoop wonen. Open bebouwing. Alle L., M. U. L. en M. onderwijf.

Inlichtingen: GEMEENTE GRONDBEDRIJF, Amersfoort. 817-2140

GROOT-NOTARISEXAMEN 1938.

Eerste en Tweede gedeelte en
Aanvullings-examen (mondeling),
uitsluitend te Batavia, aanvang
Juli 1938.

Derde gedeelte (schriftelijk) te
Batavia dan wel, desgewenscht te
Soerabaja, Medan of Makassar, af-
te leggen op 13 en 19 Juli 1938.

Aanmeldingen voor alle gedeel-
ten schriftelijk in te dienen vóór
1 Juni 1938 bij den Secretaris der
Examen-Commissie: Mr. J. F.
Cornelis, Departement van Justi-
tie, Batavia-Centrum; onder over-
legging van: bewijs van storting
van het examengeld ad. f 45.—
voor elk gedeelte; geboortacte of
acte van bekendheid; getuig-
schrift(en) van afgelegd not. exa-
men, dan wel diploma of getuig-
schrift als bedoeld bij art. 13a Re-
glement Notarisambt.

De Secretaris der Examen-
Commissie,
J. F. CORNELIS.

2028

**M.S. „MARNIX VAN ST.
ALDEGONDE“.**

Het EMBARKEMENT is vast-
gesteld op ZONDAG 17 April a.s.
des voormiddags 10 uur van de
loods H.W. 2 gelegen aan den
Ampenanweg.

N.V. Stoomvaart Mij.
„NEDERLAND“.

2026

MORGEN

Loc's

DOST JAVA BIOSCOPE

WIDE RANGE

**Western
SOUND**

**Electric
SYSTEM**

He'e avond première van

**COLUMBIA's schitterende
muzikale schlager**

**I'LL TAKE
ROMANCE**

MET DE ONOVERTREFBARE ZANGERES-ACTRICE

GRACE MOORE

WAARIN ZIJ SAMENSPEELT MET
MELVYN DOUGLAS
EN ANDERE EERSTE RANGS STERREN.

TINTELEND VAN ECHE GEZONDE HUMOR —
CHARME EN ROMANTIEK — ARGENTINSCH ME-
LODIEËN VOL SCHWUNG EN HARTSTOCHT VOOR-
GEDRAGEN.

FRAGMENTEN UIT DE OPERA'S „MADAME BUT-
TERFLY“ — „LA TRAVIATA“ — „MARTHA“ —
„MANON“ ALS MUZIKALE HCCGTEPUNTEN.

HET MUZIKALE EVENEMENT VAN DIT ZEIZOEN.
302-1423

**TWO GRAND STARS
IN A HIT COMEDY!**

**Grace Moore
I'LL TAKE ROMANCE
Melvyn Douglas**

HELEN WESTLEY
STUART ERWIN
Directed by EDWARD H. GRIFFITH
Produced by EVERETT RISKIN
A COLUMBIA PICTURE

BUIENLANDSCHE TELEGRAMMEN.

Chineezers hebben Alle Reden tot Optimisme.

Vertrouwen van het Volk is Vergroot: de Legerleiding Schijnt Geünificeerd te zijn.

Met Vertrouwen de Toekomst Tegemoet.

Japan heeft ongeveer drie miljoen man gemobiliseerd.

Kansen zijn Gekeerd.

Hankow, 11 April (C. N. A.). — Generaal Chen Cheng directeur van de politieke commissie van den Nationalen Militaire Raad weerlegde heden in een onderhoud met buitenlandse correspondenten de bewering van den Japanischen woordvoerder te Shanghai, dat de Japaners nog steeds Taiherchwang bezet zouden houden.

„Het feit spreekt voor zichzelf,” zeide generaal Chen, die erop wees, dat verschillende buitenlandse correspondenten, te Taiherchwang reeds het Chinese front hebben bezocht, hetgeen aantoonde, dat de stad in Chinese handen is.

De correspondenten een kaart voorelegend, waarop de juiste Chinese posities rondom Taiherchwang zijn aangegeven, zijnde generaal Chen aan, dat de Chinese troepen de Japaners reeds hebben verdreven uit Nikow, een stadje halverwege tusschen Taiherchwang en Yihien.

Intusschen rukte een Chinese colonne voorwaarts vanuit Tsaochwang, terwijl een andere Chinese colonne Yihien uit het Oosten nadert.

Generaal Chen verklaarde, dat de Japaners te Yihien reeds hebben getracht naar het Noorden te vluchten, hetgeen hun echter niet is gelukt.

Wat de situatie te Tsinan aangaat, verklaarde generaal Chen, dat de Chinezen zich momenteel te Paimashan (Witte Paardenberg) ten Zuiden van Tsinan bevinden, terwijl drie bataljons Chinese troepen in burgerkleding reeds de Oostelijke poort van Tsinan hebben bereikt. De Japaners, die te Tsinan lagen, trekken intusschen over de Gela Rivier terug.

HWANGCHANG HEROVERD.

Wat de situatie in den Lini-sector ten Oosten van Taiherchwang aangaat zeide de generaal, dat de Chinese troepen Hwangchang hebben heroverd en momenteel Chuengching omsingelen, terwijl de afdeelingen Japanische artillerie aldaar in Westelijke richting terugtrekken.

Ten aanzien van de Japanische bombardementen op Changsha en Canton verklaarde de generaal, dat de Japaners het moeielijk in de Chinese achterhoede trachten te verstoren, doch hij verzekerde, dat hoe meer de Japaners Chinese open steden bombarderen, hoe meer vastbesloten de Chinezen zullen zijn den aanvallende tegenstand te bieden.

De oorzaken van de Japanische nederlaag te Taiherchwang bespreekend verklaarde generaal Chen, dat de nederlaag in de eerste plaats een gevolg was van het feit, dat de Japaners de sterkste Chinese troepen hadden onderschat.

Hierdoor waren hunne centrale colonnes diep in het binnenland doorgedrongen, zonder maatregelen te treffen voor de bescherming van hunne flanken.

Een andere oorzaak was, dat de Japaners niet op de hoogte waren van de topografie van het gebied rondom Taiherchwang, waardoor de gemechaniseerde Japanische afdeelingen niets konden uitrichten en de minder goed uitgeruste Chinese troepen een kans kregen den vijand te verslaan.

Een derde oorzaak is, dat de Japanische veldheden in China de Chinese troepen en de Chinese massa's het vaste besluit hebben doen nemen de indringers tot elken prijs te weerstaan.

Aan Chinese zijde heeft de jongste zitting van het buitengewone congres der Kuomintang-partij het vertrouwen van het volk vergroot, terwijl de Chinese legerleiding nog meer werd geünificeerd.

HOOG MOREEL.

Voorts werden de Chinese troepen na de beëindiging van de eerste fase der militaire operaties aangevuld en van nieuw materiaal voorzien, terwijl elke Chinese soldaat en elke Chinese burger beseffen, dat de eenige uitweg uit den oorlog is het hoogste offer voor het volk te geven, met gevolg, dat het Chinese moreel zeer hoog is.

Generaal Chen onthulde, dat de Japaners tot dusverre 300.000 doden en gewonden hebben verloren en dat de verhouding tusschen het aantal doden en het aantal gewonden 1:3 is.

Tijdens den slag bij Taiherchwang werden 700 man Japanische troepen gevangen genomen, die spoedig naar Hankow zullen worden overgebracht.

De generaal onthulde ook, dat Japan reeds ongeveer 3 miljoen man heeft gemobiliseerd. Dertig Japanische divisies opereren momenteel in China met een totale sterkte van meer dan 600.000 man.

Daar drie man noodig zijn om 1 Japanischen soldaat te ondersteunen — voor de vervaardiging van wapenen, het vervoer van levensmiddelen, enz. — zijn in Japan reeds 1.800.000 volwassen mannen gemobiliseerd voor oorlogsdienst.

Hierbij nog de 300.000 Japanische soldaten voegend, die gedood of gewond zijn, komt men tot het aantal mannen, dat in Japan gemobiliseerd is, van circa 3 miljoen.

STRIJD BIJ KWANGTEH.

Generaal Chen verklaarde verder, dat, terwijl in Zuid-Shantung bloedige gevechten woeden, ook een belangrijke slag gaande is aan het Oostelijk front, n.l. rondom de strategisch zeer belangrijke stad Kwangteh op de grens tusschen Anhwei en Chekiang, halverwege tusschen Hangchow en Nanking.

Voortdurend gehareleerd door de mobiele Chinese eenheden in het driehoekige gebied, dat begrensd wordt door den spoorweg van Nanking naar Shanghai, den spoorweg van Shanghai naar Hangchow en de straatweg van Nanking naar Hangchow, besluiten de Japaners dit gebied van Chinese troepen te zuiveren. Het Japanische plan was de lijn tusschen Wuhu in het Westen via Kwangteh tot Hangchow in het Oosten — een lengte van 200 K.M. — te blokkeeren, ten einde de Chinese mobiele afdeelingen van haar achterhoede af te snijden. Ten einde dit te doen besluiten de Japaners Kwangteh te veroveren. De slag om het bezit van Kwangteh nam 15 Maart j.l. een aanvang. Na twee weken van zeer bloedige gevechten, tijdens welke de Japaners 8 regimenten in het veld brachten om drie tot vier Chinese divisies te bestrijden, behaalden de Chinezen de overwinning. Kwangteh is nog steeds in Chinese handen. Tijdens den strijd verloren de Japaners 3 tot 4 duizend doden en gewonden.

De Chinese overwinning aan het Oostelijk front is volgens generaal Chen van direct belang voor de situatie aan het front in Zuid-Shantung. Aanvankelijk waren de Japaners voornemens een deel der 13 aan het Oostelijk front gestationeerde divisies naar Zuid-Shantung te dirigeren, doch als gevolg van de onophoudelijke Chinese aanvallen moesten de Japanische troepen, die Nanking en Hangchow bewaken, in plaats daarvan om versterkingen vragen.

Generaal Chen besloot met te verklaren, dat het geen verbazing behoeft te verwekken, wanneer de Chinese troepen in de naaste toekomst Nanking en Hangchow zouden heroveren.

Commentaar op Hitler's Zege.

Franschen Jaloersch op Unanimité der Duitschers; doch Niet Verbaasd over Uitslag.

Miklas Stemde „Ja”.

Parijs, 11 April (Transocean). — Hoewel de belangstelling in Frankrijk in groote mate in beslag werd genomen door de kabinetserisis, trok ook het plebisiet in Duitsland groote aandacht in de Franse pers.

Op het moment, dat Frankrijk in den greep van een politieke crisis was, maakten de bladen een vergelijking tusschen de onbestendigheid van het Franse politieke leven en de praktische unanimiteit van het Duitse volk onder leiding van Adolf Hitler. De houding van het Oostenrijkske episcopaat wordt eveneens met aandacht gadeslagen en de bladen wijzen op het duidelijke verlangen van kardinaal Innitzer een verzoening tusschen Kerk en Staat tot stand te brengen.

Het rechtse dagblad „Le Jour-Echo de Paris” verklaart met nadruk, dat Hitler in staat is het Duitse volk te leiden waarheen hij wil. Het blad verklaart, dat het in verband met deze situatie meer dan iets anders noodzakelijk is de eenheid in Frankrijk te herstellen op basis van orde, arbeid en vaderlandsliefde.

„L'Espresso” schrijft, dat Hitler erin slaagt in den droom te verwezenlijken, die reeds in 1918 ten tijde van den Rijksdag te Frankfurt werd gekoesterd, doch die

Londen Zoekt toch Toenadering met Berlijn.

De Anschluss is geen hinderpaal.

Londen, 11 April (Transocean). — In een uitvoerig artikel, waarin de Oostenrijkske situatie wordt behandeld, wijst de „Times” heden op indirecte wijze op het Britsche verlangen om tot een vergelijk met Duitsland te komen.

Het streven der Britsche politiek — schrijft het blad — is van ervaringen te profiteren en de Britsche regering is verlangend de moeilijkheden, welke tusschen haar en andere landen bestaan, op vreedzame wijze op te lossen.

De premier en de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken hebben er beiden duidelijk op gewezen, dat zij bereid zijn te onderhandelen met elk land, zonder rekening te houden met de vraag of in deze landen de sociale leerstellingen met die in Engeland verschillen.

Het Oostenrijkske vraagstuk direct aanroerend zegt het blad dat, ofschoon nauwelijks kan worden verwacht, dat de wijze, waarop de Anschluss tusschen Duitsland en Oostenrijk tot stand is gebracht, de goedkeuring van Engeland zou wegdagen, de Britsche openbare mening dit niettemin niet zou beschouwen als een hinderpaal voor een vergelijk tusschen Engeland en Duitsland.

De vereniging van Oostenrijk met Duitsland heeft de sterkte van Duitsland plotseling vergroot — aldus verzekert men — en aangezien Engeland momenteel pogingen in het werk stelt om zijn eigen militaire sterkte te vergrootten zou dit een gemeenschappelijke basis kunnen vormen, waarop beide landen onderhandelingen zouden kunnen openen.

De Ondergang van de „Claus Boege”.

Slachtoffer van sabotage.

Hamburg, 8 April (Transocean). — Het Kantoor voor de Scheepvaart heeft heden een sensationele mededeeling gedaan na het onderzoek naar het zinken van den Hamburgschen vrachtstoomer „Claus Boege” op 19 Maart j.l.

Het Kantoor voor de Scheepvaart deelde mede, dat genoemd schip het slachtoffer is geworden van een sabotage-complot, waarbij in het binnenste van het vaartuig een bom is ontploft.

Men zal zich herinneren, dat op het tijdstip van het zinken van het schip, eerst gemeld werd, dat het op een drijvende mijn gestooten was en de buitenlandse pers meldde, dat het schip munitie naar Spanje vervoerde en dat de explosie te wijten was aan genoemde lading.

Het onderzoek heeft echter in het licht gesteld, dat het schip geen explosieven van welken aard ook, vervoerde en dat de bom te Oslo in het geheim aan boord moet zijn gebracht.

Rome zal Hitler Toezingen.

Een concert waaraan 12 duizend personen meewerken.

Rome, 10 April (Havas). — Ter ere van het bezoek van den Duitchen kanselier Hitler zal op het Siema-plein een concert worden gegeven, waaraan niet minder dan 12.000 personen zullen medewerken. Uitgevoerd zullen worden werken van Wagner, Verdi, Mascagni, Tuccini en Bellini, alsmede volksdansen.

Een Ontploffing te Pillau.

Tien doden: oorzaak onbekend.

Koningsbergen, 8 April (Havas). — Als gevolg van de ontploffing van een lading kruut, bestemd voor een zware kustbatterij te Pillau in Oost-Pruisen, werden 10 soldaten gedood en 4 gewond. De oorzaak der ontploffing werd tot dusverre nog niet vastgesteld.

Britsche tanks in actie tijdens een oefening te Aldershot.

Zal het Kabinet-Daladier zich Kunnen Handhaven?

Taak Schijnt Bovenmenselijk Moeilijk om Financiën en Sociale Rust te Herstellen.

Minister Bonnet zal toenadering zoeken met Italië.

Koers naar Rechts.

Londen, 11 April (Transocean). — Te Londen is men algemeen van opinie, dat het nieuwe Franse kabinet geen lang leven beschoren is.

De „Times” schrijft in een hoofdartikel, dat de vooruitzichten van Daladier alles behalve gunstig zijn in verband met de houding der socialistische en communistische partijen in verband met de toenemende industriële onrust.

Het blad zegt verder, dat de oorzaken van deze onrust in zekere mate duister zijn, doch dat er geen twijfel bestaat, dat bij de stakingen politieke agitatie een belangrijke rol speelt.

De „Daily Telegraph” is van meening, dat er weinig hoop bestaat voor de minderheidsregering, waarin rechtse nog linksche partijen vertegenwoordigd zijn.

Uit Parijs wordt gemeld, dat men aldaar meent, dat de regering den koers aanzienlijk naar rechts zal wijzigen.

Een belangrijke nieuwigheid is de vorming van een „kleinen raad”, bestaande uit de zes voornaamste ministers, n.l. premier Daladier, vice-premier Chautemps, den minister van Justitie Paul Reynaud, den minister van Financiën Marchandeau, den minister van Buitenlandse Zaken Georges Bonnet en den minister van Binnenlandse Zaken Albert Sarraut.

Deze zes mannen zullen het directorium vormen, dat in feite het land regeert en beslissingen neemt ten aanzien van de richtlijnen der binnen- en buitenlandse politiek.

FLANDIN'S OORDEEL.

De volgende taak der nieuwe regering zal zijn de verwezenlijking van het wapeningsprogramma door middel van militaire, financiële en sociale maatregelen. In politieke kringen meent men, dat het stakingsprobleem de eerste en mogelijk moeilijkste proef van het nieuwe kabinet zijn. Men is van oordeel dat, wanneer de premier erin zou slagen een oplossing te vinden voor het huidige conflict, een belangrijke stap zou zijn gedaan in de richting van het herstel van het vertrouwen en dat de even dringende financiële problemen dan gemakkelijker op te lossen zullen zijn.

Wanneer het nieuwe kabinet niet al te kort aan het bewind zou blijven, meent men, dat de Franse regering zal in staat zijn de Italiaansche-Franse moeilijkheden op te lossen en meent, dat de daaruit voortvloeiende Italiaansche-Franse toenadering een welkome terugslag zou zijn van de Britsch-Italiaansche overeenkomst.

In Engelse politieke kringen spreekt men de hoop uit, dat Daladier er spoedig in zal slagen de politieke stabiliteit in Frankrijk te verzekeren, opdat het Britsche koningspaar zijn voornemen om Frankrijk te bezoeken ten uitvoer zal kunnen brengen.

In dezelfde kringen wordt voorspeld, dat Daladier en Bonnet binnenkort naar Londen zullen komen voor besprekingen met Chamberlain en Lord Halifax. Deze besprekingen zouden ten doel hebben de coördinatie van de Britsche en de Franse weermacht te verzekeren.

ONTWAART? Parijs, 11 April (Havas). — In tegenstelling met de algemeene verwachting werd tijdens de tusschentijdse verkiezing voor den Senaat in het departement Seine de communistische burgemeester van Ivry George Marrane door den kandidaat van de Union Republicaine Démocratique Victor Constant met 627 tegen 590 stemmen verslagen.

Stefani voegt hieraan toe, dat in gemiddelde kringen te Parijs groote voldoening wordt uitgesproken over de overwinning van Senator Victor Constant over zijn communistischen tegencandidaat en ook over de overwinning welke te Bordeaux werd behaald door de republikeinse-nationale lijst over die van het Volksfront.

De rechtse pers ziet in deze resultaten tekenen, dat het land begint te ontwaken en ziet hierin ook een reactie tegen het Volksfront.

Transocean meldt uit Parijs, dat aldaar werd bekendgemaakt, dat Senator Joseph Paul-Boncour, Senator Violette en het lid van de Kamer van Afgevaardigden Brandon uit de Union Socialiste Républicaine zijn getreden als gevolg van de houding dezer partij tijdens de tusschentijdse verkiezing voor den Senaat in het departement Seine, toen de rechtse kandidaat de overwinning behaalde over zijn communistischen tegenstander.

In politieke kringen meent men echter, dat het werkelijke motief van Paul-Boncour's uitreden uit de Union Socialiste Républicaine, waarvan hij voorzitter was, gelegen is in het feit, dat hij geen minister van Buitenlandse Zaken is gebleven in het kabinet-Daladier.

Het Olie-Geschied.

Londen neemt geen genoegen met Mexico's weigering.

Londen, 11 April (Transocean). — Gemeld wordt, dat het weigerachtige antwoord van de Mexicaansche regering op de Britsche nota betreffende de confiscatie van de bezittingen van de Mexican Eagle Oil Company hedenochtend werd ontvangen en thans op het Foreign Office wordt bestudeerd.

In welingelichte kringen meent men, dat de Britsche regering geen genoegen zal nemen met de vage belofte van Mexico schadevergoeding te zullen betalen, doch zal trachten economische zoowel als diplomatieke pressie op de Mexicaansche regering uit te oefenen.

De mogelijkheid van de terugroeping van den Britschen gezant te Mexico City wordt — aldus verklaart men — onder de oogen gezien.

De meesten brachten hun stem uit aan boord van Duitse stoomschepen, die zich voor dit doel buiten de territoriale wateren hadden begeven. In sommige gevallen, zoals te Bombay en Calcutta, gaven de autoriteiten toestemming voor het houden van de stemming in de haven.

De Duitse burgers, wonende in de aan Duitsland grenzende landen, reisden in extra-treinen naar de nabijzijnde Duitse steden. Zoo brachten 15.000 in Nederland wonende Duitschers te Kleef hun stem uit.

Havas meldt uit New York, dat het merendeel der in de Vereenigde Staten wonende Duitschers niet in staat was zijn stem aan boord van Duitse schepen uit te brengen, daar de Amerikaanse wet verbiedt dat een schip, na een Amerikaanse haven te hebben verlaten, daarheen terugkeert alvorens een andere haven te hebben aangedaan.

Alleen de Duitschers, die op weg waren naar Europa, konden hun stem uitbrengen.

MIKLAS' HOUDING. Weenen, 11 April (Transocean). — De vroegere Oostenrijkske bondsprezident Wilhelm Miklas heeft gisteren voor de Anschluss en op de lijst van Adolf Hitler voor den Rijksdag gestemd.

Naar de correspondent van „Transocean” te Weenen van betrouwbare zijde verneemt heeft oud-premier Miklas een schrijven gezonden aan dr. Arthur Seyss-Inquart, waarin hij de redenen hiervan uiteenzet.

Miklas schreef, dat hij beraad hem in staat had gesteld allen twijfel ter zijde te stellen en voor den Führer en Groot-Duitsland te stemmen.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

te Innsbrück ten gunste van Schuschnigg vrijwel geheel zou zijn verdwenen.

In dezelfde kringen wijst men erop, dat Hitler niet gekant zou zijn tegen het door Schuschnigg georganiseerde plebisiet, wanneer hij zeker was geweest van de vrije mening der Oostenrijkers.

In Franse palemtaire kringen verheft men zich erover, dat de dag van gisteren het kader van een Duitse binnenlandse-politieke demonstratie niet is te buiten gegaan.

SUDETEN-VREUGDE. Transocean meldt uit Praag, dat het orgaan der Tsjechische nationaal-socialistische partij „A Zet”, het Duitse plebisiet bespreekend, schrijft dat het einde van Oostenrijks bestaan als onafhankelijke staat in het geheel het Duitse Rijk met algemeene vreugde werd begroet. „Terwijl de Europeesche staatsleden het vraagstuk van de Anschluss gedurende 20 jaar hebben besproken, zonder een oplossing ervoor te vinden, heeft het Duitse Rijk het probleem binnen 24 uur opgelost en Europa heeft geen vinger geroerd toen het voor het volgend feit werd geplaagd.”

Het blad wijst op den steun, welke de Tsjechische minderheid in Oostenrijk aan de vereniging van dit land met Duitsland heeft gegeven en verklaart, dat het besluit om voor de Anschluss te stemmen genomen werd na ruggespraak met Prins en overkoninklijke de instructies van president Benes. President Benes instrueerde n.l. de Tsjechische minderheden in het buitenland loyaal te zijn aan de staten, waarin zij wonen, terzelfdertijd trouw blijvende aan haar eigen nationale tradities.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

De meesten brachten hun stem uit aan boord van Duitse stoomschepen, die zich voor dit doel buiten de territoriale wateren hadden begeven. In sommige gevallen, zoals te Bombay en Calcutta, gaven de autoriteiten toestemming voor het houden van de stemming in de haven.

De Duitse burgers, wonende in de aan Duitsland grenzende landen, reisden in extra-treinen naar de nabijzijnde Duitse steden. Zoo brachten 15.000 in Nederland wonende Duitschers te Kleef hun stem uit.

Havas meldt uit New York, dat het merendeel der in de Vereenigde Staten wonende Duitschers niet in staat was zijn stem aan boord van Duitse schepen uit te brengen, daar de Amerikaanse wet verbiedt dat een schip, na een Amerikaanse haven te hebben verlaten, daarheen terugkeert alvorens een andere haven te hebben aangedaan.

Alleen de Duitschers, die op weg waren naar Europa, konden hun stem uitbrengen.

MIKLAS' HOUDING. Weenen, 11 April (Transocean). — De vroegere Oostenrijkske bondsprezident Wilhelm Miklas heeft gisteren voor de Anschluss en op de lijst van Adolf Hitler voor den Rijksdag gestemd.

Naar de correspondent van „Transocean” te Weenen van betrouwbare zijde verneemt heeft oud-premier Miklas een schrijven gezonden aan dr. Arthur Seyss-Inquart, waarin hij de redenen hiervan uiteenzet.

Miklas schreef, dat hij beraad hem in staat had gesteld allen twijfel ter zijde te stellen en voor den Führer en Groot-Duitsland te stemmen.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

te Innsbrück ten gunste van Schuschnigg vrijwel geheel zou zijn verdwenen.

In dezelfde kringen wijst men erop, dat Hitler niet gekant zou zijn tegen het door Schuschnigg georganiseerde plebisiet, wanneer hij zeker was geweest van de vrije mening der Oostenrijkers.

In Franse palemtaire kringen verheft men zich erover, dat de dag van gisteren het kader van een Duitse binnenlandse-politieke demonstratie niet is te buiten gegaan.

SUDETEN-VREUGDE. Transocean meldt uit Praag, dat het orgaan der Tsjechische nationaal-socialistische partij „A Zet”, het Duitse plebisiet bespreekend, schrijft dat het einde van Oostenrijks bestaan als onafhankelijke staat in het geheel het Duitse Rijk met algemeene vreugde werd begroet. „Terwijl de Europeesche staatsleden het vraagstuk van de Anschluss gedurende 20 jaar hebben besproken, zonder een oplossing ervoor te vinden, heeft het Duitse Rijk het probleem binnen 24 uur opgelost en Europa heeft geen vinger geroerd toen het voor het volgend feit werd geplaagd.”

Het blad wijst op den steun, welke de Tsjechische minderheid in Oostenrijk aan de vereniging van dit land met Duitsland heeft gegeven en verklaart, dat het besluit om voor de Anschluss te stemmen genomen werd na ruggespraak met Prins en overkoninklijke de instructies van president Benes. President Benes instrueerde n.l. de Tsjechische minderheden in het buitenland loyaal te zijn aan de staten, waarin zij wonen, terzelfdertijd trouw blijvende aan haar eigen nationale tradities.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

De meesten brachten hun stem uit aan boord van Duitse stoomschepen, die zich voor dit doel buiten de territoriale wateren hadden begeven. In sommige gevallen, zoals te Bombay en Calcutta, gaven de autoriteiten toestemming voor het houden van de stemming in de haven.

De Duitse burgers, wonende in de aan Duitsland grenzende landen, reisden in extra-treinen naar de nabijzijnde Duitse steden. Zoo brachten 15.000 in Nederland wonende Duitschers te Kleef hun stem uit.

Havas meldt uit New York, dat het merendeel der in de Vereenigde Staten wonende Duitschers niet in staat was zijn stem aan boord van Duitse schepen uit te brengen, daar de Amerikaanse wet verbiedt dat een schip, na een Amerikaanse haven te hebben verlaten, daarheen terugkeert alvorens een andere haven te hebben aangedaan.

Alleen de Duitschers, die op weg waren naar Europa, konden hun stem uitbrengen.

MIKLAS' HOUDING. Weenen, 11 April (Transocean). — De vroegere Oostenrijkske bondsprezident Wilhelm Miklas heeft gisteren voor de Anschluss en op de lijst van Adolf Hitler voor den Rijksdag gestemd.

Naar de correspondent van „Transocean” te Weenen van betrouwbare zijde verneemt heeft oud-premier Miklas een schrijven gezonden aan dr. Arthur Seyss-Inquart, waarin hij de redenen hiervan uiteenzet.

Miklas schreef, dat hij beraad hem in staat had gesteld allen twijfel ter zijde te stellen en voor den Führer en Groot-Duitsland te stemmen.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

te Innsbrück ten gunste van Schuschnigg vrijwel geheel zou zijn verdwenen.

In dezelfde kringen wijst men erop, dat Hitler niet gekant zou zijn tegen het door Schuschnigg georganiseerde plebisiet, wanneer hij zeker was geweest van de vrije mening der Oostenrijkers.

In Franse palemtaire kringen verheft men zich erover, dat de dag van gisteren het kader van een Duitse binnenlandse-politieke demonstratie niet is te buiten gegaan.

SUDETEN-VREUGDE. Transocean meldt uit Praag, dat het orgaan der Tsjechische nationaal-socialistische partij „A Zet”, het Duitse plebisiet bespreekend, schrijft dat het einde van Oostenrijks bestaan als onafhankelijke staat in het geheel het Duitse Rijk met algemeene vreugde werd begroet. „Terwijl de Europeesche staatsleden het vraagstuk van de Anschluss gedurende 20 jaar hebben besproken, zonder een oplossing ervoor te vinden, heeft het Duitse Rijk het probleem binnen 24 uur opgelost en Europa heeft geen vinger geroerd toen het voor het volgend feit werd geplaagd.”

Het blad wijst op den steun, welke de Tsjechische minderheid in Oostenrijk aan de vereniging van dit land met Duitsland heeft gegeven en verklaart, dat het besluit om voor de Anschluss te stemmen genomen werd na ruggespraak met Prins en overkoninklijke de instructies van president Benes. President Benes instrueerde n.l. de Tsjechische minderheden in het buitenland loyaal te zijn aan de staten, waarin zij wonen, terzelfdertijd trouw blijvende aan haar eigen nationale tradities.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

De meesten brachten hun stem uit aan boord van Duitse stoomschepen, die zich voor dit doel buiten de territoriale wateren hadden begeven. In sommige gevallen, zoals te Bombay en Calcutta, gaven de autoriteiten toestemming voor het houden van de stemming in de haven.

De Duitse burgers, wonende in de aan Duitsland grenzende landen, reisden in extra-treinen naar de nabijzijnde Duitse steden. Zoo brachten 15.000 in Nederland wonende Duitschers te Kleef hun stem uit.

Havas meldt uit New York, dat het merendeel der in de Vereenigde Staten wonende Duitschers niet in staat was zijn stem aan boord van Duitse schepen uit te brengen, daar de Amerikaanse wet verbiedt dat een schip, na een Amerikaanse haven te hebben verlaten, daarheen terugkeert alvorens een andere haven te hebben aangedaan.

Alleen de Duitschers, die op weg waren naar Europa, konden hun stem uitbrengen.

MIKLAS' HOUDING. Weenen, 11 April (Transocean). — De vroegere Oostenrijkske bondsprezident Wilhelm Miklas heeft gisteren voor de Anschluss en op de lijst van Adolf Hitler voor den Rijksdag gestemd.

Naar de correspondent van „Transocean” te Weenen van betrouwbare zijde verneemt heeft oud-premier Miklas een schrijven gezonden aan dr. Arthur Seyss-Inquart, waarin hij de redenen hiervan uiteenzet.

Miklas schreef, dat hij beraad hem in staat had gesteld allen twijfel ter zijde te stellen en voor den Führer en Groot-Duitsland te stemmen.

Berlijn, 11 April (Transocean). — Het aantal Duitse burgers in het buitenland, dat aan het plebisiet heeft deelgenomen, wordt op vele duizenden geschat.

te Innsbrück ten gunste van Schuschnigg vrijwel geheel zou zijn verdwenen.

Jogjakarta.

UITREIDING WERKCENTRALE.

Dezer dagen bracht de heer Den Hamer, hoofd van het Kantoor van Arbeid, een bezoek aan Jogja ter bespreking van de mogelijkheid tot uitbreiding der werkzaamheden van de Imio-afdeeling Jogja en Solo.

Het werk der Imio is den laatste tijd zeer verminderd. Steun aan nieuwe bedrijven wordt niet meer gegeven en het aantal gesteunde bedrijven neemt af. De afdeeling Jogja en Solo zullen dan ook administratief worden gecombineerd terwijl het administratief secretariaat wordt opgeheven en de werkzaamheden van het secretariaat worden overgenomen door het Kantoor van de Werkloosheidscommissaris te Jogja.

Ten aanzien der werkcentrale is gebleven dat uitbreiding noodig is, om het mogelijk te maken, dat een groot aantal gezinnen kan worden tewerk gesteld. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de meeste werklozen in het algemeen niet meer de crisiswerklozen gerekend kunnen worden. De meerderheid der crisiswerklozen, die nog nimmer hebben gewerkt en non-valeurs, die nog geen 35 jaar oud zijn.

Thans zijn in de Jogjasche werkcentrale rond 75 mannen en vrouwen werkzaam in de afdeeling tricotage en bij de tapijtvlechting, waar de Inheemsche tewerk gestelden vrij geheel verdwenen zijn.

Deze objecten zijn zeker voor uitbreiding vatbaar. Thans nog wordt met eenig verlies gewerkt, maar dit moet worden toegeschreven aan het feit, dat de opzet van de tricotage-afdeeling te bescheiden is zodat de algemeene onkosten niet in verhouding staan tot den omzet, welke gemakkelijk kan worden uitgebreid door de vraag het aanbod verre overtreft.

Deze uitbreiding staat dan ook wel vast, doch hierbij zal overwogen worden de mogelijkheid om ook mannen in deze afdeeling te stellen, vooral daar onder de meisjes en vrouwen veel mutaties voorkomen.

Ook moet gezocht worden naar nieuwe objecten niet eenvoudig is, daar het uitgesloten is, dat men een keus zou doen uit mogelijkheden welke reeds door fabrieken zijn aangegrepen.

Een redelijke kans wordt gegeven aan een werkcentrale te Klaten voor de fabricage van ceramische artikelen. In het Klatensche zijn goede kleisoorten aanwezig terwijl er ook een groep gestonden is, die thans tewerk is gesteld te Solo.

Met de ceramische industrie zijn waardevolle ervaringen opgedaan te Bandjarnegara waar borden, kopjes en schoteltjes worden vervaardigd tegen een prijs welke lager is dan die der Japansche importproducten en bovendien nog een kleine winst laat. Ook hier overtreft de vraag het aanbod zodat aan een dergelijk bedrijf in Klaten goede kansen gegeven worden.

Bovendien ligt het in de bedoeling om de gelegenheid — zoodra men wat vakmanschap gekregen heeft — over te gaan tot het vervaardigen van meer luxe voorwerpen zoals beschilderde vazen e.d.

Zoodra reeds gezegd is de keus aan objecten niet groot en voorloopig zijn alleen tricotage — glas en ceramiek rendabel gekeurd, althans voor Europeesche werklozen.

Maandag bracht ir. Teuteling, bedrijfs-economisch expert van het Kantoor van Arbeid, een bezoek aan Jogja met het doel de uitbreidingsplannen der werkcentrale nader in beschouwing te nemen.

Teuteling wijst hierbij nog aan, dat een grotere toelooft van werklozen wordt verwacht als gevolg van het feit dat door verschillende cultuurmaatschappijen personeel, dat bij de opleving in tijdelijken dienst werd aangesteld, thans weer gedeeltelijk wordt losgelaten.

REGLEMENT OP CREDIET-INSTELLINGEN.

Binnenkort zal door het Sultanaat worden afgekondigd een wijziging van het bestaande reglement op de gemeentelijke credit-instellingen van het Sultanaat. Hiermede komt een herziening tot stand in de financiële verhouding tusschen Indische gemeenten en de door die gemeenten uitgeoefende credit-bedrijven en de Algemeene Volkscredit-bank anderzijds.

DE BRUG BIJ PRAMBANAN.

Wij hebben eenigen tijd geleden uitvoerig melding gemaakt van de technische fouten welke gemaakt zijn bij den bouw van de brug over de Opak bij Prambanan welke geleid hebben tot de instelling van een commissie die de hulp heeft ingeroepen van het waterbouwkundig laboratorium te Semarang.

Bij het onderzoek door het laboratorium wordt de situatie van den loop der kali zoo getrouwt mogelijk op kleine schaal nabootst en het onderzoek zal dan ook ongeveer zes maanden in beslag nemen. Hangende het resultaat van het onderzoek zijn de werkzaamheden aan de brug stilgelegd en de kans dat de brug nog dit jaar zal worden voltooid is dan ook gering.

NAAR SUMATRA.

Maandagavond is opnieuw een extra-trein van Jogja naar West-Java vertrokken met 300 gezinnen uit het Jogjasche, die emigreeren naar het koloniatieterrain in de Lampongs.

AANREIJDING.

Maandagochtend omstreeks half tien is een bejaard Javanen op Patjangan ter hoogte van de passer aangereden door auto AB. 82, behorende aan den heer B. en bestuurd door diens chauffeur, waarbij de oude man ernstig werd gewond.

De man heeft het ongeval aan eigen schuld te wijten. Hij stuit voorlangs een andong den weg over juist op het moment dat de auto, welke reed in de zelfde richting als de andong, dit voertuig passeerde. De oude man liep tegen den auto op ter hoogte van het rechterportier en verbrakte daarbij zijn rechterarm. Het slachtoffer bleef hevig en werd per demmo naar het Petronella-hospitaal vervoerd.

Het vervoer moet worden — een marteling opgevoeren in een draagstoel — een marteling zijn geweest en men vraagt zich af wanneer nu Jogja eindelijk eens de beschikking zal krijgen over een brandweer voor het vervoer van slachtoffers van ongevalen.

Keboemen.

KOLONISATIE-NUWS.

Den 1sten April heeft de einde-selectie plaats gehad van de kolonisten bestemd voor het koloniatieterrain Loekoe Ling-gang bij Palembang. Uit het regentschap zullen 33 gezinnen, bestaande uit 144 zielen, dezer dagen naar hun nieuwe woonplaatsen vertrekken.

VERBINDING PEDJAGOAN — KEBOMEEN.

Pedjagoan is van de kota Keboemen gescheiden door de kali Loekoe, die in den drogen tijd gemakkelijk te doorvaren is, maar gedurende den regentijd (October — April) dikwijls banjirt en steeds zooveel water bevat, dat aan doorvaren niet te denken valt. Wel is er voor het doorgaan van de keboemen naar de kolkende en woelende watermassa is. De bestuurders hebben dan de grootste moeite de volbeladen vloten telkens behoorlijk over te brengen.

Vooraf door de honderden schoolkinderen uit de richting Pedjagoan, die in Keboemen de verschillende scholen bezoeken en die dagelijks tweemaal van die primitieve verbinding gebruik maken zoo een betere verbinding een uitkomst zijn.

Wie het gemanoeuvere met die vloten heeft gezien, verwondert er zich over dat er geen ongelukken gebeuren, vooral als de Loekoe loekoe banjirt en één kolkende en woelende watermassa is. De bestuurders hebben dan de grootste moeite de volbeladen vloten telkens behoorlijk over te brengen.

Vooraf door de honderden schoolkinderen uit de richting Pedjagoan, die in Keboemen de verschillende scholen bezoeken en die dagelijks tweemaal van die primitieve verbinding gebruik maken zoo een betere verbinding een uitkomst zijn.

Maandag bracht ir. Teuteling, bedrijfs-economisch expert van het Kantoor van Arbeid, een bezoek aan Jogja met het doel de uitbreidingsplannen der werkcentrale nader in beschouwing te nemen.

Teuteling wijst hierbij nog aan, dat een grotere toelooft van werklozen wordt verwacht als gevolg van het feit dat door verschillende cultuurmaatschappijen personeel, dat bij de opleving in tijdelijken dienst werd aangesteld, thans weer gedeeltelijk wordt losgelaten.

Men heeft onlangs een verkeersstelling bij dit punt aan de kali gehouden. Gemiddeld maken dagelijks bijna 7000 personen van deze vloten gebruik, terwijl dat gemiddelde op paszardagen rond 13.000 bedraagt.

Een betere verbinding is dan ook urgent. Door het regentschap is om subsidie gevraagd voor den bouw van een zoogenaamd schroefpaalbrug op de plaats, waar thans de vloten de verbinding onderhouden. Een brug voor as-verkeer is niet direct noodig, wel een voor voetgangers. Men heeft de kosten voor den bouw van die brug begroot op f 16.000. — De onderbouw is dan zoo stevig, dat mocht de brug van as-verkeer later blijken, het brugdek met geringe kosten ook voor dat verkeer geschikt kan worden gemaakt.

Door het bouwen van deze brug zou een einde komen aan een onhoudbaren toestand en Pedjagoan een behoorlijke verbinding met Keboemen bezitten.

UITVOER VAN EIEREN.

Het is velen mischien niet bekend dat maandelijks uit Keboemen vrij groote hoeveelheden eieren worden uitgevoerd naar de garnizoensplaatsen Batavia, Mr. Cornelis Buitenzorg, Mangarai, Tjinhah en Bandoeng. Ook Tjilatjap trekt eieren van Keboemen ter proviandeering van de schepen.

MELKONDERZOEK.

In Gombong werden j.l. Zaterdag monsters genomen van de aldaar voor consumptie aangeboden melk.

Volgens het rapport van den districts-veearts van Keboemen was de melk uit de melkerij van Liem Siaw Lam te Gombong onduidelijk van samenstelling, terwijl de melk uit de melkerij van Tjoa Som Liem te Keboemen, onvoldoende van samenstelling werd bevonden.

Wij hopen binnenkort in de gelegenheid te zijn geregeld de resultaten van het maandelijks melkonderzoek in Keboemen te kunnen publiceren. Toestemming daartoe zal worden aangevraagd bij den residentie-veearts te Magelang.

Ngawi.

HET ASIB.

Aan het kwartaalverslag van het Asib in het regentschap Ngawi ontleenen we het volgende:

Aan het eind van het vierde kwartaal van het vorig jaar en aan het begin van verslagkwartaal was er een bedrag van f 811.25 als saldo ingebracht. In den loop van verslagkwartaal werd aan wisselvallige inkomsten ontvangen: f 157.99, tegen f 46.21 in het vierde kwartaal 1937. Aan administratiekosten werd uitgegeven: f 0.77, zoodat het totaal der uitgaven bedroeg f 133.27, tegen f 156.58 in het vorige kwartaal. Als eerste uitgave werd besteed een bedrag af f 132.50, hetwelk ge-schrokken werd aan de Ngawische armenkolonie Beran bij wijze van subsidie. Deze steun is gebleken vooralsnog lang niet toereikend te zijn voor de bestrijding van de huisvestingskosten der meer dan honderd pupillen. Binnenkort zal door het College van Gemeentebesturen in de eerstvolgende raadsvergadering een voorstel worden gedaan, om deze noodlijdende kolonie op te nemen, of voldoende subsidie te willen verleenen.

Aan het einde van verslagkwartaal was er dus een bedrag van f 725.60 als saldo ingebracht.

MOEITE NIET BELOOND.

Veertig kilometer ver tippelen met een alleshebbende willige koe aan een touwtje achter je aan is geen kleinigheid. Maar toch heeft een zekere Astro, voemakelaar van desa Rambajan in het Tjepoesche, het voor elkaar weten te krijgen.

Een half etmaal lang moest hij zwoegen alvorens hij den Ngawischen veeassier bereikte. Aldaar aangekomen liep hij zeer onfortuiglijk regelrecht in de armen van den werkelijken eigenaar Singo, die eveneens van Tjepoe hierheen was komen loopen.

Het onderzoek van de politie wees uit, dat genoemde voemakelaar de koe „alleen“ had moeten verkoopen tegen een zekere percentage commissie. De werkelijke dief is ondertusschen reeds door den wedono van Tabakredjo (Padangan) gearresteerd.

Hierdoor krijgt de actieve Astro dus niets voor zijn moeizaam zwoegen, doch hij is wel een ervaring rijker geworden...

DESAHOOFD AANGEHOUDEN.

Een dezer dagen werd de jonge loerh van desa Watoewalag (West-Ngawi), die een goede schoolopleiding heeft gehad (eind-Mulo), door de Walikoekoensche veldpolitie in het kampement aangehouden. Hij wordt er van verdacht, een vermoedelijke karkouwendief, die naar we vernemen nog in familiebetrekking met hem staat, opzettelijk te hebben laten ontvluchten. Deze vermoedelijke vee-dief kreeg, toen hij door genoemde loerh aangehouden werd, verloop om onder geleide van een ke-bajan en pas den eigenaar der karkouwen te halen. Doch op zijn weg daarheen wist hij van de onoplettendheid van den ke-bajan gebruik te maken en vluchtte.

Genoemde bekel zal worden bijgestaan door den bekenden Madioenschen advocaat mr. Ali Sastroamidjojo.

Poerwokerto.

Dezer dagen had ten huize van den voorzitter, dr. J. H. de Bruyn Kops een vergadering plaats van het dagelijkse bestuur der S.C.V.T. afd. Poerwokerto. Dr. Gal, adviseur der afdeling Poerbolingo was als gast aanwezig. Uit het jaarverslag van den penningmeester bleek dat de financiën zeer gunstig zijn. Echter kan deze afdeeling, gezien haar werkzaamheden in het afgelopen jaar, niet buiten een flinke subsidie van het hoofdbestuur der S. C. V. T.

De voorzitter memoreerde dat door de intensieve propaganda der diverse leden, het ledenaantal belangrijk is gegroeid. De secretaris, tevens Maandag-centhouder, deelde mede dat de Maandag-centhouder brengt eveneens bevredigend is, doch helaas bij sommige scholen een achteruitgang valt te constateeren. Esproken werd voorts de kwestie van onderzoek der scholieren op tuberculose. Hiermede zal zoo spoedig mogelijk een aanvang worden gemaakt, echter zoodra een arts van den regentschaps Gezondheidsdienst hiervoor tijd beschikbaar heeft. Er zal voort moeit gedaan worden om hier een film te verkrijgen over de t.b.c.-bestrijding.

Voorts deelde de voorzitter mede, dat het steeds een vurig wensch van de afdeeling is om te Batoeraden een sanatorium te openen voor longlijders waaraan een specialist zal verbonden worden. De leider van het Consultatie Bureau alhier, dr. A.C. Zwaan deelde mede, dat er thans zeer veel belangstelling bij de diverse bevolkingsgroepen bestaat ten aanzien van de S.C.V.T. In het afgelopen jaar is er een huisbezoeker aangesteld die reeds zeer veel en goed werk heeft verricht. Gehoopt wordt, dat indien de financiële omstandigheden het toelaten, dit jaar meerdere patiënten naar de sanatoria gestuurd kunnen worden.

BURGELIJKE STAND POERWOKERTO.

In de maand Maart vond een vrij groote mutatie plaats bij den burgerlijken stand. Hier arriveerden in den loop der maand de volgende dames en heren: A. A. A. Brist, onzichtbaar S.S. van Tegal; M. M. Leurs, boekhouder s.f. Kalibagor, uit Holland; L. J. Osinga, administrateur s.f. Kalibagor van verlot terug; M. J. J. Boender, empl. Aniem, uit Tjilatjap; F. R. Stooij, idem, uit Madioen; G. W. Scholtz, idem, uit Temanggoeng; P. J. Tadema, uit Tjilatjap; mevr. van de Waard, uit Magelang; H. J. A. van Blommestein, administrateur c.o. Samodra, van verlot terug; J. Deeken van verlot terug; J. A. H. Fanoy, Chemiker s.f. Kalibagor, van Pati; P. de Vrie Hoogerwerf, adj. administrateur A. V. B. van Solo; J. van Leening, opz. S.S. van verlot terug; mevr. A. E. G. Antien, van Bandoeng; W. van Beusekom, beheerder Pandhuis, van Koetjorad.

Verloren van Poerwokerto: mevr. Lohanapessij, naar Padangpandjag; A. W. Keijzer, emp. G. R. O. Kroempot, naar Batavia; mevr. C. G. J. Levert, administratrice Zendingkantoor naar Batavia; J. E. Bousché, empl. s.f. Kalibagor naar Jogja; C. F. Woesthof, naar Bandoeng.

I.E.V. VERGADERING.

Op de eenige dagen geleden gehouden algemeene leden vergadering van het I.E.V. te Poerwokerto, welke vergadering gehouden werd in verband met het a.s. jaarcongres te Jogja, werden de heeren Sirag en Hezemans verkozen om Poerwokerto in Jogja te vertegenwoordigen. Door Poerwokerto zullen nadere inlichtingen worden gevraagd omtrent het lot van de meisjes afgestudeerden van de I.E.V.-Huishoudscholen en over het plan en de bedoelingen van het oprichten van een Weeshuis op de Giesting.

Daar de opkomst van de leden zeer gering was, kon de voorzitter de vergadering al zeer spoedig voor gesloten verklaren.

Tjepoe.

DE VERLICHTINGSBELASTING-VERORDENING.

Door het college van geëmmiteerden van den regentschapsraad werd ter behandeling en vaststelling in de a.s. vergadering van den raad aangeboden een ontwerp-verordening tot heffing eener verlichtingsbelasting in het regentschap Blora.

Het ontwerp heeft naar het oordeel van het college geen artikelsgewijze toelichting, aangezien het is samengesteld aan de hand van de gelijkluidende door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurde verordening van het regentschap Kendal, afgekondigd in het Provinciaal Blad van 22 Juni 1935 af mede van een van het college van gedeputeerden van den Provinciaal Raad van Midden-Java ontvangen model; slechts enkele algemeene opmerkingen volgen hieronder.

Als grondslag voor de belasting geldt het uitoefenen van bepaalde rechten op een perceel, dat belandt aan een openbaren weg, die van regentschapswege verlicht wordt, en dat voorzien is van een voor gebruik geschikte bebouwing.

Bij de vaststelling van het bedrag der belasting wordt rekening gehouden met de breedte van den gevel van het gebouw en met de huurwaarde van het perceel.

Het tarief der belasting dient met voorzichtigheid te worden bepaald; elke invoering eener nieuwe belasting tocht bekeken een verzwaren der lasten voor de ingezetenen. Er zal derhalve een redelijke verhouding moeten bestaan tusschen het bedrag der uitgaven, dat ten behoeve van de straatverlichting op het regentschapsbudget drukt en dat der inkomsten, welke het regentschap uit de onderhavige belasting verkrijgt.

Naar het oordeel van het College van Gedeputeerden zouden de tarieven voorschik aldus kunnen worden vastgesteld, dat de begroote opbrengst der belasting in het algemeen niet meer dan de helft bedraagt van het bedrag der per jaar door het regentschap voor de straatverlichting te besteden uitgaven.

Het door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Hot door het regentschap Blora uit te geven bedrag voor de straatverlichting bedraagt jaarlijks rond f 12873. — Door de invoering van de onderwerpelijke belasting zal het jaarlijks kunnen rekenen op een ontvangst daarvan groot f 2425. — zijnde vijfde deel van het uit te geven bedrag 's jaars.

Aangetekend zij nog, dat hewel zoo m'n mogelijk nieuwe lasten aan de ingezetenen moeten worden opgelegd, gezien het feit dat de ontvangsten van het regentschap nog altijd een neiging tot daling vertoonen, het dit college gewenscht voorkomt, dat getracht dient te worden de eigen middelen van het regentschap te versterken, en dan komt een belasting als de onderwerpelijke, welke in een zekere mate gemotiveerd kan worden met het voor de belastingplichtigen bestaande genot der straatverlichting, nog het eerst voor invoering in aanmerking.

Ten slotte moge opgemerkt worden, dat de in te voeren straatverlichtingbelasting, een kohierbelasting 's. Bij niet voldoende kan de invoering worden bswerkstelligd middels dwangschrift, hetgeen een gemak levert voor de uitvoerders, wijl aan de ten uitvoerlegging geen rechtsgegrond vooraf behoeft te worden ingesteld.

Ten slotte moge opgemerkt worden, dat de in te voeren straatverlichtingbelasting, een kohierbelasting 's. Bij niet voldoende kan de invoering worden bswerkstelligd middels dwangschrift, hetgeen een gemak levert voor de uitvoerders, wijl aan de ten uitvoerlegging geen rechtsgegrond vooraf behoeft te worden ingesteld.

Midden-Java Kleine Annonces

HALL'S DISTEMPER
ie
CALCARIUM
voor binnen- en buitenmuren.

C.A. WELS
Bouwmaterialenhandel
GONDOKOESOEAN 7 — JOGJA
TELEFOON 350.
804—2126

TE KOOP:
Badplaats KALI BENING
bij Magelang.

Perceel R.v.E. groot 30.000 M². met groote zwembak en twee gebouwen. Bovendien beplant met 800 oculaties van Valencia waarvan circa 150 boomen in productie en circa 5000 ananasplanten; voor uitbreiding vatbaar. Gemakkelijke condities.

Te bevragen:
WONINGBUREAU DJOKJA.
Gondokoesoeman 3 — Djokjakarta.
878—2238

BAKKERIJ
„BABAH SETOE”.
SOLO
TELF. 135

Voor de a.s. PAASCHDAGEN!!!
Paaschbrooden vanaf f 0.60
Paaschkranen „ „ „ 1.20
Paaschaarten „ „ „ 2.—
Paaschneuten „ „ „ 1.50
Paaschutband „ „ „ 1.25
Paascheuke „ „ „ 1.—
Paaschgebakjes p. doz. „ 1.20
Met Hazelnoot gev. p. ons „ 0.40
853—2206

Vestigt U te MAGELANG
BOUWT UW HUIS, IN DE NIEUWE STADSWIJK „BAJE-MAN-WEST” OP HET BOUWPLAN MUIS.
EEN WONING BINNEN IEDERS BEREIK.
ZEER GEMAKKELIJKE BETALINGSVOORWAARDEN.
BOUWGROND VANAF f 2.25 PER M².

Bouwkundig-Bureau
D. J. MUIS
GROOTEWEG NOORD 88
MAGELANG.

Buitenlandsche Zendstations.
Phobi, Huizen.
ZENDERS: 16.58 meter, 19.71 meter (alleen Zondag).
3.55 Wilhelmus. Opening, 21.00 De Amsterdamse Beurs. 21.10 V.P.R.O.-uitzending. 21.50 Met de zeildraad camera door Nederland (Nederlandsche Enghels). 21.45 Radiojournal, 22.00 Kamerstuk, 22.15 Casuarie (Esperanto en Nederlandsche), 22.30 Opera-programma, 22.30 Sluiting.

Zeesen (Azië-programma).
DJE 16.58 | DJE 19.71 | DJN 21.45.
DJQ 16.58 | DJA 21.45.
Lichte muziek (vervolg), 20.25 Groeten aan de luisteraars, 20.50 Nieuws en economisch overzicht, 20.45 Voor de zondag, 21.15 Roekbeelden, 21.30 Nieuws en economisch overzicht (Nederlandsche en Engelsche), 21.45 Radiojournal, 22.00 Kamerstuk, 22.15 Casuarie (Esperanto en Nederlandsche), 22.30 Opera-programma, 22.30 Sluiting.

Hongkong-Radio.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
ZBW's 16.58 m. | ZBW's 16.58 m.
Op werkdagen van 15.30 en 16.30 tot 22.30.
Op Zondag van 15.30 tot 16.30 en van 15.30 tot 22.30.

B. B. C. (Londen via Davenport).
DRIE OF VIER VAN ZENDERS:
GSP 16.58 | GSD 16.58 | GSH 16.58 | GSC 16.58
GSO 16.58 | GSR 16.58 | GSH 16.58 | GSC 16.58
6.50 „Empire exchange”, 7.10 „Mistakes of melody”, 8.10 Nieuws en mededeelingen, 8.25 Vocaal Spaansche programma, 9.00 Sluiting.

Radio-Paris-coloniale.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
Op werkdagen van 15.30 en 16.30 tot 22.30.
Op Zondag van 15.30 tot 16.30 en van 15.30 tot 22.30.

Radio-Paris-coloniale.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
Op werkdagen van 15.30 en 16.30 tot 22.30.
Op Zondag van 15.30 tot 16.30 en van 15.30 tot 22.30.

Radio-Paris-coloniale.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
Op werkdagen van 15.30 en 16.30 tot 22.30.
Op Zondag van 15.30 tot 16.30 en van 15.30 tot 22.30.

Radio-Paris-coloniale.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
ZBW's 16.58 m. | ZDW's 16.58 m.
Op werkdagen van 15.30 en 16.30 tot 22.30.
Op Zondag van 15.30 tot 16.30 en van 15.30 tot 22.30.

NEDERLANDSCH-INDIE.

Onderzoek naar Economische Vraagstukken.

Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Indië Moeten Versterkt worden.

Men Zij niet Bevreesd voor Buna Rubber.

Teruggang, geen Crisis.

Hoe men er ook over denken wil, het probleem der industrialisatie in Indië, zij het dat dit in zeer geleidelijk tempo geschiedt, verdient onder de huidige omstandigheden zonder twijfel alle aandacht en het is mijn voornemen mij daarmede bijzonderlijk met de Indische regering te verstaan, teneinde te vernemen op welke wijze zij de industrialisatie denkt te bevorderen of welke bezwaren er zijn, waardoor, naar haar oordeel, eenig verdere stimulerende van deze economische politiek ongewenscht wordt gemaakt, aldus dr. F. H. Fentener van Vlissingen in een onderhoud met de „Deli Crt.“ na zijn aankomst in Deli.

Hoewel de regering in deze richting al wel activiteit heeft betoond, ontkomt men anderzijds soms weer niet aan den indruk dat zij de industrialisatie wenscht tegen te houden, getuige de zeer hoge invoerrechten op machines. Dergelijke hoge rechten maken de verwezenlijking van eenig plan tot oprichting van industrieën in Indië uiterst zeer moeilijk.

HET RUBBERVRAAGSTUK.

Over in- en uitvoerrechten sprekend, merkte de heer Fentener van Vlissingen vervolgens op: het jammer te vinden, dat 's Lands financiële toestand blijkbaar het leggen van een zeer zwaren fiscaal last op dit product nog noodig maakt. Dit feit valt te meer te betreuren doordat juist thans de rubber een waarlijk „strijd om het leven“ moet voeren. De perspectieven stemmen niet bepaald tot groot optimisme, gezien ook de slechte economische omstandigheden der consumerende landen, als bijvoorbeeld Amerika.

Men vroeg den heer Fentener van Vlissingen zijn oordeel over de kansen van de zoogenaamde synthetische rubber, zoals het Deutsche product Buna, tegenover het natuurproduct en de mogelijke verdringing der natuurproducten door deze industrie.

— Voor zoover ik het op het oogenblik kan beoordeelen, aldus de heer van Vlissingen, beschikt Buna inderdaad over eenige speciale eigenschappen — zoals het beter bestand zijn tegen olie en vooral tegen verschillende zuren — die het voor sommige bedrijven geschikter maakt dan het natuurlijke rubberproduct. In ander opzicht kan Buna echter, naar mijn stellige overtuiging, voor de groote consumptie nog lang niet tegen de natuurrubber concurreren. Voor een ernstige verdringing van het natuurproduct door synthetische rubber ben ik niet al te bevreesd. Ik moge u er bijvoorbeeld aan herinneren, dat uit tal van voorbeelden blijkt: hoe bij het ontstaan van synthetische producten tegenover natuurproducten de afzet van laatste genoemde categorie in feite niet is verminderd. Toen destijds de kunststof werd ingevoerd meende men dat het einde voor het guano-handel gekomen was. Dit bleek later geenszins het geval te zijn.

Ook de vervaardiging van kunstzijde heeft het gebruik van echte zijde niet doen dalen. De Zwitsersche prof. Böhler toonde onlangs door de publicatie van een aantal interessante statistieken de juistheid van dit verspreijnsel aan. Onder meer wees hij er ook op, dat dankzij de uitvinding van allerlei nieuwe vormen van drifkracht, zoals bijvoorbeeld elektriciteit, het kolenvoerbedrijf der wereld niet onlosgering ging. Uit deze feiten kan men de overtuiging putten, dat het eveneens met de synthetische rubber-concurrentie voor het natuurproduct niet zoo somber gesteld zal zijn, als men wel eens meent.

Dit neemt natuurlijk niet weg, dat het onderzoek naar de verbetering van het product en voor het vinden van nieuwe toepassingen met kracht dient te worden voortgezet. Ik wil hierbij gaarne naar voren brengen, dat ik groot respect heb voor wat in dit opzicht door de Indische Proefstaten reeds werd gedaan en nog voortdurend verricht wordt.

BETREKKING HOLLAND-INDIE.

Wij vroegen den heer Fentener van Vlissingen of zijn reis mogelijk ook in verband staat met de verbetering der handelsbetrekkingen tusschen Holland en Indië, met name dan: de eventuele vermindering van den afzet voor producten der Nederlandsche industrie hier te lande.

— Mijn reis staat daar niet direct mede in verband, aldus de heer van Vlissingen, hoewel dit onderwerp uiteraard mijn zeer speciale belangstelling heeft uit hoofde mijner functie van voorzitter van den Raad van Beheer der Jaarbeurs. Gaarne toegevend dat er voor de verbetering der Hollandsch-Indische handelsbetrekkingen ten bate van de Nederlandsche industrie nog zeer veel kan en moet worden gedaan, meen ik toch: dat men deze kwestie doorgaans in een wat te eenzijdig licht pleegt te zien, namelijk van Holland of van Indië uit en niet, gelijk noodzakelijk is, binnen het internationaal verband. Wij mogen nooit vergeten dat Indië aangewezen is op de wereldmarkt voor den verkoop van zijn landbouwproducten, en dat die wereldmarkt daar iets voor terug-eischt.

Zoals ik echter al zeide: er is zonder twijfel nog veel plaats voor vermindering van den afzet in Indië voor het Holland-

sche product. In dit verband lijkt mij de vraag gewettigd, of de Nederlandsche regering niet een speciale afdeling van haar reeds zoo verbeterden economischen Informatiedienst zou moeten belasten met de voorlichting der kleinere industrieën in het Moederland over de Indische afzetmogelijkheden, en ten aanzien van de vraag, welke producten voor verkoop in den Archipel geschikt zijn en aan welke eischen zij dan dienen te voldoen.

Een dergelijke voorlichtingsdienst zou speciaal gewenscht zijn voor de kleinere fabrikanten, aangezien de grotere zelf over voldoende relaties en outillages beschikken om op de hoogte te kunnen zijn. Bij de minder uitgebreide industrieën ontbreekt evenwel soms de meest elementaire kennis over vaak zoo uiterst belangrijke details als de speciale verpakking, de aard der bij het Inlandsche publiek populaire „tjaps“ en dergelijke. Verbetering van deze kennis door een voorlichtingsapparaat in Nederland zal zeker zeer tot versterking van de handelsbetrekkingen tusschen Indië en Holland kunnen bijdragen.

HET CONJUNCTURBEELD.

Wat den algemeenen economischen toestand van Nederland en Indië betreft, zeide de heer Fentener van Vlissingen dat deze, vergeleken althans bij het buitenland, zeker nog geen reden tot ontvredenheid geeft. Weliswaar valt ook ten onzen, na een korte opleving, weer een teruggang van het conjunctuurbeeld te constateren, doch deze teruggang draagt in geen geval een crisis-karakter. Over de verdere ontwikkeling van dit conjunctuurbeeld valt weinig te zeggen, daar de nationale economie volkomen afhankelijk is van de internationale economie. Overigens blijft het aspect van deze laatste zorgelijk.

Handel in Vrouwen.

Scherper toezicht op immigranten.

Thans zeer moeilijk.

De vrouwenhandel hier te lande, meer speciaal het clandestien binnenbrengen van buitenlandse vrouwen en meisjes (vooral Chinese) voor onoorbare doeleinden, richtte zich tot voor kort voornamelijk tot de kleinere ontschepingshavens, namelijk de „Java-Bode“.

Nu echter de kleinere Nederlandsch-Indische havens als ontschepingsplaatsen zijn afgeschaft en bijzondere maatregelen zijn getroffen, welke een scherper toezicht op vrouwelijke immigranten beoogen, is — naar wij vernemen — zeker te verwachten, dat dezen „handel“ resoluut de kop wordt ingedrukt.

Vroeger was het niet te voorkomen, dat vrouwen, die in het bezit van vervalschte papieren waren, als wettige echtgenooten in Indië toegang vonden, doch nu vanaf 1 April i.l. praktisch de geheele immigratie naar Indië over het Singapore-kantoor van den Indischen Immigratiedienst loopt, is het zeer moeilijk geworden om deze vrouwen op onwettige wijze hier binnen te brengen.

Een feit is evenwel, dat de vrouwenhandel in deze gewesten nimmer zulk een omvang had als in verschillende andere landen in het Verre Oosten.

Brutale Inbraak.

Bij Jacobson te Batavia.

Tijdens het afgelopen weekend is een brutale inbraak gepleegd in een goedangerekenen van de firma Jacobson van den Berg aan Kali Besar West, waarbij de dief of de dieven naar het schijnt voor een aanzienlijk bedrag aan manufacturen hebben gestolen. Hoeveel de schade bedraagt is nog niet precies te zeggen, aangezien in de betrokken afdeling eerst een stock-opname moet geschieden.

De inbreker heeft, naar het „Nieuws“ meldt, ook bezoek gebracht aan het kantoor van mr. Van Hasselt, waar hij, een vulpenhouder en een bril stal.

Uit de gevonden voetsporen blijkt, dat de man een goedend geveltoerist is. Hij is van het dak en via een tuimelaars in het kantoor van mr. Van Hasselt gekomen om van daaruit zijn tocht voort te zetten naar de goedgevang van Jacobson van den Berg. Daar kwam hij voor een gesloten raam, overdekt met vrij dik ijzer, gaas. Dit bleek voor den dief geen beletsel te zijn. Op de plaats van het raamslot heeft hij het gaas weggesneden en op die wijze het raam geopend.

Op een klein binnenplaatsje, onder het kantoor van mr. Van Hasselt werden Maandagmorgen nog eenige stukken pakpapier gevonden, waarin de gestolen goederen verpakt waren.

De diefstal is eerst Maandagmorgen ontdekt, zodat het niet bekend is, of hij Zondagochtend, dan wel in den nacht van Zaterdag op Zondag is gepleegd.

Van den dief of de dieven is tot dusver geen spoor gevonden.

Korte Berichten.

P. T. T.-nieuws.

Het hulp- en telegraafkantor te Sibang is buiten telegrafische gemeenschap.

Examen.

Rechtshoogeschool. — Geschiedenis voor het Doctoraal-examen is de laatste de heer Sioek Hie Eo.

Een Nieuwe Baggermolen.

Voor het tinbedrijf te Banka.

Op de begroting 1939.

Wij maakten er onlangs melding van, dat plannen in overweging waren om voor het Banka-tinbedrijf een nieuwe baggermolen te bouwen.

Thans kan de „Java Bode“ melden, dat deze plannen intusschen wat meer vasten vorm hebben gekregen; in verband hiermede is het bedrag der geraamde aanschaffingskosten op de begroting 1939 opgebracht.

De baggermolen, welke met Dieselelectrische installatie zal worden uitgerust, is bestemd om zandafzettingen tot op een diepte van 30 M. te kunnen baggeren; daartoe zal een bijzonder zwaarvasscasco moeten worden gebouwd, aangezien ook bij eenigszins beweging zoo moet kunnen worden doorgevoerd.

Hij zal worden voorzien van emmers met een capaciteit van 15 kub. voet en is gebaseerd op een jaarlijksch grondverzet van ongeveer 3 miljoen kub. meter.

In grootte komt deze molen ongeveer overeen met de „Karamata“ van de Billiton Maatschappij, waarmee in Mei a.s. zoolas men weet, naar het goud van de „Lutine“ zal worden gebaggard.

Het erfs wordt aan boord tot gedeeltelijk concentreert verwerkt, hetgeen op gezette tijden door lichters in volle zee zal worden overgenomen.

Ten slotte kan nog worden vermeld, dat, evenals dit met de „Soengeli Liat“ is geschied, gehoopt wordt, dat, mocht t.z.t. tot den bouw worden besloten, deze molen gedeeltelijk in Ned.-Indië zal kunnen worden gebouwd.

Rijwielreflectoren.

Geen waarschuwing meer.

Bij rondschriven van 5 April 1937 werd aan de verschillende hiervoor in aanmerking komende instanties op Java en de Buitengewesten een lijst toegezonden betreffende de door den directeur van Verkeer en Waterstaat goedgekeurde roode rijwielreflectoren op achterspatborden, met verzoek deze lijsten ter kennis te doen brengen van het publiek.

Hierbij werd aangegeven, dat de ambtenaren, belast met het opsporen van de wegverkeersordonnantie strafbaar gestelde feiten door het geven van waarschuwingen het publiek geleidelijk aan vertrouwd zouden maken met de voorschriften, welke i.z. de verplichtend gestelde reflectoren zijn uitgevaardigd.

Hoewel verondersteld mag worden, dat het rijwielrijdend publiek sedert in voldoende mate op de hoogte kan zijn van deze voorschriften, schijnen er nog talrijke rijwielen met ondeugdelijke reflectoren te zijn uitgevaren, dan wel in het geheel niet van reflectoren te zijn voorzien, hetgeen niet in het belang van een veilig verkeer wordt geacht.

Aan dezen onbevredigenden toestand wenscht men thans een einde te maken. Er wordt op gewezen, dat blijkens een thans wederom opnieuw in circulatie gekomen lijst, een zeer groot aantal typen reflectoren is goedgekeurd, welke bij elken bonafiden rijwielhandelaar verkrijgbaar zijn.

Aan de verschillende hiervoor in aanmerking komende instanties is thans door den directeur van Verkeer en Waterstaat verzocht, om de opsporingsambtenaren te willen opdragen, bestuurders van rijwielen, welke niet zijn voorzien van een goedgekeurden reflector, strafrechtelijk te doen vervolgen.

Overtreddingen kunnen gemakkelijk worden geconstateerd, aangezien de merken van goedgekeurde reflectoren op de omhulsers der reflectoren zijn aangebracht en met de beschikbare gestelde lijsten kunnen worden vergeleken, terwijl bij avond de ondeugdelijke reflectoren herkend kunnen worden, doordat lichtstralen binnen een afstand van circa 10 meter door deze reflectoren niet of in onvoldoende mate worden weerkaatst.

Men zij dus gewaarschuwd.

„Ruys“ en „Tegelberg“.

Proefvaart op de reede van Southampton.

Wij vernemen, dat de „Ruys“, het derde schip van de nieuwe serie der K.P.M. Donderdag om twaalf uur van Rotterdam naar Southampton is vertrokken en vandaar, 8 April, had op de reede van Southampton een vaart plaats op de gemeten mijl. Op Zaterdag, 9 dezer, zullen heden, zal een lunch aan boord plaatsvinden, waarvoor Engelse gasten en relaties van de K. P. M. zullen worden uitgenodigd. Men vertrekt dan weer denzelfden dag van Southampton via de Kaap naar Batavia.

De „Ruys“ doet Durban aan en wordt op 26 dezer aldaar verwacht, en zal den 28sten weer van Durban vertrekken. De aankomst in Priok heeft vermoedelijk plaats op 11 Mei.

Wat betreft de „Tegelberg“ hebben wij reeds gemeld, dat dit schip te Priok wordt verwacht op den 14den van deze maand, in den namiddag.

Dodelijke Ongelukken.

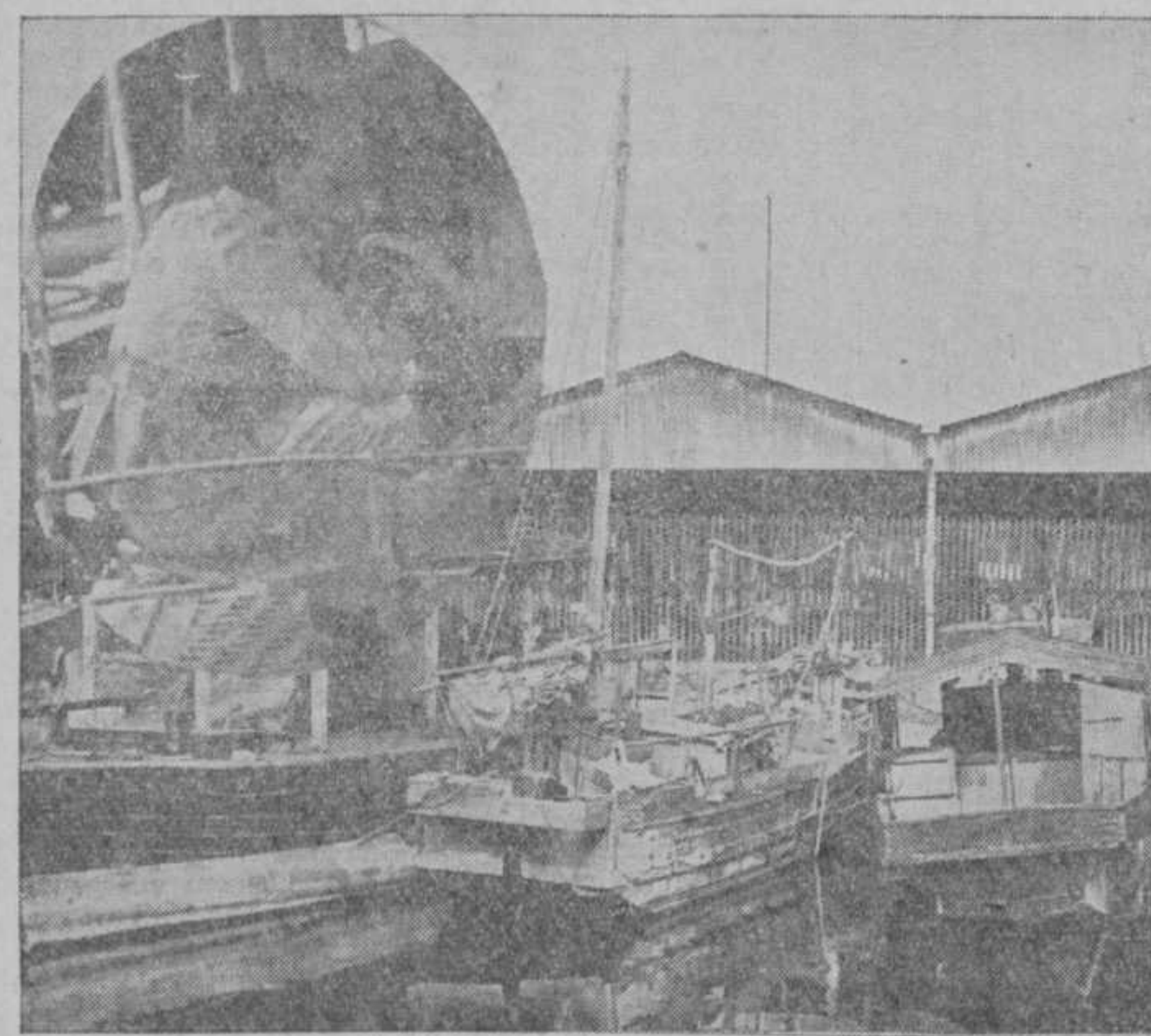
Te Batavia.

Zaterdagmorgen om 6 uur 20 is een ernstig ongeluk gebeurd op Molenvliet-Oost ter hoogte van Toko Mascotte, te Batavia, dat het leven kostte aan een Inlandschen voetganger. Hij werd aangereden door een particuliere auto uit Pekalongan, welke bestuurd werd door een Chineeschen heer.

De man werd door den voorbumper gegrepen en daarna omhoog, tegen de ruit gesmeten. De ongelukkige werd daardoor zoo zwaar gewond, dat hij korten tijd daarna overleed. Hij bleek afkomstig te zijn uit Tegal.

Het is nog niet vastgesteld wie schuldige is aan dit ongeluk, de automobilist of de voetganger.

Vrijdagochtend is overleden het slachtoffer van een ander ongeluk, eveneens een Inlandsche voetganger, die een paar dagen geleden door een auto werd aangereden ter hoogte van Bloemenhandel Valencia aan den Matramanweg.

In het Java-kanaal te Tandjong-Priok hebben sinds jaar en dag twee door de regering geconificeerde Japansche visschersvaartuigen gelegen (rechts op de foto), terwijl er onafgebroken een politiewacht (inset) bij werd betrokken. Maandag j.l. zijn deze schepen in het openbaar verkocht. Zij brachten tezamen iets meer dan f 1200 op.

Meteorologie een Stap Vooruit.

Vernuftig Apparaat dat Weersobservaties uit de Lucht Direct naar Ontvanger op den Grond Zendt.

Prof. Boerema nam het uit Europa mee.

Aanmaak in Indië?

Onze Bataviase medewerker schrijft d.d. 11 dezer:

Onlangs meldden wij, dat prof. J. Boerema, directeur van het Koninklijk Magnetisch en Meteorologisch Observatorium hier ter stede, uit Europa een toestelletje heeft meegebracht, waarmee het mogelijk is, de meteorologische waarnemingen door apparaten via de radio uit de lucht automatisch naar een ontvanger op den grond te zenden. Hedenmorgen hebben wij het toestelletje onder leiding van den heer Boerema bezichtigd.

Alvorens wij over het ingenieus geconstrueerde apparaat iets mededeelen, moet gewezen worden op de belangrijkheid van deze in sommige landen van Europa eerst sinds kort toegepaste nieuwe vinding. Voor het geheele Verre Oosten is dit apparaat een nieuwigheid.

Zoolas men weet, werden meteorologische waarnemingen uit hoogere luchtlagen tot dusverre verricht met een apparaat, dat door een lossen ballon werd meegenomen. Dit zelfregistreerend apparaat geeft gegevens betreffende temperatuur, luchtvochtigheid, een bezwaar van deze methode is, dat het soms zeer lang kan duren alvorens het apparaat bij het Observatorium terug wordt gebracht, terwijl het soms helemaal verloren gaat.

Voor de dagelijkse luchtvaart zijn deze waarnemingen dan ook praktisch van geen waarde. Thans is het echter mogelijk op ieder oogenblik tijdens het stijgen van den ballon met de zelfregistreerende meteorologische apparaten over gegevens te beschikken betreffende den toestand van de atmosfeer.

Bij deze apparaten is n.l. een kleine radiozender ingebouwd, welke de meteorologische gegevens automatisch uitzendt. Deze worden opgevangen door een ontvanger op den grond.

Het proeftoestelletje, dat prof. Boerema uit Holland heeft meegebracht, geeft slechts twee gegevens, n.l. temperatuur en luchtdruk. Dit geschiedt met Morse-teekens en wel in de opeenvolging van de letters e, f, i, n, s, en een streep, of de letter t voor den luchtdruk.

De tik-instrumenten, welke thans in bestelling zijn, zullen ook gegevens betreffende de relatieve vochtigheid der atmosfeer uitzenden. De zend-energie en de kracht voor het aandrijven van een minuscule electromotor, dat weer zorgt voor het draaien van een asje, waarop zich contacten bevinden, die de Morse-teekens aan den zender doorgeven, worden ontleend aan een gewonen zak-batterij.

Het geheele toestel, dus de meteorologische instrumenten, de radio-zender en de batterij, weegt niet meer dan 400 gram.

De tot dusver gebruikte apparaten weogen een kilogram.

Wij hebben reeds gemeld, dat het einddoel van het observatorium is, met deze nieuwe apparaten dagelijks waarnemingen te verrichten en niet alleen te Batavia, doch op verschillende plaatsen in Indië, welke op belangrijke luchtroutes liggen.

Van dit einddoel is men uiteraard nog zeer ver verwijderd. Niet alleen is daarvoor een groot aantal apparaten noodig, zodat de kosten dan niet onbelangrijk worden, maar bovendien vereischt deze nieuwe werkwijze nog een grondige voorbereiding.

Meer Chineezen.

Toenemende immigratie.

Er zijn, naar de „Java-Bode“ verneemt, aanwijzingen, dat de immigratie uit het Verre Oosten naar Nederlandsch-Indië de laatste maanden toeneemt, in vergelijking met het vorige jaar. Deze toename van immigranten komt in hoofdzaak uit China.

De goud-regeling — voor dit jaar is, zoolas wij reeds hebben gemeld, vastgesteld dat in totaal niet meer dan 12.000 immigranten in Indië kunnen worden toegelaten — is echter een wapen om te voorkomen, dat meerdere immigranten worden toegelaten dan men wenschelijk acht.

Nirom-S.O.S. Berichten.

Uitzending in het Engelsch S.O.S. ! zeer wenschelijk.

De vermiste bommenwerper.

De „Javabode“ schrijft: In de „Straits Times“ treffen wij een gezondend stuk aan van een zeeman, die in verband met de reeds gemelde vermissing van een Britschen bommenwerper schrijft:

„Ik ben gezagvoerder op een klein Engelsch kustvaartuig, dat geen scheepswaarschuwing aan boord heeft. Voor mijn eigen genoege echter heb ik een gewoon klein ontvanger toestel.

Gisteravond om 6 uur, toen ik ongeveer 100 mijl van Singapore verwijderd was, luisterde ik naar de N.I.R.O.M. en ik had een goede ontvangst. Plotseling werd het programma onderbroken door een mededeeling in het Nederlandsch. Nu versta ik geen Nederlandsch, maar omdat er eenige malen de woorden „Royal Air Force, Singapore“ in voorkwamen, maakte in de gevolgtrekking dat het een S.O.S.-bericht was.

Daarom schakelde ik over op Singapore, maar ik hoorde niets.

Om 6 uur 50 herhaalde de N.I.R.O.M. de mededeeling en om 7 uur 30, wanneer Singapore gewoonlijk berichten uitzendt, poogde ik opnieuw verbinding te krijgen, maar weer tevergeefs.

Nu meldt het ochtendblad, dat een machine der R.A.F. verloren is.

Rondom Singapore zijn steeds vele kleine schepen in de vaart, waarvan maar weinige zijn uitgerust met een scheepswaarschuwing, doch die bijna alle wel een klein ontvanger toestel hebben. Deze kustschepen bevinden zich steeds op allerlei punten in de wateren rond Singapore en waar hun diepgang hun verloorloft door te dringen tot plaatsen, waar grotere schepen niet kunnen komen, zouden zij groote diepten bij opsporingswerk kunnen bewijzen.

Mijn ervaring is, dat het zendstation van Singapore op een grooteren afstand dan 80 mijl niet gehoord wordt. Zou, onder deze omstandigheden, nu niet aan de Nederlandsche autoriteiten kunnen worden verzocht hun S.O.S.-berichten te zenden in het Nederlandsch als in het Engelsch uit te zenden, opdat de Engelsche kustvaartuigen de Nederlandsche bij het speuren naar het in nood verkeerde Britsche vliegtuig zouden kunnen helpen?

Een andere oplossing zou zijn, dat op Malakka een zendstation werd gebouwd, dat op een grooteren afstand gehoord zou kunnen worden?

Tot zoover de briefschrijver aan de „Straits Times“.

Van de zijde der N.I.R.O.M. werd ons met het in dit ingezonden stuk geopperde denkbeeld, om S. o. s.-mededeelingen betrekking hebbende op Engelsche schepen of vliegtuigen of op rampen in de nabijheid van Engelsche kuststreken, ook in de Engelsche taal om te roepen, volgeijnt instemming betuigd.

Verwacht mag dus worden, dat bij voor komende gelegenheden mededeelingen van dien aard zoowel in het Nederlandsch als in het Engelsch zullen worden verspreid.

Omtrent de opsporing van de waarschuwing op of in de nabijheid van het Nederlandsche eiland Poelau Bintang, op 15 mijl afstand van Singapore, verongelukte R. A. F.-machine, meldde de „Straits Times“ van jl. Donderdag nog, dat na twee dagen vruchteloos zoeken vanuit de lucht personeel der R. A. F. zich per boot naar Poelau Bintang had begeven om te voet in het dichte oerwoud hun onderzoek voort te zetten.

De verloren machine is een Vickers-Vildebeeste-torpedobommenwerper en zij wordt sinds verleden week Maandag vermist.

De hulpexpeditie omvat 20 man personeel der R.A.F. van Seletar (de militaire luchtvaartbasis te Singapore) en een groot aantal Nederlanders.

Nadat van het Nederlandsche Bestuur toestemming was verkregen om aan de zoektocht te gaan — aldus de „Straits Times“ — verliet de Nederlandsche ambtenaren ter plaatse alle mogelijke medewerking.

Poelau Bintang, het Noordelijkste eiland van den Nederlandschen Riuw-Archipel, kan men vanuit Singapore meestal wel zien liggen.

Uit de weinige mededeelingen, welke jl. Donderdag door de autoriteiten te Singapore konden worden verstrekt, leidde de „Straits Times“ af, dat het opsporingswerk voorloopig zoo worden gelocaliseerd tot een gebied met een straat van 2 mijl, bij een 1200 voet hoogen heuvel, 5 mijl van de Noordkust van het eiland.

De verloren bommenwerper werd Maandagdag om kwart over 9 tijdens een zwaren regen het laatst gezien bij den Horsk-vuurtoren, 20 mijl ten Oosten van Singapore.

Dit werd waargenomen, vanuit een anderen bommenwerper, waarmee een gecombineerde oefening werd uitgevoerd. Toen nauwgezette nasporingen in de nabijheid van den vuurtoren en rond Poelau Bintang Dinsdag en Woensdag i.l. zonder resultaat bleven, werd besloten op het eiland te gaan zoeken.

Intusschen bleek ons dat hier te stede de den autoriteiten omtrent een onderzoek op Poelau Bintang tot dusver niet bekend is. De mogelijkheid is echter niet uitgesloten, dat een en ander is geregeld in onmiddellijk overleg tusschen het plaatselijk bestuur en de „Royal Air Force“.

Tan Malakka en Aimin.

Twee oude bekende.

Enkele Maleische bladen, zoolas de „Pewart mandangan“ te Batavia, en de „Pewart Deli“ te Medan, maken melding van het feit dat Tan Malakka en Aimin, twee bekende communistische leiders die een twaalf jaar geleden uit Nederland gezet, in Iran zijn opgepakt. Naar den zoek naar had uitgezonden dat het onderzoek had uitgezonden dat de actie van beiden niet tegen de Iraanse overheid was gericht, werden zij weer op vrije voeten gesteld.

DA

VOOR NED

VOOR HET

Abonnement

Een

Edmon

Opna

National

nationale

Dank

(Door onz

HET a.s.

de K

het plan c

vervaardig

riede, wel

zijn Kolon

beeld bre

voorgem

deze film

den regiss

uit de arti

zich te ne

In de inte

mond Grévil

heid. De in F

beiz van hu

makkelijkhe

te vervaard

leen locale be

Edmond G

borstbeeld

GREVILL

doorloot

nischien we

ne de metie

in de film-st

assistent van

maakte hij z

le opdracht

film, getiteld

aceren, heeft

kelurende do

melys door

avant-gard

door haar

sief pleido

pratische el

het gebied

gebied waar

de cinematograf

ze gerk ver

reputatie ver

vaardiger va

als de regiss